

Ketabton.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أهداء

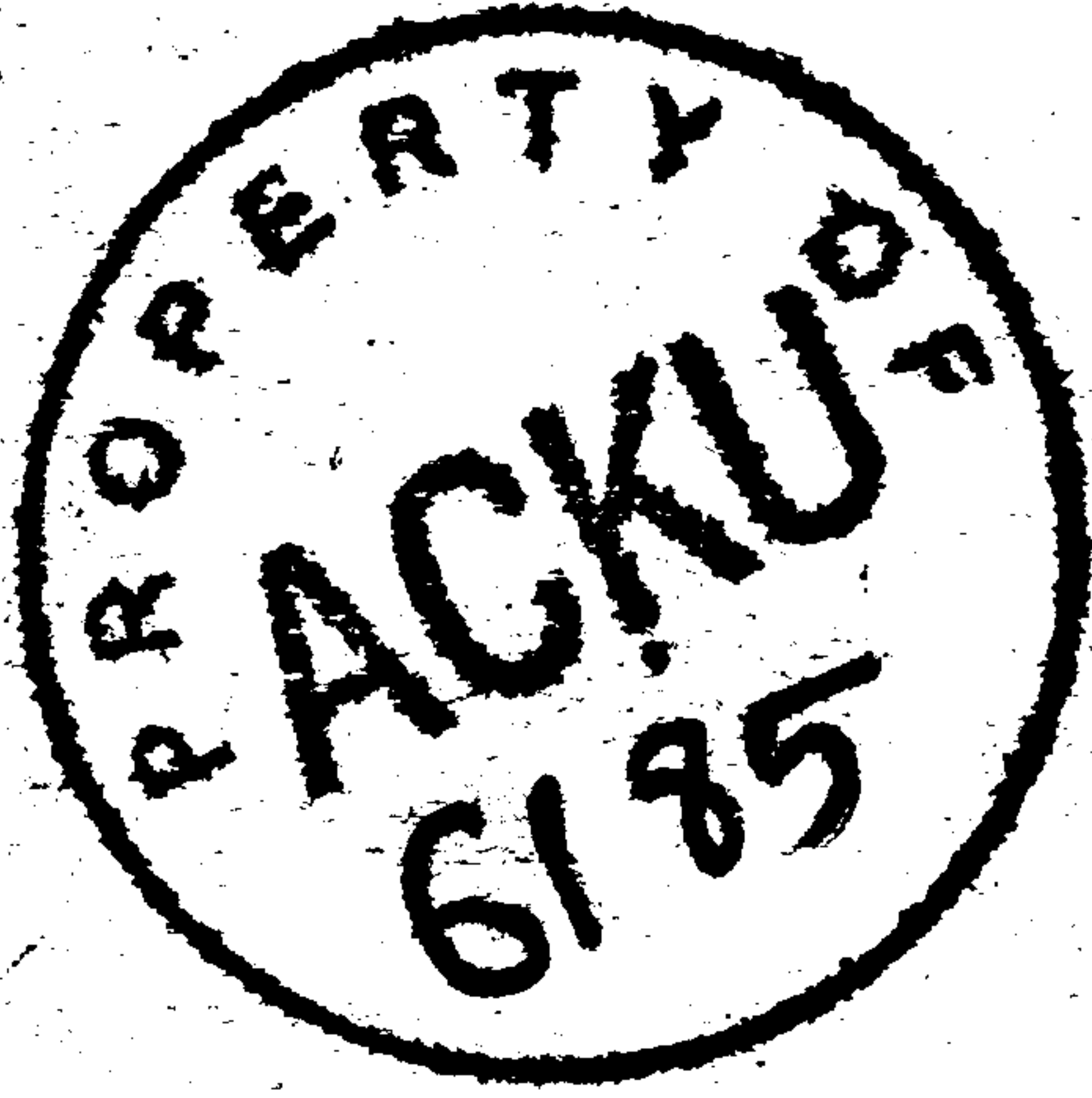
خوارزمي گرته

دشاعر پسر لی

د

محمد جان (فنا)

دوهم اثر

قا سم «سوزان»

۵۰۰

وری ۱۳۴۰

مسرتهم :

دچاپ شمېر :

دچاپ نېټه :

فهرست

شماره	شعر	مخ	شماره	شعر	مخ	شماره	شعر
۱	پیل	۱	۲۷	باد	۱	۵۳	کوچی
۲	عشق	۱	۲۸	دتوتی سندرې	۱	۵۴	آسمانی پېغله
۳	کائنات	۲	۲۹	خانگه	۲	۵۵	اوربشي
۴	دتالندی کوکار	۴	۳۰	دحباب خندا	۴	۵۶	سپین زیری مالیار
۵	دپسرلی ناوې	۴	۳۱	شنه پانه	۴	۵۷	دشکوفې جشن
۶	بر پېشنا	۷	۳۲	دسیند دخپو نغمې	۷	۵۸	دارغوان مشعل
۷	دتوتکی شور	۸	۳۳	زېړی گلونه	۸	۵۹	دور پېنمو چنجی
۸	نیالکی	۹	۳۴	خوز انار	۹	۶۰	دشبندم مرغلرې
۹	دور پېخ ژړا	۱۰	۳۵	مهی ته	۱۰	۶۱	مرگه او ژوند
۱۰	خاشکی	۱۱	۳۶	سپین زر	۱۱	۶۲	دبزرگر چینه
۱۱	دبودی تال	۱۲	۳۷	کیمیا بوئی	۱۲	۶۳	خپشاوره
۱۲	دشپونکی شپېلی	۱۳	۳۸	دغنمو وزی	۱۳	۶۴	تمباکو خه وایی
۱۳	دشوق سره خبرې	۱۴	۳۹	دمچمچی ناره	۱۴	۶۵	غاتول
۱۴	مپزی خه وایی	۱۵	۴۰	چینه	۱۵	۶۶	قفس
۱۵	د هېواد پسرلی	۱۶	۴۱	منگی	۱۶	۶۷	زرکې ته
۱۶	ای پغمانه	۱۹	۴۲	طبی نبا تات	۱۹	۶۸	گلچین شاعر
۱۷	بن	۲۱	۴۳	چرس	۲۱	۶۹	خزان
۱۸	سرو	۲۳	۴۴	یووزی انگوریم	۲۳	۷۰	پای
۱۹	چمن وایی	۲۳	۴۵	دام اودانه	۲۳		
۲۰	دسحر نسیم ته	۲۳	۴۶	بندی کوتره	۲۳		
۲۱	غوئی	۲۵	۴۷	داوریا زمزمه	۲۵		
۲۲	اغزی	۲۶	۴۸	واهم یوخیال	۲۶		
۲۳	گل	۲۷	۴۹	مپوه	۲۷		
۲۴	دپسرلی گل	۲۸	۵۰	دپستونخوا غرونه	۲۸		
۲۵	دبلبل نغمه	۳۰	۵۱	خاوره	۳۰		
۲۶	دفوارې ساز	۴۰	۵۲	تیزه	۴۰		

(الف)

دیناغلی «مجروح» تقریظ

دیناغلی فنا.

ستاد اشعار و مجموعه چه ماته دې را کړې و ماو کتله، او خوشعرونه چه دې ماو لیدل
خدای شته پرمې خوښ شو او پېر خوندي يې را کړ.

ستا په بعض شعرونو کې شعرې لطافت او ادبی قوت له ورايه ښکاری تا چه
د شعرونو د پاره کومې موضوع گانې ټاکلی او کوم عنوانونه چه دې پیدا کړي
دی دا پخپله ستا په ښه استعداد او ستا په ښه قریحه دلالت کوي.

که ته خپل دادبي تکامل سیر ته دوام ور کړي او په دې لار کې خوقدمه نور
مخکې لارې ته د پښتو په شاعري کې به یو ښه پیاوړی شاعر دا علامو په فهرست
کې زیات شي! او د پښتو ادب ښکر کې به یو بل ښه سپاهی پیداشي او هغه به تی یی!
ته فنا یی مگر داوه اوسه شعر به دې دايم باقی وی که خدای کول.

سید شمس الدین «مجروح»

د ښاغلي «الف» تقریظ

د شاعر پسرلی د ښاغلي فناصافي د اشعارو مجموعه ده چه په شاعرانه او ادبي رنگ کښي ئي د اجتماعي ژوند ناوړه خواوې له انتقاد لاندې نيولي دي دا اشعار د مضمون او موضوع په لحاظ د طبيعت له مظاهرو او بشري فطرت سره ډير ارتباط لري.

دغه ځلمي شاعر يوازې له گل او بلبل سره کار نلري د وطن له اغزو سره هم آشنا دي او د هيواد له هر کاهي بوټي سره مينه او علاقه لري دده د ځينو اشعارو عنوانونه که د غنمو وزي، خانکه، شنه پاڼه تيزه، خاوره، اغزي منگي، چينه او داسې نور د نورو په اشعارو کښي د غومره نه مومو.

فنا په دغسي موضوعاتو کښي ډير سه نکات او مطالب پيدا کړي دي او اشعار يې اصلاحي رنگ لري، ژبه يې ساده او روانه ده او په شعري پيرايه کښي ځيني اجتماعي معايبو ته گوته نيسي مثلاً د پسرلي گل په خبرو راو لي او داپري وایي:

چه غوټي وم له نسيمه شرمېدمه * په ښو پاڼو کښي بلبل نه پټېدمه
دوز مي په تخنولو په خدا شوم * د بلبل خوږو نغو سره آشنا شوم
..... * .....

کله ظلم ماله خپل بوټي جدا کړي * په بازار کښي مي پيسو باندې سودا کړي
لکه ښکلې ښکلې پېغلي چه خرڅيږم * زه انسان نه يم له ننګه مراوي کيږم

همدا رنگه د تيزي له سنگين عنوان لاندې چه ظاهراً شاعرانه عنوان نه معلوم يږي خپل شعر په شاعرانه رنگ داسې شروع کوي:

«دخو بانو د زړه تشبیه له ماسره کېږي، د عدالت په تله کښي دکم او زيات مقیاس او معيار زه يم، زمرد لعل او ياقوت زما نومونه دي، طلا او لاجورد زما په غير کښي ځای لري، د وطن دخپلواکي په جکره کښي د مجاهدينو سنگرزهم له مانه د عزم او ثبات کلک درس واخله، دهرې ماڼي او وداني ته داب زه يم او د دنيا لوړې ماڼي او ښکلې ښکلې په ما باندې ټينگې ولاړې دي»

له دغې لندې تبصرې نه ښايي د ښاغلي فنا د شعر رنگ او ډول څه نه څه معلوم شوی وي، زه دغه اشعار د قدر وړ بولم او په ښه سترگه ورته گورم.

(ج)

دښاغلی «بینوا» تقریظ

د فنا پسرلی مې وکوت ، خو دادهغه فنا پسرلی نه دی چه پسرلی یې د بقا
خزان وی ، بلکه له دې پسرلی څخه پنخپله د بقا بوی پورقه کیزی .
زه د فنا شاعرانه جذباتو ته په درنه سترگه کورم ، خصوصاً دده ساده او
روان سبک دستایلو وړدی .

هیله ده چه دده داپسرلی به خزان ونه لری او پرله پسې به رنگارنگ گلونه
دده دطبع په بڼ کې په غوریدو وی ، چه ذوق د خاوندانود ماغونه معطر کړی ، اوداهغه
وخت کیدای شی چه دی په خپله دښکلا په تماشوکی فناشی لکه چه پنخپله وایی :

د فناء شوی دښکلا په تما شویم
ما جار کړی ستاله مخ نه دی هزار بڼ

۳۸/۷/۱۹ عبدالرؤف «بینوا»

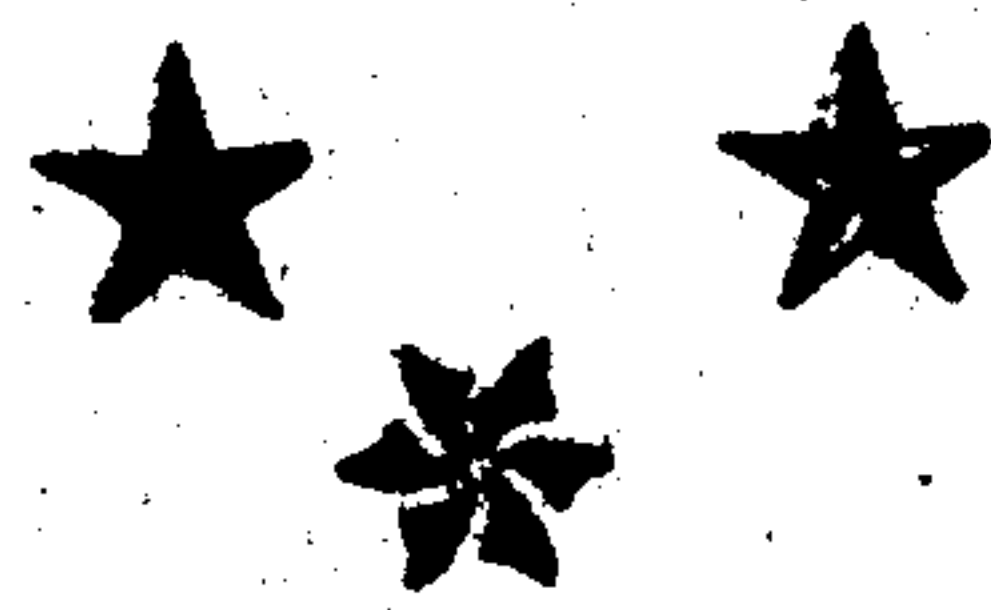
(د)

د بناغلی «رښتین» تقریظ

د شاعر د پسرلی له نندارې څخه مې پوره خوند واخیست، د دې پسرلی غوټی
پرومبې په حمد او ثنا او بیا د عشق په ستاينه خو له پرانستې ده. په دې پسرلی
کښې رنگارنگ گلونه غوړیدلیدلی او هر رازوږمې پکښې چلېدلې دی.
په دی گلونو کښې یو خوز بوی پروت دی؛ چه دهر چا زړونه پرې تازه کیږی
په دی پسرلی کښې په مزه مزه د بلبل نغمې، د توتیا نو سندري د سیند د خپو شور
د شپونکی د شپېلی سوزناکې چینی اور بدل کیږی.
د دې پسرلی د سحر په نسیم مخ پښې غوټی غوړېږی، د دې پسرلی باد
د خوارانو پیغامونه شته منو ته رسوی:

د خوارانو پیغامونه را سره دی ★ رسوم ئی د بدای عشرت سرای ته
غرض دا چه د شاعر په پسرلی کښې د ژوندانه ډېر رازونه او خوندونه شته دی.
لکه بوی چه د گل په پاڼه کښې پټ دی د غسې فنا هم په خپلو اشعارو کښې
لخان نغبتی دی خودده دروانې او نازولې نرمې طبیعي پلوشې پکښې غلی غلی خلیږی.
داسې ښکاری چه فنا د زړه په فتوه شعر وایی او د زړه د خا وندانو د پاره یې وایی
نو لکه په زړه کښې لار پیدا کوی زه پوره هیله لزم چه دا حلمی شاعر به نور هم د شعر
پسرلی ښایسته کاندی او د شعر د باغ وینې گلانو ته به نوره تازگی هم وېښی.

۳۸/۱۰/۱۳ صدیق الله «رښتین»

د شاعر پسرلی

یا نوی گل

لکه څرنگه چه په ناغور پدلی غوټی کښې رنگ او بوی پت دی همداسې
 په هر زړه کښې ډېرې نیمګړې آرزوګانې او نیمه خوا ارمانونه شته .
 او لکه څرنگه چه د وزمې په سحر د غوټی د مخ حجاب او پرده لکه
 د بناپهريانو په قلمرو کښې د زړو طلسم په څېرمات او بهرته شی، همداسې د الهام
 د جذبې او د دردونو د سوزو گداز په واسطه د شاعر د باطنی آرزوګانو
 او مفکورې له مخې پرده لېرې کیږي او د شعر په ژبه دده د آرزوګانو معما تفسیر پېږي
 د شاعر د زخمی زړه د داغونو په گلخانه کښې د ننه د آرزوګانو غوټی هم وده
 وکړه، دا غوټی خو ځکه د مجهولو او مرموزو آرزوګانو معما ده چه د یوه
 رنځور شاعر د درد مند او غمناک ژوند خزان کښې د آه او اوسپلیو د نسیم
 په چلېدو د نوی گل پشان غور پدلی او د ځلمیتوب په تودو وینواو او ښکو
 اوبه شوې ده .

دا نوی گل معنوی گل دی . د دې گل بلبل شاعر، باغ د شاعر زړه او مالیار
 د شاعر پاکې آرزوګانې دی .
 که څه هم دا گل ظاهري رنگ و بوی او د صورت سنگار نلری خود سیرت
 ښکلا او عطر پکښې شته .

د دې گل تنګی پاڼه ظاهراً د ښکلو ناز کو بار خوګانو پشان رنگینه ده
 خو په باطن کښې د درد مند شاعر د زېرې بڼې اود بېوزلو خوارانو د ابتر وڅېرو
 او د یتیمانود څپېرو ځپلو مخونو هنداره ده .
 دا گل کله کله د شرم د گلو پشان د بېوزلو تیاري خونې روڼې کوی یاد شهید د قبر
 سر ته دلاله د خراغ په څېر سوزی .

او کله کله دا گلان د جنتی شانتې هېواد دوچو میرو او دښتونود تورو خاورو په
 غېږ کښې، د لاجورد د تګ شین آسمان د لاندې د زمردو په شنو شنو چمنونو
 کښې د سرو زرو د زېر وگلونو په رنگ یا د لعل او یا قوت دغا ټول پشان
 راشنه کېږي اود نا پوهی او بېکاری او یا د بېوسیلګی په تور تم کښې زمونږد
 حیات په اوبو وده کوی .

هوا د دې نوی گل معجزه خو داده چه که څه هم یو گل دی خو ډېر رنگونه

*(و)

لری، ددې گل درنگو تولیدل او یا اودبوی او عطر د کیفیت او ماهیت کشفول او بویول
ډېره باریکه نازولې قریحه او حقیقی بصیرت غواړی او که نه ډېر ممکن دی چه
دا گل لکه د وچو میرو دمغیلاڼ پشان سترگو ته دا غزی په خپر ودرېزی .

ددې معنوی گل په هنر اړه کښې د شاعر د حقیقی هدف مقصد او مراد
خپره اود افکارو خیالونو، اندېښنو او تصوراتو تصویر له ورايه معلومېزی
پردې گل باندې دپسرلی باران اوزلی، دخزان طوفانی بادونه اودژمی دو اورو
یخنی څه اغېزه نشي کولای .

لکه چه ددې معنوی گل تازگی او طراوت د ذوقونو د سمورتیا، د افکارو
د طراوت او د دماغونو د تازگی پورې تړلی دی .

یواځې او یواځې هغه وخت چه د زړو افکارو خزان پرې راشي او یاد مړ او
احساساتو او مړو ذوقونو ساړه بادونه پرې ولکېزی نو مړ او بیایا پانې پانې شی .
او دا هغه وخت دی چه د شاعر د رنگینو گلانو ځینې ډک د اشعارو دیوان
د زمانې د گلچین لاس ته ولوېزی، پانې پانې وشکېزی اولکه زېرې وچې پانې
د مړو ذوقونو د گلخن په انکار کښې وسوزېزی او لکه څرنګه چه د مادې او
ژوند سرنوشت دې محور او فضا شی .

هوا دا گل درنځورې ځوانی او د دردمند ځلمیتوب د پسرلی او شاعرانه ژوند
یونوی گل دی چه د پېر پشانو افکارو په بڼې اود رنگینو خیالونو په گلشن کښې
غوړېدلی دی او په همدې یو گل د شاعر د تخیل دنیا پسرلی شوی دی .

هوا دا پسرلی د شاعر پسرلی دی، او د شاعر پسرلی څا نته یوه عجیبه
دنیا لری له دې کبله چه د شاعرانو د تخیل او تفکر ډول سره توپیر لری نو
پسرلی هم هر شاعر ته په مخصوص رنگ ځان ورښی او هر شاعر پسرلی ته
د خپل ذوق او قریحې په سترګه گوری .

دیوه شاعر د عشق اومینې په دنیا کښې هم د حسن گلشنونه، د ښکلا چمنونه
اود ښایست گلزارونه شته .

د سرو شونډو غوټې چه د خندا په نسیم و غوړېزی، د تورو سترگو نرګس
چه د بهارې په څمار سره شی، د جګو د نګونښتری قامتو نو
د ناز رفتار چه قیا متونه او محشرونه را ولی د سپینې سینې په باغچه کښې
چه انار گل نیسی، په سور گل لالی مخ باندې چه د تور خط سبز مړا خېزی، د
ناز نازیو چه د شاعر دماغ معطروى اومستوی، د پیکې او خال دام ودانه چه

(ز)

زړونه ښکاروی دا ټول دحسنا وښکلا په جهان کېښي د شاعر د عشق پسرلی تمثیلوی
کله چه د مینې مستې پېغلې فرشتې په اوربل یا زلفو کېښي زېر گل و ټومبې
نودمین شاعر د بخت او طالع ستوری و خله پزی اود نا کامې مینې دبیلتانه په
تورو شپو کېښي یې ډیوه ولېکیزی اود مینې دا رها د ده پرسرد سر و زرو خیالی
تاج زدی

خود بل شاعر په نظر کېښي بیا د شاعر پسرلی د حسن او ښکلا د پسرلی نه هم ډېر
لوړ او اوچت دی ، دا ځکه چه حسن او جمال خزان لری او شاعر نه غواړی
چه د ده شعر دې هم خزان ولری .

د ډېو آرزو داده چه د شعر پسرلی دې تل پسرلی وی .

نوددې شاعر د پسرلی د بڼې د نوښکلي څانگې په ژمې کېښي هم شکوفه کوی او
د خزانې وچوپاڼو توپېدل یې هم د زېرو گلونو جوړ باغ دی .
نو ځکه دا شاعر د خط وخال د توصیف لاره پریښي ده او د اجتماعي نیمگړتیاو
د اصلاح د پاره د تنقید په لار روان دی او غواړی چه :

فرد و وایی د جامعې د پاره او نن شعر و وایی هغه هم د صبا د پاره .
هوا د دی نوی پسرلی نوی گل د نوی عصر د نوی حلمی شاعر نوی شعر
دی . هغه شاعر چه د طبیعت د ښکلي پسرلی د جمال او بنايست په نندارتون
کېښي لږ شانتې د تخیل او تفکر پرده بېرته کړېده او ډېرې رنگینې نندارې
او صحنې یې لیدلی دی .

خو بیا هم د ده نظر د طبیعي مظاهر و په ظاهري خط و خال او ښکلا
ندی غولېدلی ، له ظواهر و نه یو څه وړاندې د طبیعت د عناصر و د باطني
کیفیا تو او خواص و ادراک فلسفي ته وړ نژدې او ښه لږ او ژور شویدی
د شاعرانه اندېښنو او تعقل د منطق په اساس یې د ځینو عناصرو د حال د ژبې نطق او
خبرو ته غوږ نیولی او د دوی سره غږېدلی او راز و نیاز یې کړی دی .
دلته د شاعر نازولی خیال د بوډی په ټال کېښي د زېرو ، سرو ، شنو او سپینو
بنا پېریوسره زانگی .

شاعر چه کله وگوری لمر یا سپوږمې د تورو وړېڅو په څادر کېښي مخ نغښتی
دی نوهله د باران د ژړا په معنی پوه شی او لمان غلی کړی .
هو د شاعر د خیالونو په آسمان کېښي د اندېښنو خړې وړېڅې شته خود ښه
صورت د حجاب په څېر ننگین سیرتونه وړاندې ندی پټ شوی ، کومې څاڅکي

(ح)

چه لدې ورېځو نه اورېزې هغه د درد نیمه خوا او پاکې اوبکې دی .
دلته د آب یو څاڅکی له در ، گوهر او مرغلرونه اود آبرو آب حیات له
الماسونه هم ډېر گران دی

هو ! شاعر ته ژړا ، آبرو ، دحیا خولې اود ژوند او به د څاڅکو په
پیاله کېښي ، ځان وربښي او د شفق په هنداره کېښي دنا پاکور نگینو لمنو
تماشا او دېپکنا هووینو دطوفان ننداره کوي .

د شاعر د ورېځو او څاڅکو په کنایه او استعاره کېښي معنی یې پردې اوبې آبه
شوې نده .

د شاعر د پسرلي تا لندې د آسمانونود (سا ، رې ، گه ، مه ، په ، ده
نی) په اوو پردو کېښي دژوند زیر او بوم ساز غبروی

ددې پسرلي برېښنا چه د مثبت او منفي نه پیدا ده دنراوښځي داشتراك مساعی
گټور زېري دېوي روښاني آیندې د افق په سرليک کېښي په سر وزرو ليکي .
هو ! داد شاعر شعر دی چه د پاک خدای د قدر تو نود پېژندلو او ښودلو د پاره
شنه پاڼه د ثنا اوصفت د ژبې په نامه ستایي .

دا یواځې شاعر دی چه د بېلبل په ژبه پوهېزې او د بېلبل د خوزو نغمو او
سندرو داسې تفسیر کوي چه په گلرخانو کېښي وفا او په پسرلي کېښي بقانشته
خونه هغه شاعر چه د غورمالي اومداحی ترانې ووايي

شاعر خو ځکه اغزی ته په ښو سترگو گوري چه خنجر او نښتر یې په لاس کېښي
نیولی دی او دښکلو گلرخانو اونازولو خوبانو په خاطر د گل رنگین او ښکلي
مخ له ناپاک او بدنظر نه ساتي .

هو د دې شاعر د پسرلي اغزی د بهوزلو په لو څو پښو کېښي نه چو خېزې .
د دام او داني ماجرا شاعر ته درشوت خورواو خاینانو گرفتاری اود ظالمانو
غرغره کول ورپه یادوي .

د شاعر د پسرلي په دام کېښي دریا د تسبوپشان سپینې کوترې نه کېښوزي او
د چال وفرېب په لومه کېښي د مرغی پځای انسان نه گیرېزې .

کله چه دلامر دزرینو و پانکو په تاو کېښي شبنم د گل له پاڼې نه هوا
کوي ده ته په گلایو مخونو باندي دشرم و حیاد خولو داني او یا د سرخ
رویو کسانو بې آبي ور په زړه کېزې .

هو د شاعر خمخانه اومیخانه دانگورودانه ده

ط

شاعر دپسرلی په مکتب کښې د سپینو روڼو او بونه د صفا او حرکت سبق
او د شین زرغون بڼې په مدرسه کښې د سروی له ونې نه د ثبات استقامت

او راستنې درس اخلی او پوهپېزې چه دراستنې ثمر تل زرغون دی.
د فواری ساز دمدو جزر په زیرو بڼم کښې حساس شاعر ته د عروج او زوال
د ترقی او تنزل د وجود او عدم د ژوند او مرگ پند او عبرت ورکوی

د دردېدلی شاعر تش د آبخار د منظرې په ښکلا نه غولپېزې.
ده ته د دې منظرې په لیدلو د یتیمانو ژړا او د مظلومانو انګول اور په یاد پېزې
د شاعر تېز نظر د پښې په غوز کښې د سپین سرو کڼو وښځو خرڅه د غریبانو
د خامتا اودمرو د کفن کارگاه لیدلای شی

د سیند او بو چپې د شاعر په غوز کښې دوچو میرو سندرې وایې .
څانګه د شاعر د شعر په ژبه انسا نانو ته وایې چه : زه مپوه لرم او د
خوارانو غریبانو د پاره د طبیعت د تعاون او مرستې لاس یم ای بدایا نو تاسو هم
خوارانو او له پښولو بدلوته د مرستې لاس ورکړی او ای ظالمانو اوزورورو

په ضعیفانو اونا توانو باندې د آزار لاس مه پورته کوی .
خوار شاعر وچی څانګې ته ځکه په توده مینه کوری چه په ژمی کښې د خوارانو

سرې کوټې تودوی .
د شاعر په نظر کښې هر بوټی او خنډو خارد کاروز یار اود لوړ همت د سیوری
لاندې کیمیا بوټی دی .

د تمباکو د پانې د حال په ژبه یواځې شاعر پوهپېزې چه وایې :
د پیسو سوزول زما چال او سره زر په ایرو بدلول زما کمال دی .
کله چه آزاد شاعر په قفس کښې د بندې توتی ، اسیر مارغه او گرفتار بلبل او
یا د انسانی عاطفې په لاس کښې د بنده شوې زرکې او کوترې غمجنې نغمې او
په انسانی رحم باندې د نفرین استولود دردناکې ترانې واورې هلته بیا د صیادانو
د خم او چم په لیدلو د استعماری شوم سیاست د چال وفرېب د خاطر په
فکر ولو پېزې .

او کله چه په بازار کښې درنګینو د ستودستو گلانو خرڅول د شاعر په سترگو
کښې د اغزیو په خېر چوخ شی بیانود ښکلو رنگینو پېغلود خرڅو لویه سودا
کښې ولو پېزې اود گلچین لاس ورته د خونخوارو ظالمانو درنګینو منځلو
پشان سورښکاری

(ی)

هوا
شاعرته د طبیعت د پسرلی د عناصر و سره د رازو نیاز په پای کسبې دا پته
ولکپزی چه څرنګه نبات او حیوان د بشر په انسانی نیمګړ تیا و با ندې
استهزاء مسخرې او لوبې کوی .

بیا نو حساس او درد مند شاعر په دې هم قانع شی چه بنایې د اجتماع بڼې دې
د لور او رمبې په ځای کله کله په برچه هم خپش اووه شی ، د ظلم د بوټی
بېخ او رینه دې را وایستل شی ، د وطن د پرمختګ او نوضت لار دې د مضرو
نباتاتو له خنډو خاره پاک او نوی گلان او نیالګی دې وروزل شی .
اوه !

د شاعر تخیل هم د ډېر ولوړو الوتنو په پای کسبې سترې ستومانه شی .
شاعر هم د تفکر او اندېښنوله فضانه د خپلواشعار و د پسرلی بڼې ته رابښکته شی .
هو د ده د شعر په بڼې کسبې د پسرلی ښکلې پېغلې د نوی کال د ځلمی سره
ودپزی ، او د خوشحالی په دې محفل کسبې بلبل سندرې ، کوتره نغمې توتی
بدلې ، زړه چار بیتې ، پاخته ګزلی او قمری خوزې خوزې مسرې وایی .
د باد د سندرو دزیر او بم د سرو تال سره څانګې او پاڼې چک چکې کوی
اوسروه په چمن کسبې ناڅی .

آه !
که څه هم د درد مند شاعر د زړه ارمان دا بتکاری شعر د بکرې پېغلې سره
غاړه غړی کېدل و .
خو افسوس چه دا وصل ور میسر نه شو او بیا هم د طبیعت د ښکلا اودا سرارو
اورما یزو د تو صیف نه عاجز راغی .

او د دې عجیب وغریب پسرلی د سحر جن بڼې او د شعر و ادب له گلزار نه یې تش
یوڅو خیالی وزی او معنوی گلان او یو څه خنډ و خار را ټول کړه او بس
چه ګوندې هغه به هم د دې مادی زمانې په بازار کسبې څه ادبی قیمت او معنوی

محمد جان « فنا » صافی

رزیبت ونلری .

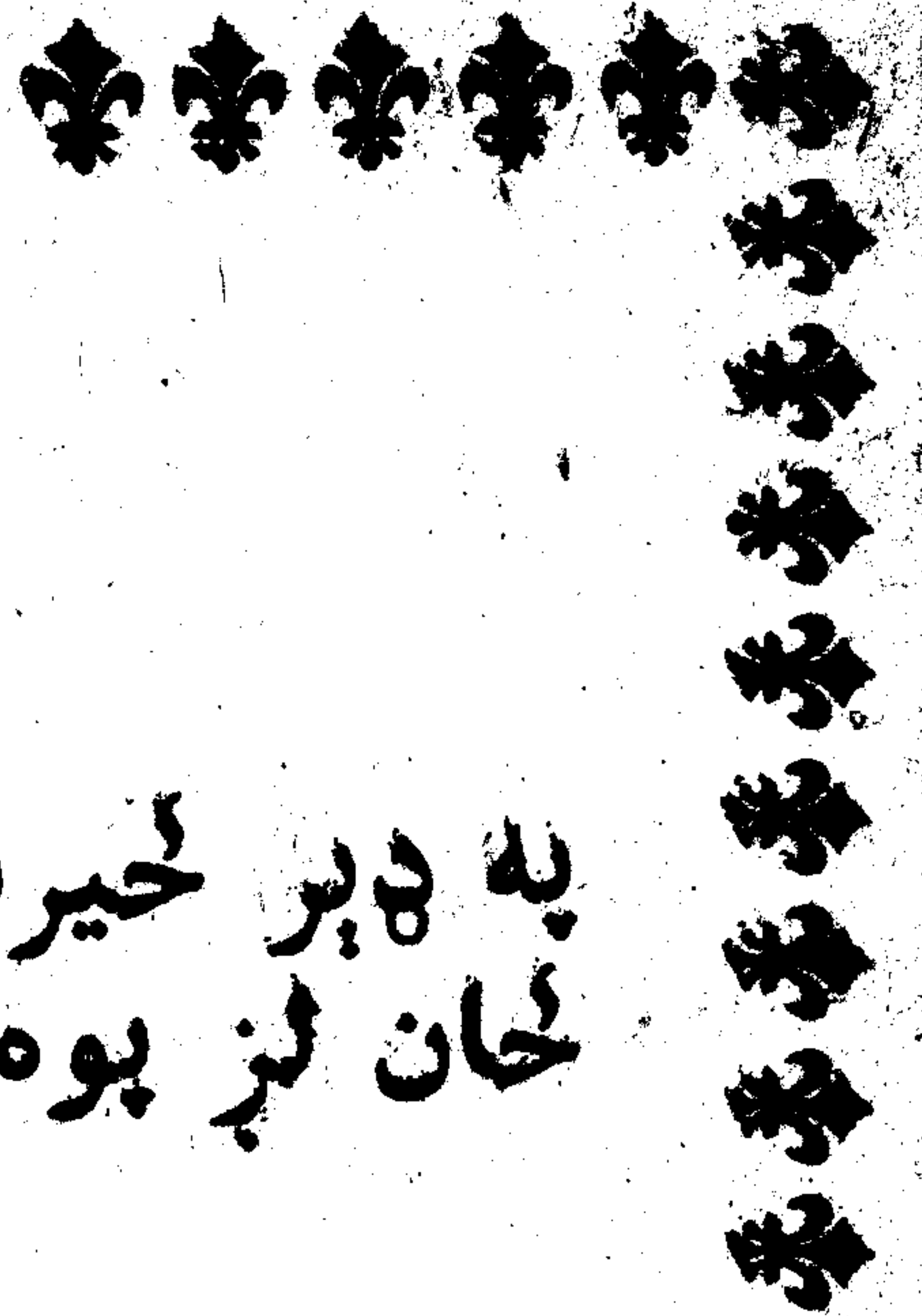
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پیل

ستا په نوم چه هم رحمن او هم رحیم ئی
هم اول آخر او هم قدیم حکیم ئی
نه رجیم شیطان نه امن پناه غواړم
ز ما د پیره گناه کمه ته عظیم ئی

عشق

عشق د مینې او رښتیا وفا جوهر دی
د اخلاص او قهر بانی ایثار هنر دی
د زړه نور د روح آواز د ژوند ثمر دی
دا الهام د خولی اقرار د زړه باور دی

کائنات

به دبر خیر و کره دیدار د کائناتو
جان لیز پوه کره به اسرار د کائناتو

دهر چا قسمت تقدیر دی ټاکل شوی
لوی خستن لری اختیار د کائناتو

تحول د شپې او ورځ دده په حکم
د خالق وضا مدار د کائناتو

دی حاکم د حکومت د ټول عالم دی
مناسب و رته در بار د کائناتو

دا نړۍ ده جوړه شوې د پره بڼکلی
په صنعت د کردگار د کائناتو

محبت به درنه هېر شی د خوبانو
که دې و لیده سنگار د کائناتو

یو نظر و کره چمن گلشن بېد یاته
خه بنا یست لری بهر بار د کائناتو

په دښتونو کښې اغزی بن کښې گلان دی
غم او عیش دی په کنار د کائناتو

د لید و او اند پښو د پاره وړ دی
لاله زار او خاره زار د کائناتو

بڼه وړ خورشید په خه حکمت جوړ شوی
د قدرت په لاس اشجار د کائناتو

پسرلی شی او بیا دویسی منی ژمی
پوگری نشته قرار د کائناتو

کله باد شی یا طوفان د سپلاؤ نو
دا او په خاورې غبار د کائناتو

کله واوره او باران کله زلې شي
را او رېزې په خپل وار دکائناتو

ټول انسان حيوان نبات پکښې شامل دي
نامعلوم دي ټول مقدار دکائناتو

که دېوان دي که ملک که جن پري ده
ټول شامل دي په قطار دکائناتو

د مرغانو آوازو نوته غوږ کښې ده
ډک له کيفه مر غزار دکائناتو

ته د لمر اودسپوږمې رڼا ته گوره
منور شه په انوار دکائناتو

لعل يا قوت اوزمرد دخاورو لاندي
عجايب دي بي شمار دکائناتو

د ثبات استقامت عزم ټينگوالي
واخله درس له کوهسار دکائناتو

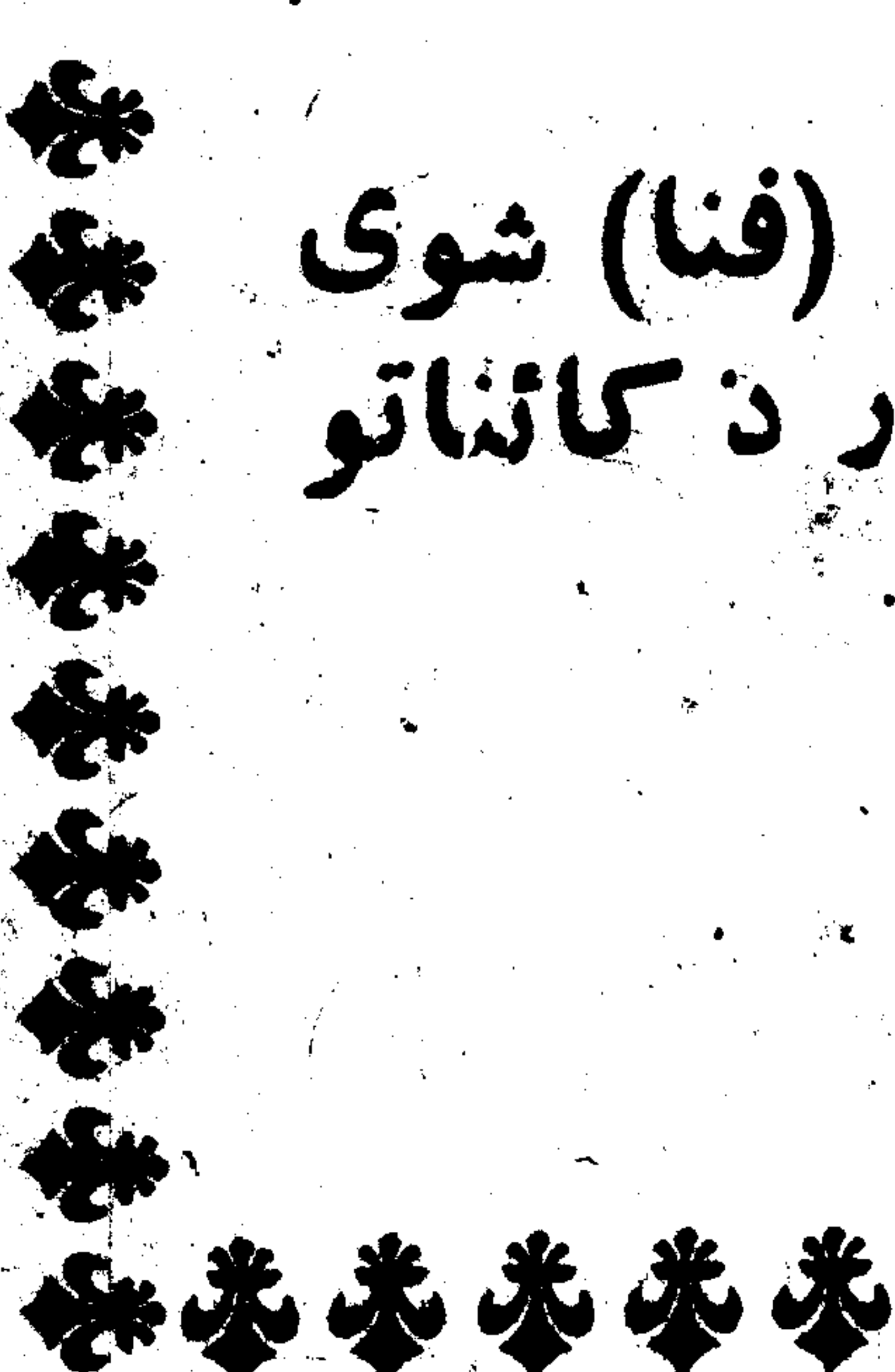
په دوران کښې بي نقصان اوکمي نشته
تل مدام جاري دي کار دکائناتو

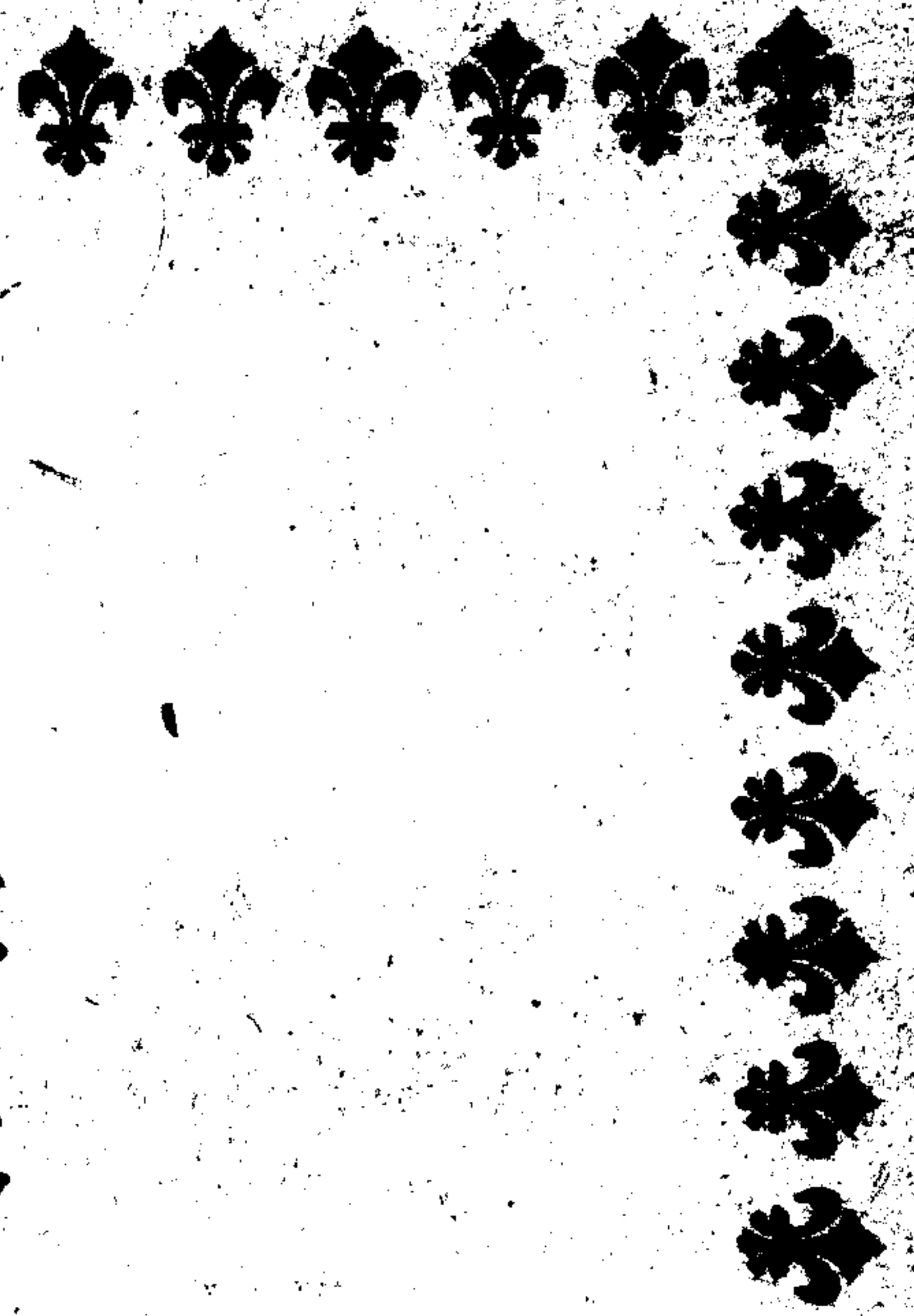
بڼه ئې ښکلو منظروته نظر وکړه
روح تازه کړه په ديدار دکائناتو

کوم صفت چه ورته وړ او مناسب وي
خوک يې نشي کړي اظهار دکائناتو

په لکولکو پردې د تماشي وړ
ندار تون دي په هزار دکائناتو

د قدرت په نندارو کښې (فنا) شوي
زه مين يم په دندار دکائناتو

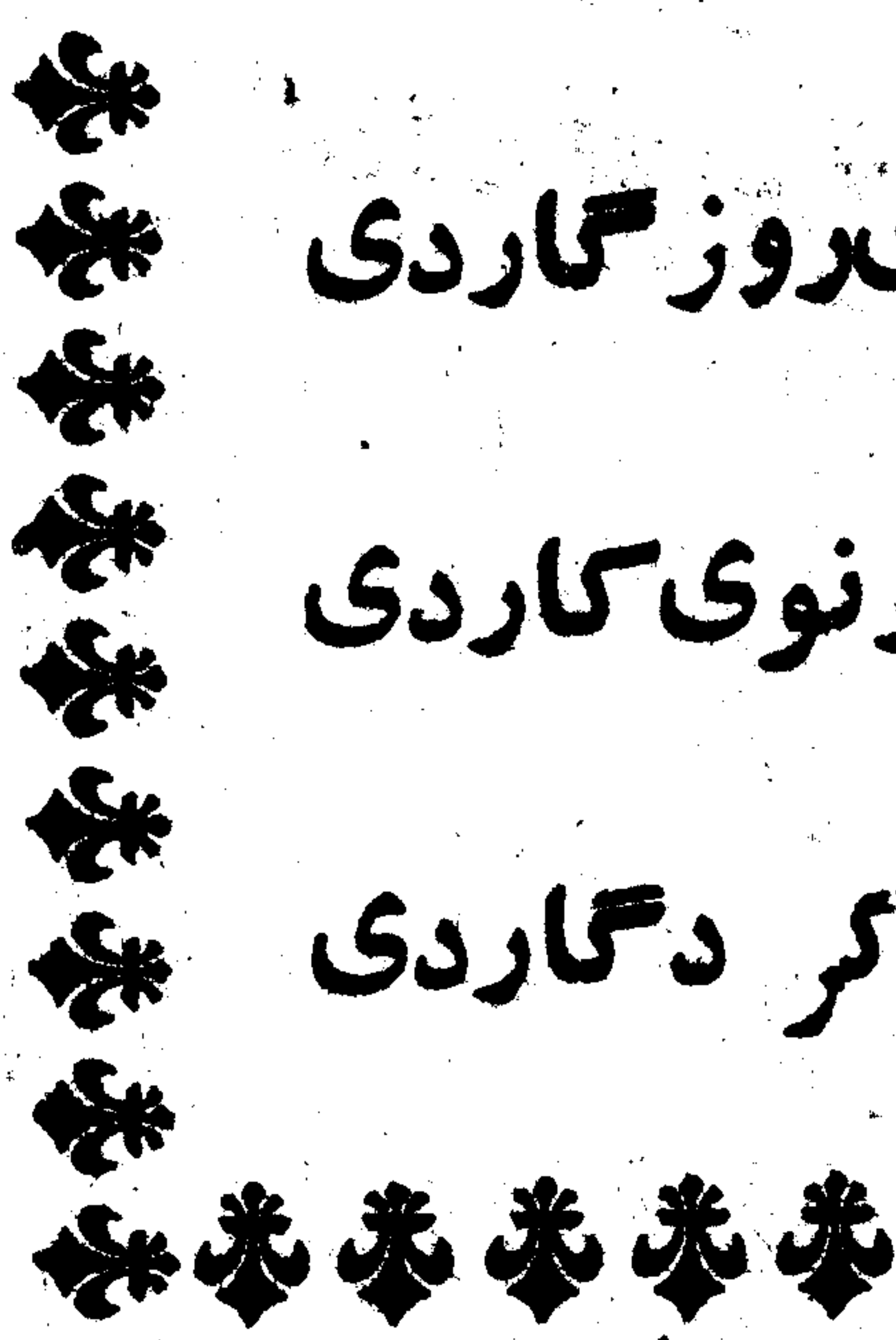
د تالندی گو کار

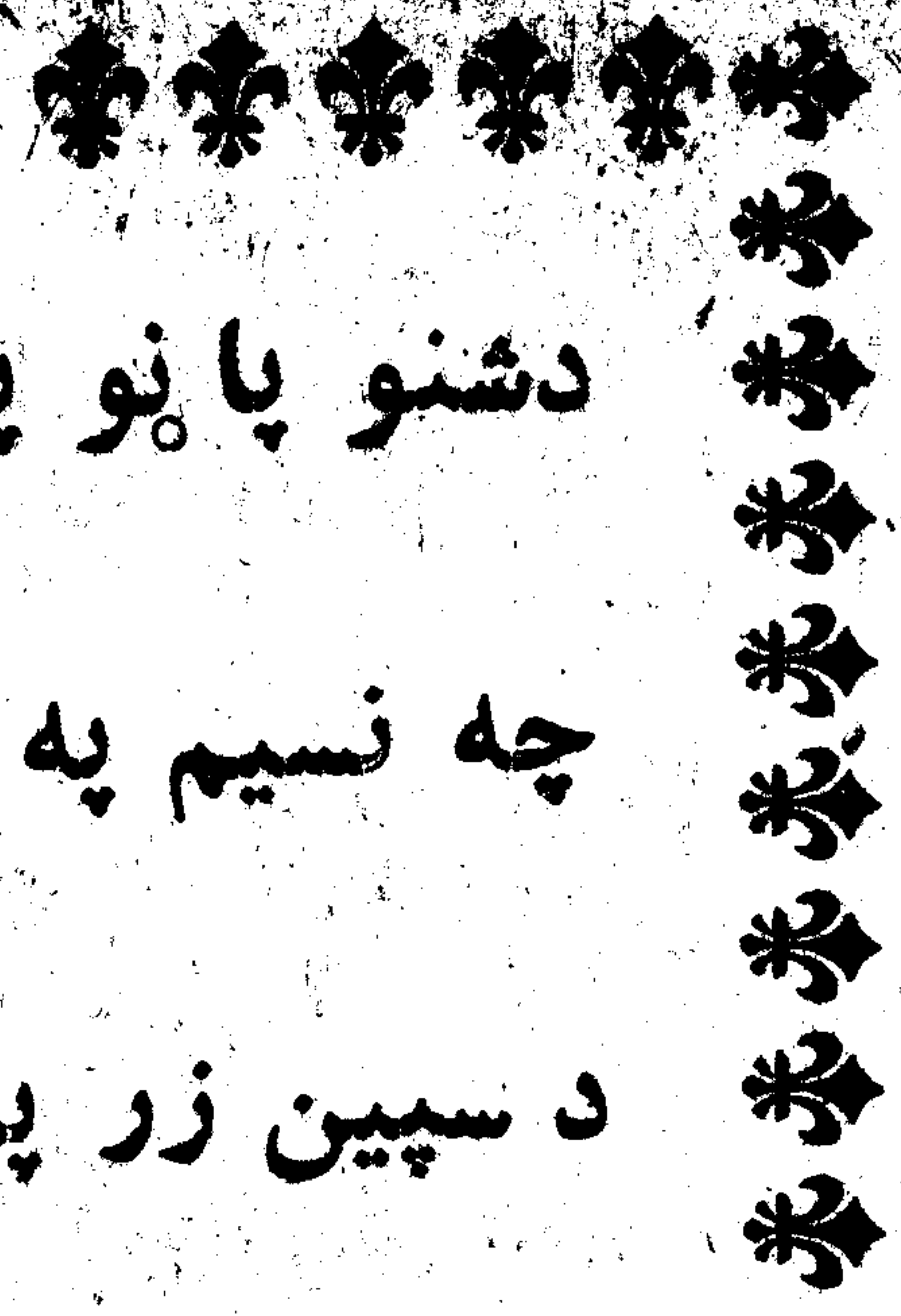
پای دژمی د بهار د ژوند آغاز یم
 ترانه د مرگ او ژوند نشیب فراز یم
 چه را وری می پیغام د نوی کال دی
 نو قاصد د نوی ژوند او نوی راز یم
 د نبات او د انسان حیوان په غوز کښی
 یو کومه د ژوند ساغیبی آواز یم
 مر او پخمکی ته چه نغبتی ده کفن کښی
 غزوم د ژوند رباب ماهر شهباز یم
 ساری گه مه په ده نی هی آسمانونه
 داو وپردو عجب زیرو بزم ساز یم
 زه غز بزم د (فنا) د زړه پر دو کښی
 ما د زړه په غوزو واوړه چه اعجاز یم

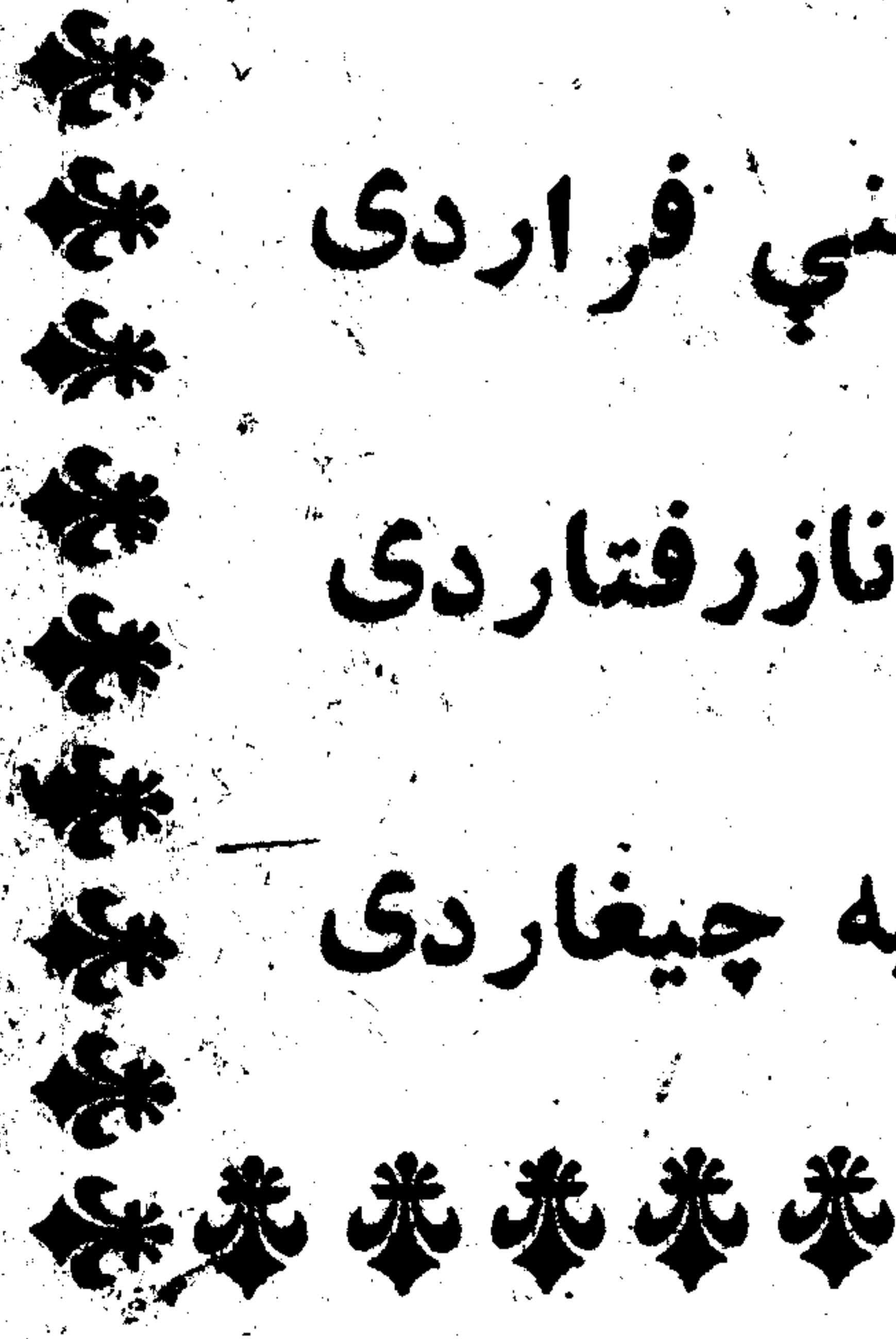
د پسرلی ناوی

نوی کال نوی هوانوی بهار دی
 نوی ژوند نوی جنبش نوی روزگار دی
 چه هېواد مو هم ودان او هم سمورشی
 وخت د گڼت او بزگری او نوی کار دی
 نوی سا په طبیعت کښی را پیدا شوه
 ژوندی شوی په قدرت دگر دگار دی

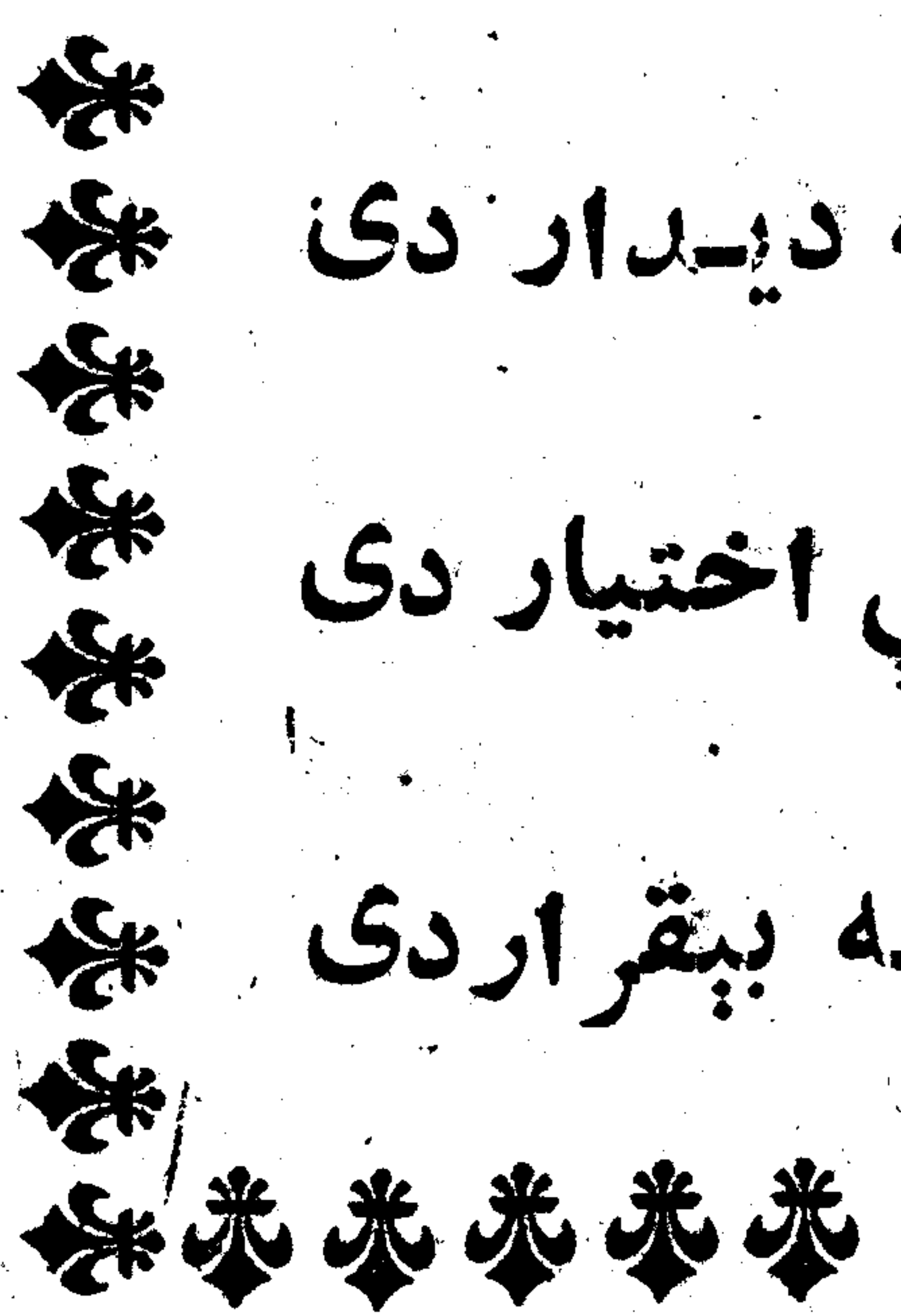

دشنو پا نو په دفتر کښې لیکل شوی
 کائناتو کښې د خدای قدرت آشکاردی
 چه نسیم په چلېد و شو هرې خواته
 له هو سه په نخا و ر ته خنار دی
 د سپین زر پشان و یالې اویونه ډکې
 په نارو په چیغېد و روان آ بشاردی
 د خپو اود مو جو په خوږه ژبه
 په توضیف د پسرلی کښې سیند اقرار دی
 یاسمن لمن لمن چمن خوشبوی کرو
 معطره د گلشن د رودیو اردی
 د کاکل پشان چه وغوړېد سنبل بیا
 بی قیمته مشک د چین او د اتاردی
 نازبو بیا په نخر و چمن ته را غله
 بیا مشغو له نسترن پخپل سینکاردی
 سروه بیا د پسرلی بیرغ را جگ کرو
 د گلابو هره خوا کښې تود بازار دی
 آسمان شین دی لاجورد غونډې روښانه
 لمن ډکه په لاله د کو هسار دی
 شرو شور نه قیامت جوړ که مرغانو
 له مرغانو حینې ډک چه مرغزاردی
 د پاختکو او کوترو کاروان راغی
 د کارغانو خپل ملکو حینې فراردی
 قمری جوړه کره په سروه کښې بیا جاله
 په دښتونو کښې بیازرک په ناز رفتار دی
 هنگامې د محبت تازه تازه شوې
 بلبل بیا په شور فریادا او په چیغاردی

د چمن بوټی طاؤس غونډې بڼایسته شول
 شین توټی په شو باغو کښې په گفتار دی
 تورو خاورونه راشنه شول سره گلان بیا
 سور گلاب د تورو بورا دمینې یاری دی
 توبې ماتې کره چه وخت دعیش و نوش شو
 ساقی را کره خدو پیا لې چه نوبهار دی
 پر خه بیا د گل گلاب کره مېلمه شوه
 لکه ډوب چه په خو لو د یار رخسار دی
 شکوفې د غور ږد و خادر په سر کړو
 په غاړې ور ته حلې د شا خسار دی
 د غوټې نجونې شوې ناوې د بلبلو
 خو د ټولو زړو نه بیا زخمی په خار دی
 د چمن پېغله د باغ حلې واده شول
 پهر لځای کښې دخوښی مجلس روی کار دی
 بلکه د عطر و بوی چمن ته راغله
 شاهنشاہ د پسرلی کړی دربار دی
 بیا تازه شو د لاله د لځگر زخم
 د مین د زړه شا هد گل د نار دی
 د رښتین عشق کاروانو نه خو لځېدلی
 او د شمعي د لمبو نه پتنگ جار دی
 را روانه قافله شوه د ارمان بیا
 روح تازه د چمنونو په دیدار دی
 په ذوقونو کښې مستی گرمی پیدا شوه
 د گل بوی وړی هر چا لځېني اختیار دی
 غور ږدلی دی غوټی د شعر په بڼ کښې
 بیا همې زړه له جوش خروشه بېقرار دی

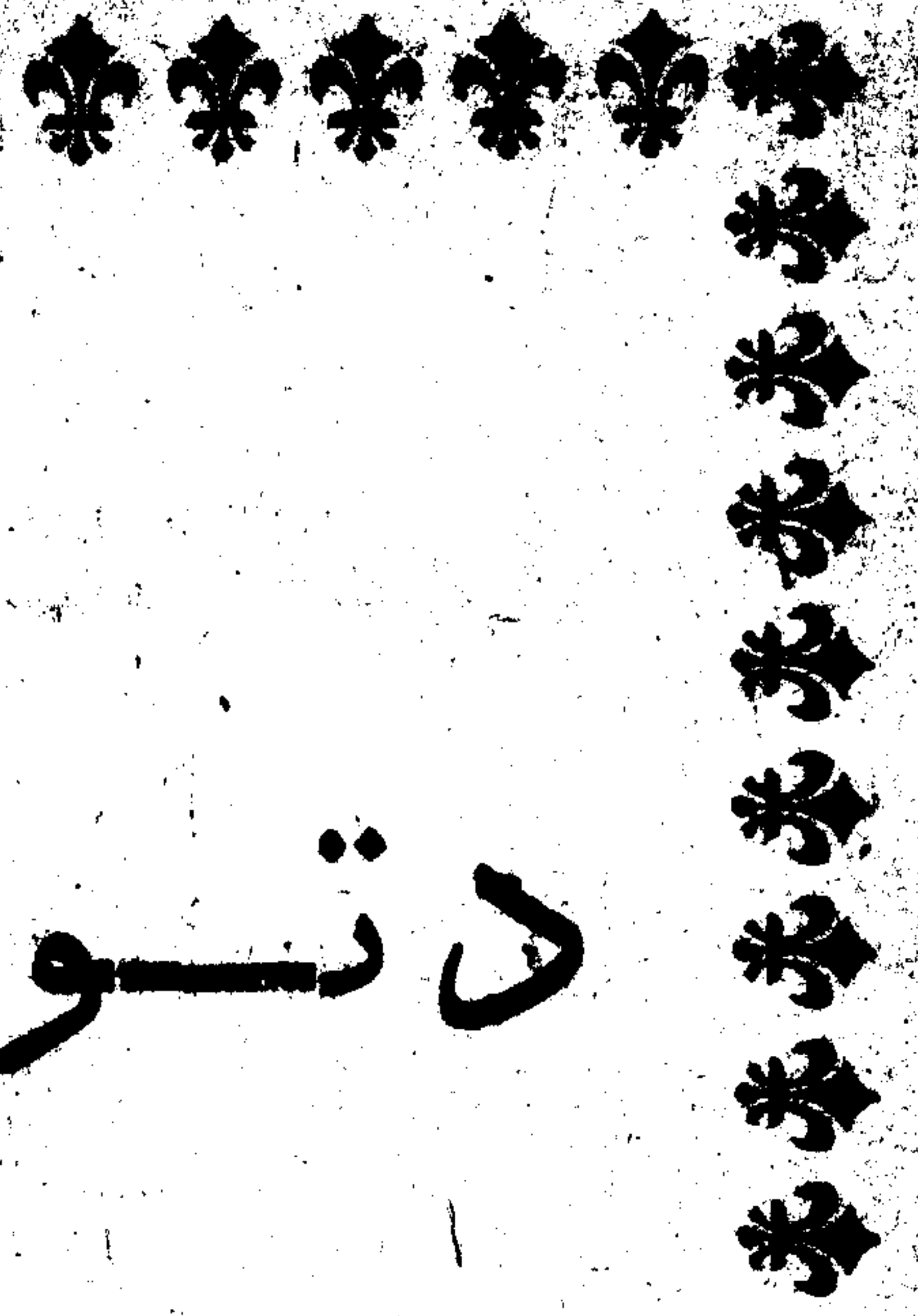
د نړۍ په دې بهار او نوی ژوند کښې
د (فنا) قسمت د مینې افتخاری دی

بر پښنا

زه د تورو ورېځو شپه کښې بڼه رڼا یم
 د تنبلو گمراهانو رهنمایم
 مترو که یمه داور د سرعت لاس کښې
 زه جنبش او حرکت غواړم بر پښنا یم
 وکړه کار چه پسرلی غونډې زرغون شي
 د روښانې آیندې یوه حالیم
 په هر جای کښې غم بنادی سره شریک وی
 باران ژاړی زه د سرو شونډو خندا یم
 حلمو پېغلو سره یو شیء په هر کار کښې
 گوریء زه هم له منفي مثبت پیدا یم
 یو پر خون آه د شاعر له سوی زړه نه
 یوه خریکه د درد مند شعر د نوایم
 د پښتو شعر د افق په سر لوحه کښې
 زه به ولیکم په سرو زرو (فنا) یم

د توتگی

شور

غار هې سره ده خو خونداره نه يم

سینه هې سپینه ریا کاره نه يم

زه تور او سپین او سره رنگونه لرم

دورنگی نلرم مکاره نه يم

که څه هم زیاتې لرم تورې بڼې

خو زړه هې سپین دی گنہگار نه يم

لکی هې دوه تاره ده خیر شه ورته

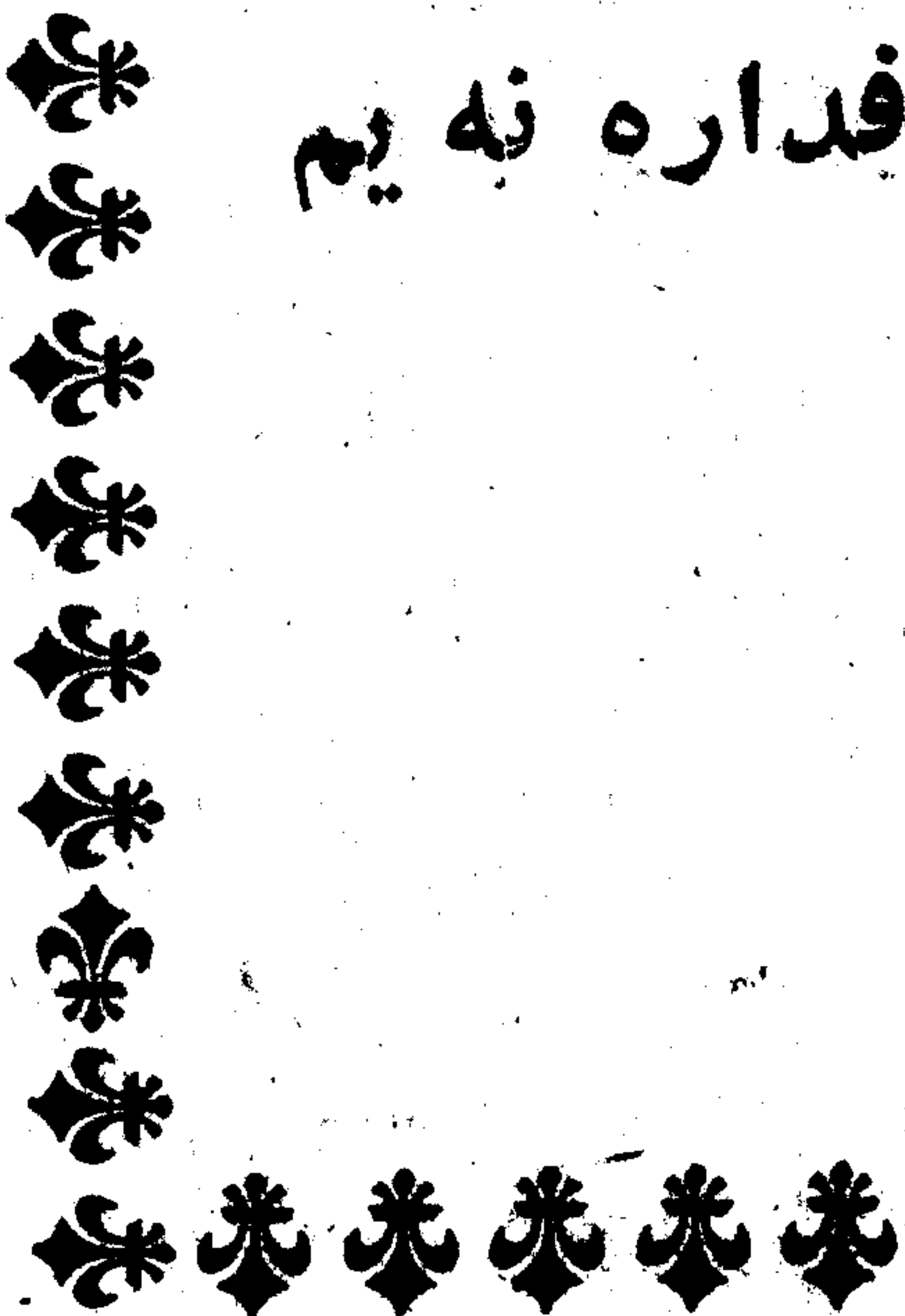
زه تش گفتار او بی کر داره نه يم

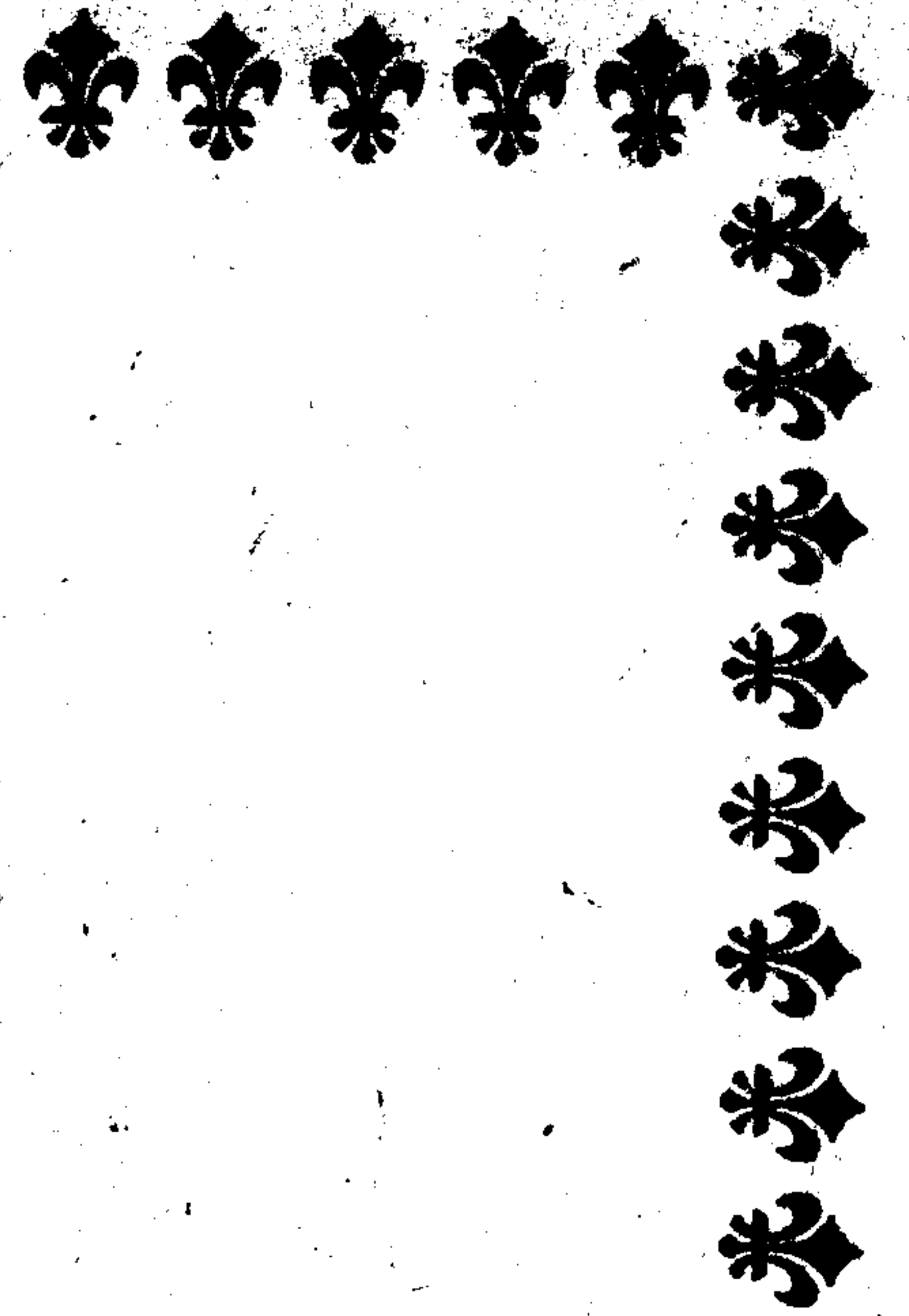
ما چه پیغام د نوی کال را وړی

نو د زور فکر طر فداره نه يم

زه انسان نه يم هم جنس نه خوروم

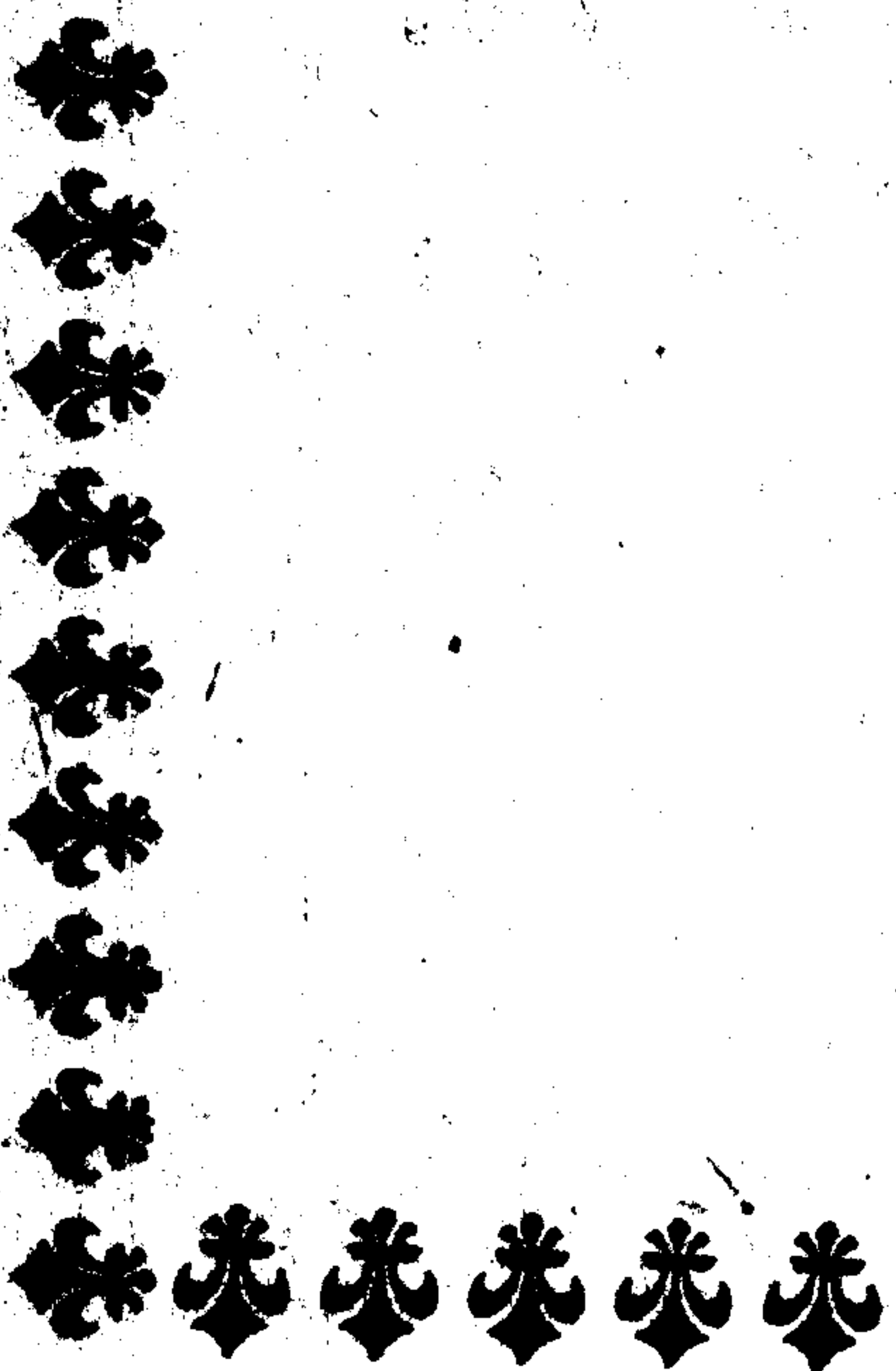
(فنا) ظالمه ستمگار ه نه يم

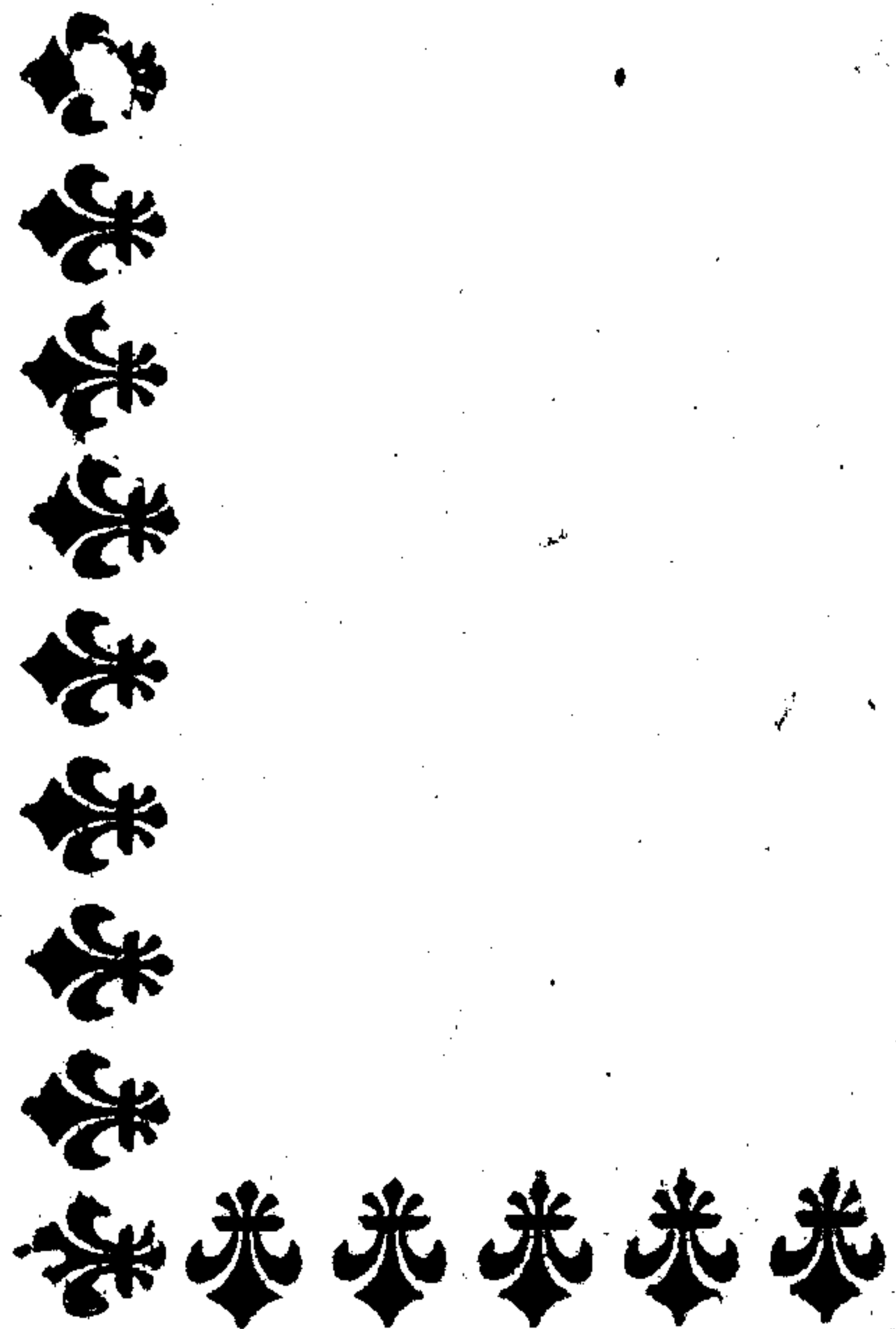
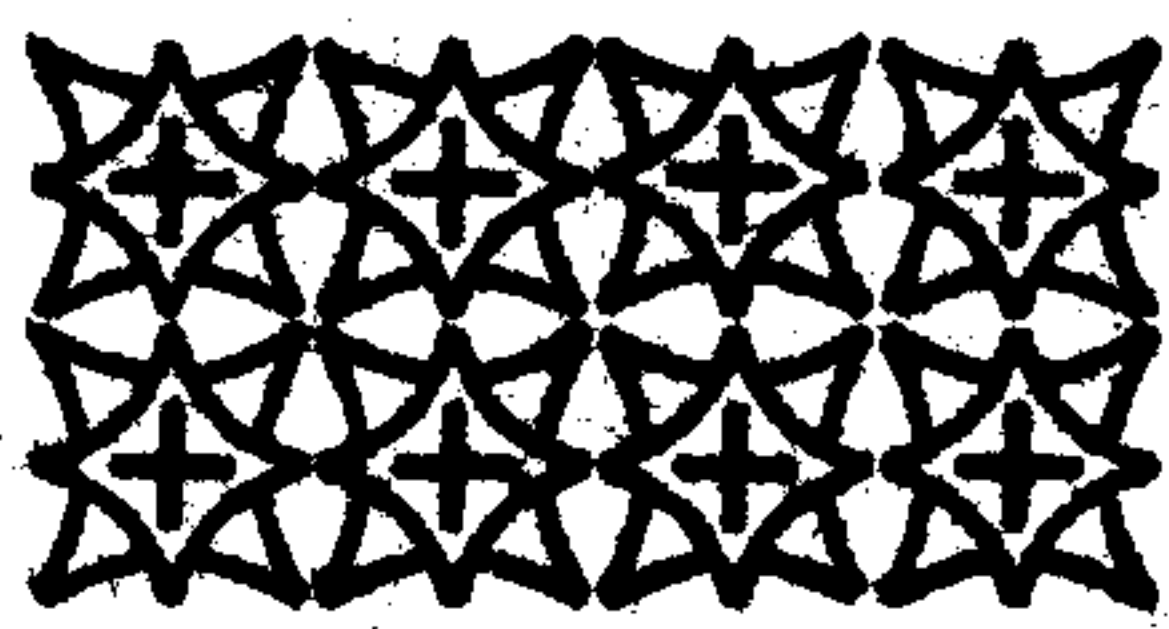
نیا لگی

د صبا بنه غټه و نه نن نیا لگی یس
 زه که نن یمه ما شوم صبا حلمی یس
 زه بهستا دلاس امسا شمه یو وخت کسبی
 ما ته مه گوره په کهمه که کمکی یس
 تر بیبی نه می یورپ هم غافل نشی
 که نه سترگو کسبی د گل پخای اغزی یس
 که له ما نه ثمر غواړی و می روزه
 پر ورش که می و نشی وچ لرگی یس
 بی آبی نه می بنه سا ته چه و چهزم
 که می آب (فنا) په خای ونو سری یس

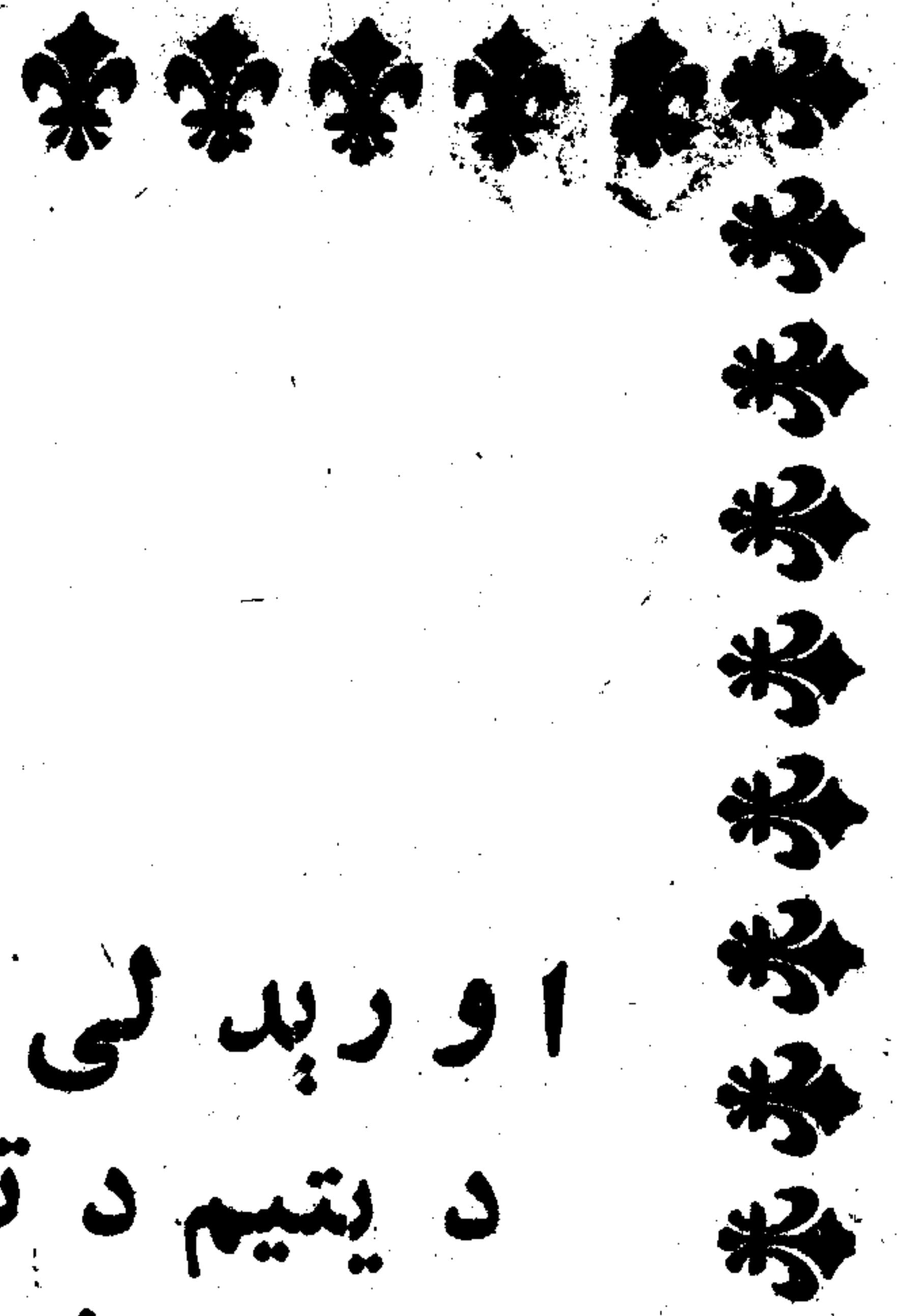

دور پڅ ژړا

کله پر ده شم دقمر په منځ کښې
 کله خادر یمه د لمر په منځ کښې
 یا مشتری ته جوړ نقاب شمه زه
 یا د زهرې د منځ حجاب شمه زه
 تالندې ورشه دا طلسم که مات
 تورتم نه و باسه او به د حیات
 برېښنا ، د غرونو بنا پیر کته وایه
 د تورو شپو سپینې سپوږمۍ ته وایه
 د ابه ترخوږې په تورتم کښې ډوبه
 د موجوداتو په عدم کښې ډوبه
 نوی بهار نوی نهضت نوی ژوند
 نوی جهان نوی ارمان نوی خوند
 پلوه که لېرې چه رڼا شی جهان
 محوه داستا په تما شا شی جهان
 د اباران نه دی چه پر تار اخی
 (فنا) ته ستا په حال ژړا راخی

خا خکی

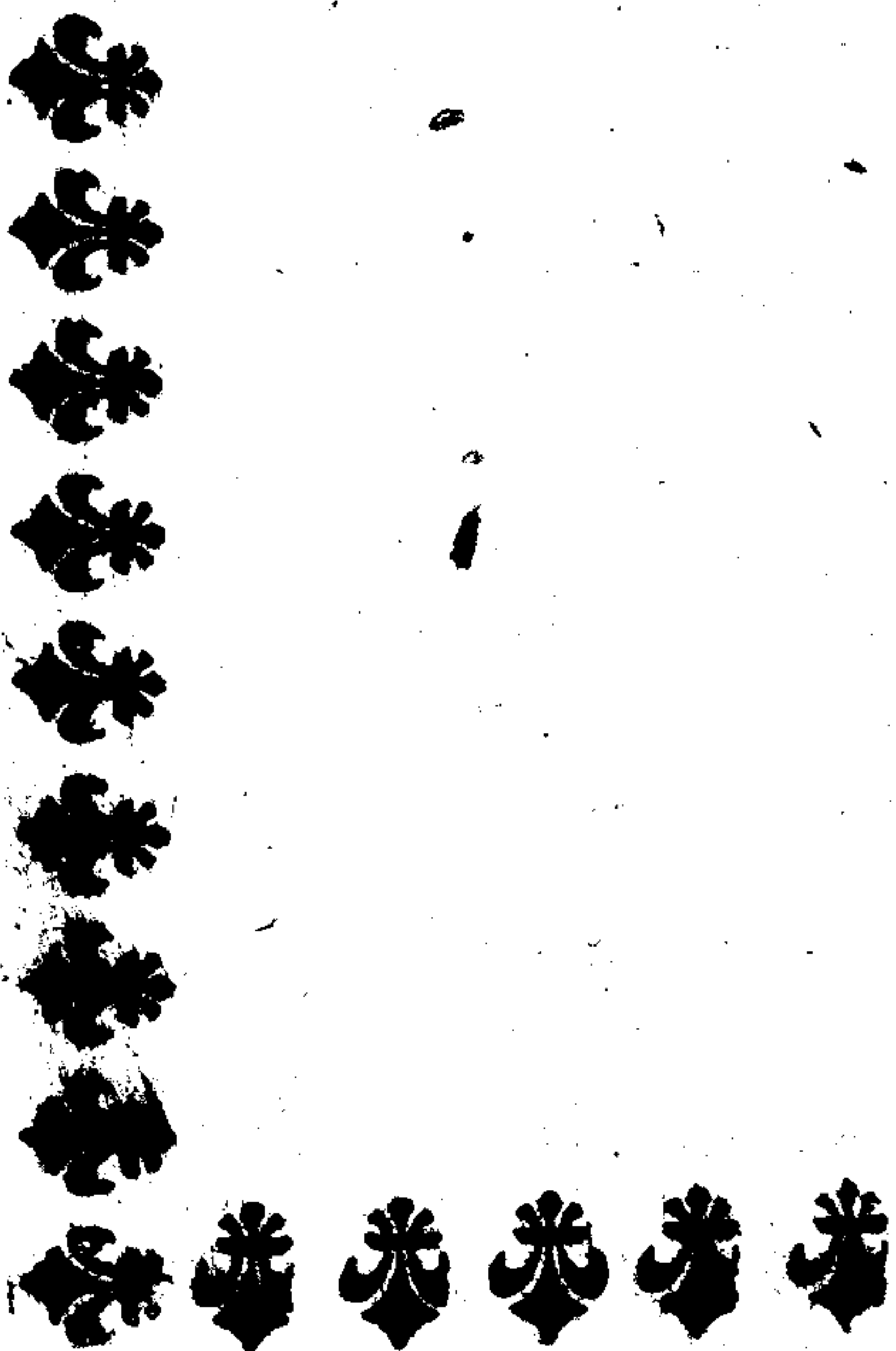
اورپد لی د غمو نوله آسمان یم
 د یتیم د تو دو او بنکو تر جمان یم
 نورو خا خکو سره کله چه یو خای شم
 رانه جوړشی لوی دریاب سېلاب طوفان یم
 زه په خو له دمچمچی کښی خو زه گبین یم
 خود مرگ ټکی په خو لود بنا ماران یم
 شی سمسور هر هغه خای ته چه رسېزم
 جل و هلو ته دژوند دوا درمان یم
 د صدق غېز ته چه ورسېزم در شم
 که د تیزی زړه ته ورشم لعل مرجان یم
 خو زه شربت یم دخو زو په پیمانہ کښی
 خو د زهر و سره جوړ د مرگ اعلان یم
 زو په خمار یم د شرا بو په پیا له کښی
 په رنگین منځ دخولو د ناز باران یم
 د نا کسولیه رخساره حجب د لی
 زه د شرم او د حیا او بو پشان یم
 آبر و مندو سره ټکی د آبر و یم
 له ا لمانه د (فنا) نظر کښی گران یم

د بولۍ تال

د طاؤس پشان رنگين دبوډۍ تال يم
 دجمال آسمان کښې زه ښکلی هلال يم
 لوړ درشل زه د ښايست دنو بهار يم
 دبهار د ښکلې ناوې ښکلی هاريم
 زه رنگينه ښه تا بلو دطبيعت يم
 يو شهکار اعلى تصوير دحقيقت يم
 يا د مخکې ښکلې پېغلې ته پيزوان شم
 يا دگلو غاړکې زه د آسمان شم
 دلمر وړانگې زما غشې زه کمان يم
 دژړا تفسير د اوبښکو ترجمان يم
 دمرکز ټکې دانه محيط مې دام دى
 ښکار مې زړه دمېرويانو خاص وعام دى
 اتحاد او همرنگې دلمر رڼا کړم
 تجزيه دباران خاڅکې اورسوا کړم
 دژړا باران چه توى دمخ په لمر شى
 بوډۍ تال ديار په وروځو کښې تر سر شى
 ښاپېرۍ زېږې اوښنې ياسرې اوسپنې
 ما کښې تال خورې فرشتې او ناز نينې
 نارنجى ، تور او آبي زيرشين اوسپنې يم
 ذقنا گللابى شعر غونډې رنگين يم

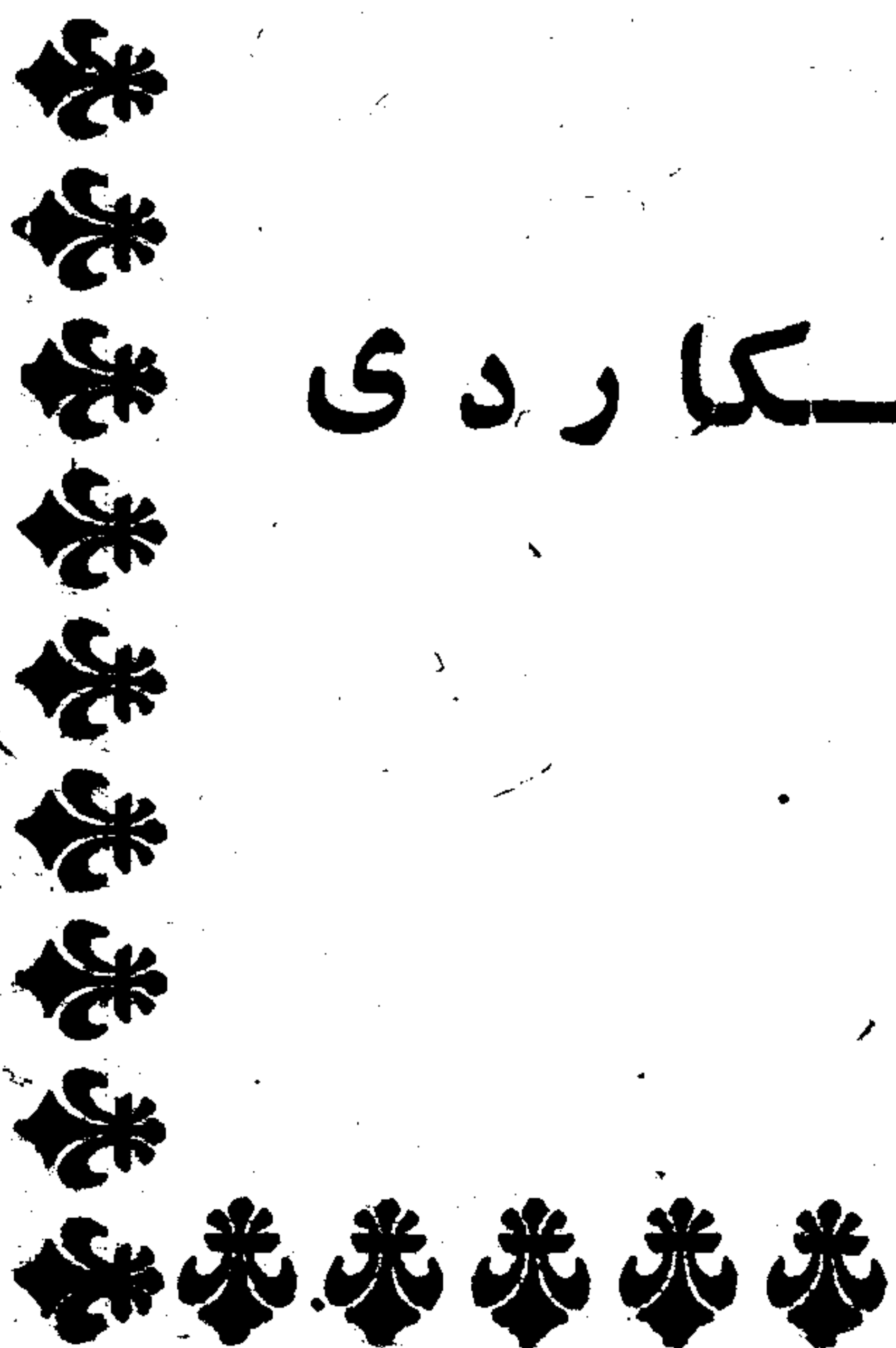

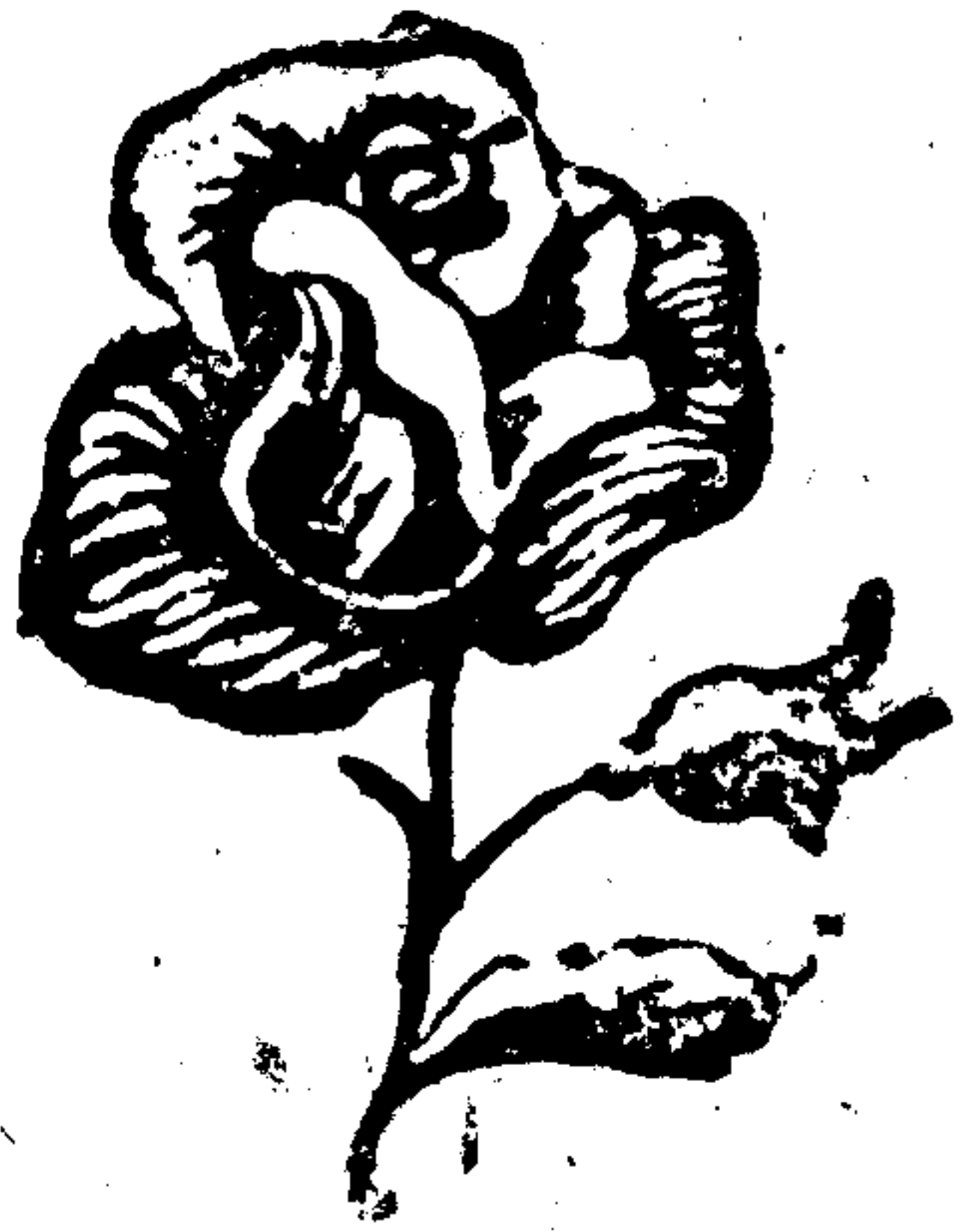
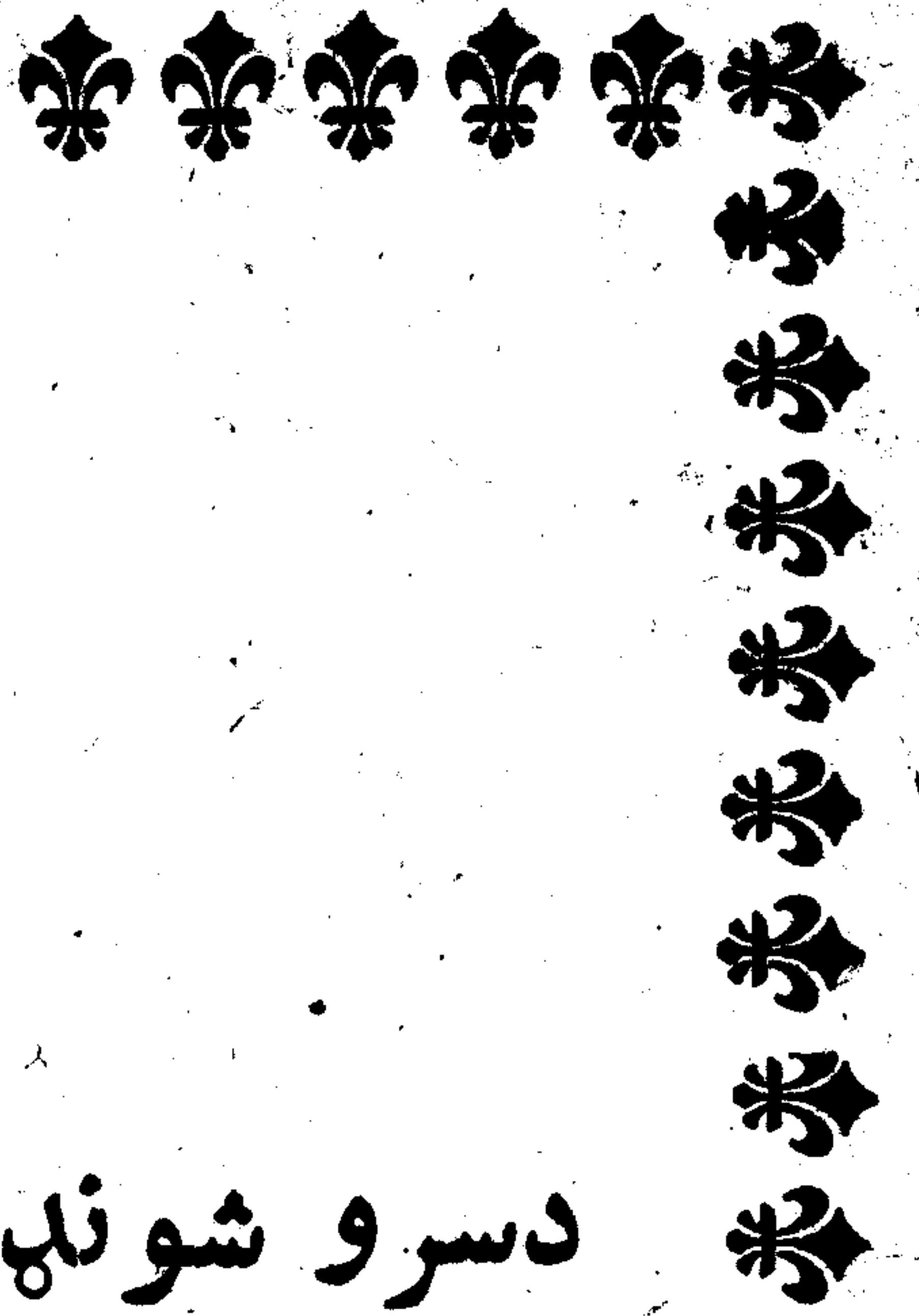

د شپونګی شپیلی

زه یم شپون او په دې ژوند مې افتخار دی
 چه خدای نبیانو کړی زما کار دی
 زه لرم بنایسته پسونه وری او مېزې
 شنه واښه اغزی او بوټی مې گلزار دی
 زه د جگو غرونو سر کښې ر مې پیا یم
 له پستی او ټیت ژوندون نه زما عار دی
 د تمام جهان شاهي به پرې ورنکرم
 زما کور او زما گور همدا کوهسار دی
 زه خښتن د لوړ همت یم پروانه کا
 چه د تن جامې شکېدلی نس مې خوار دی
 پسونه وری او میزې ساتم له لېوانو
 تنفر مې له ظالم اوله خونخوار دی
 د حیوان خدمت کوم چه لوړ انسان یم
 گوره رحم عا طفه زما شهکا ر دی
 غزومه د (فنا) خوږې نغمې زه
 چه شپیلی مې خورا ډېر شیرین گفتار دی

د شفق سر لڅبرې

د سرو شونډ و خولگی غواړې په غاړې کښې
سره لا سونه دې تا و شوی له گردن بیا

له هېچا سره وفا د دنیا نشته
د گردون له لاسه مه شه گله من بیا

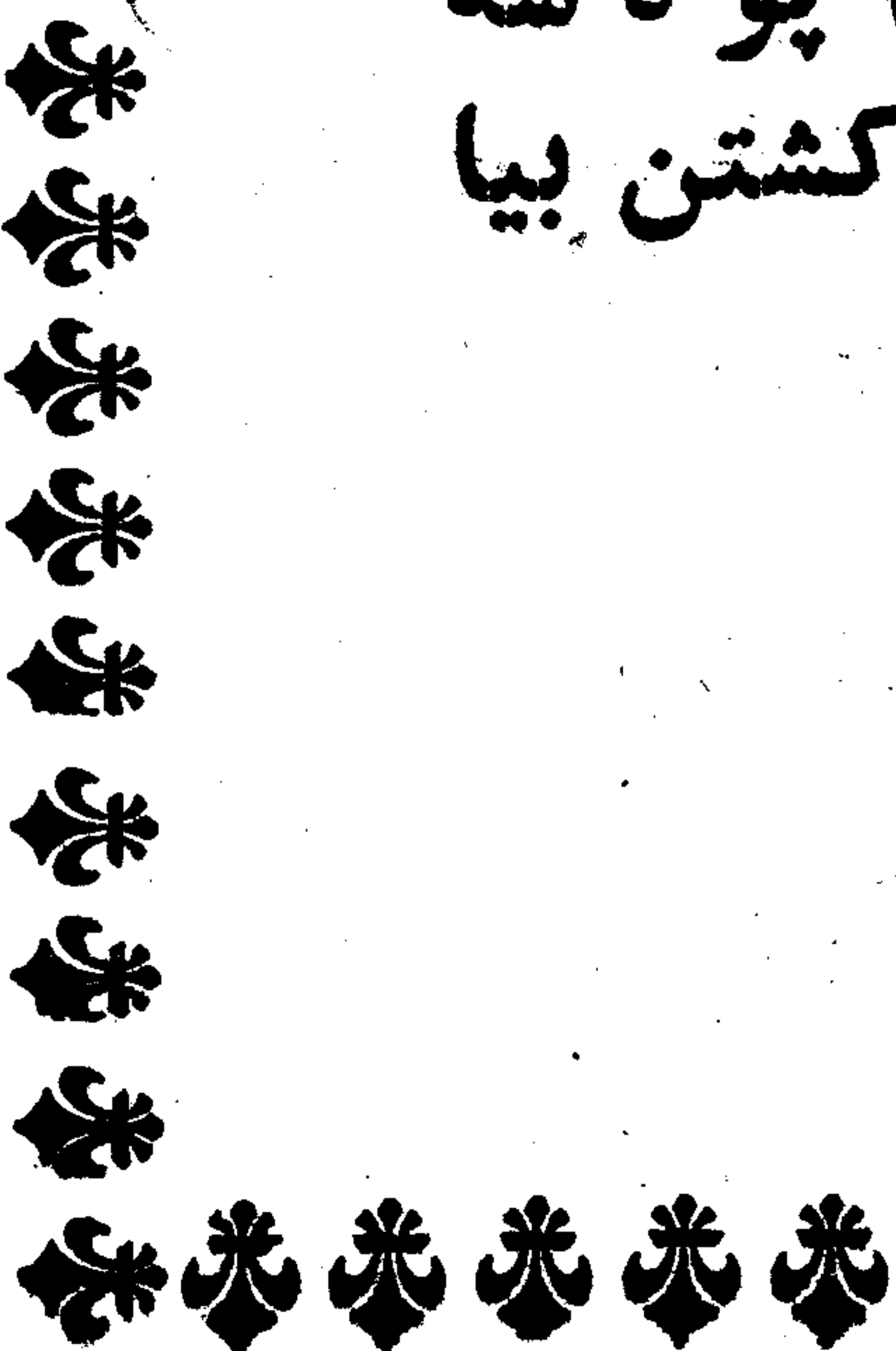
د صبا په هنداره کښې دې بنودلې
د هېواد د شهیدانو سور کفن بیا

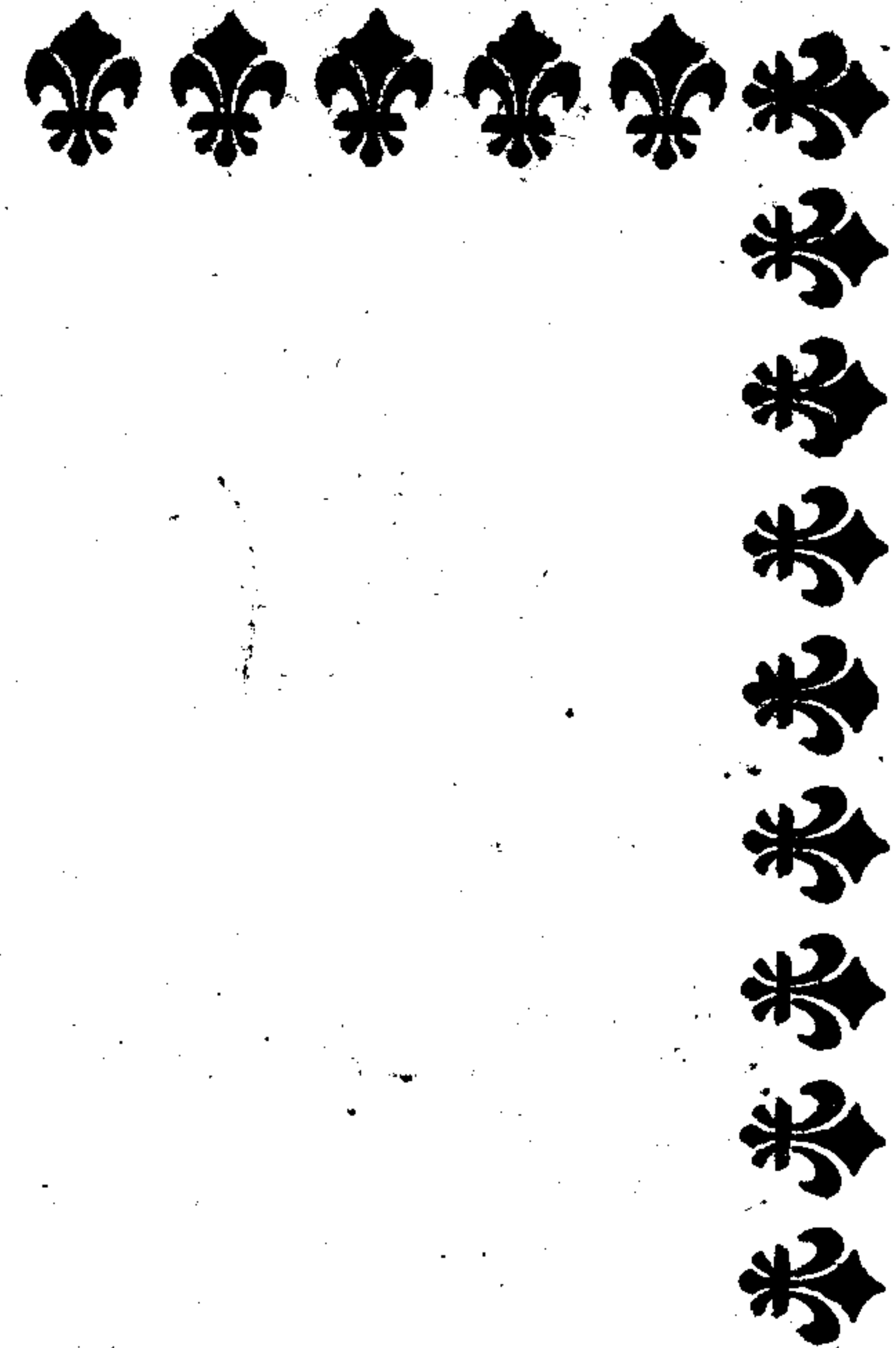
د سحر ستوری به ستا د داغ شاهد وی
بې گناه خون دې لیدلې یې غمجن بیا

دا د کوم داړې شبخون دی په تا شوی
که دې لار د شپې نیولې کوم رهزن بیا

تا نا موس د زمانې ا بتر لیدلې
ده په سرو وینو رنگینه ستا لمن بیا

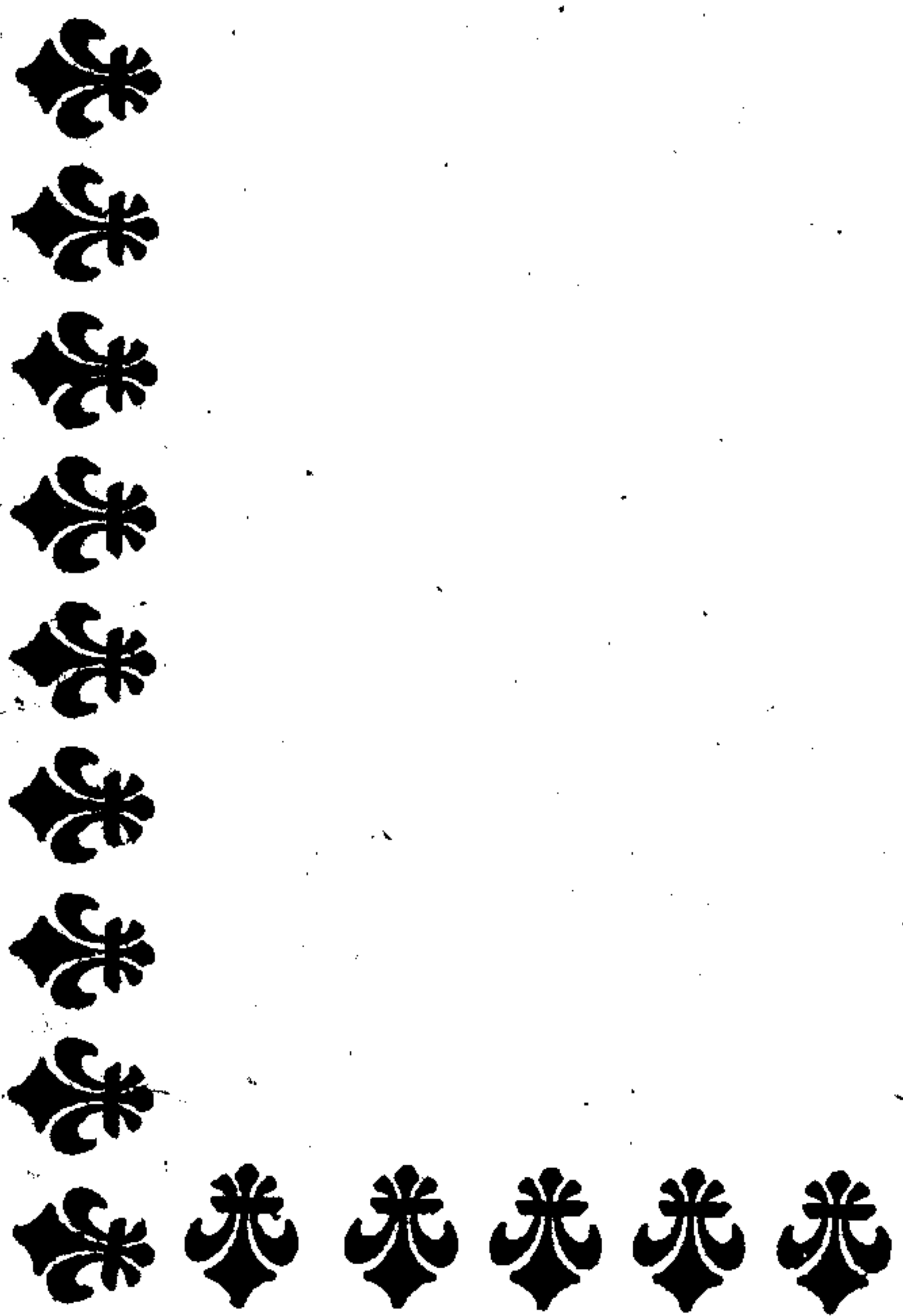
د فلک چه زرگی شین دی (فنا) پوه شه
راضی شوی دی د کوم خوار په کشتن بیا

مېزى خه و ايبى

مخلوقا تو کښې يو ډېر ضعيف حيوان يم
 په قوت کښې زه د ټولو قهرمان يم
 کائنات دى اوس خلمې سپين زيرى کېزى
 زه شاهد د پسرلى ژمى خزان يم
 رسېدلى ماته ډېر قوى همت دى
 پروانه کا چه ظا هر کښې خوار نا توان يم
 آذوقه مې ټولومه لور په لورې
 ټينگ ثبات عزم لرم ډا ډه په خان يم
 خوښ مې ندى بې موقع راحت عيشونه
 حکه تل مدام د کار پسى روان يم
 لوى نظام او حکومت لرمه خائنه
 زه يو غړى د لوى کور او خاندان يم
 متحد چه وى ملت نه خرا پېزى
 زه د دغې مفکورې بڼه امتحان يم

دهپوان پسرلی

پسرلی راغی او شین بن او بوستان شو
گل گلزار توله دنیا تمام جهان شو

نوی کال نوی ژوندون نوی بهار دی
وخت دهاند زحمت او کار دهر دهقان شو

خبر راغی د وزه پی به لاس چمن ته
چه د عیش اود خویشی کاروان روان شو

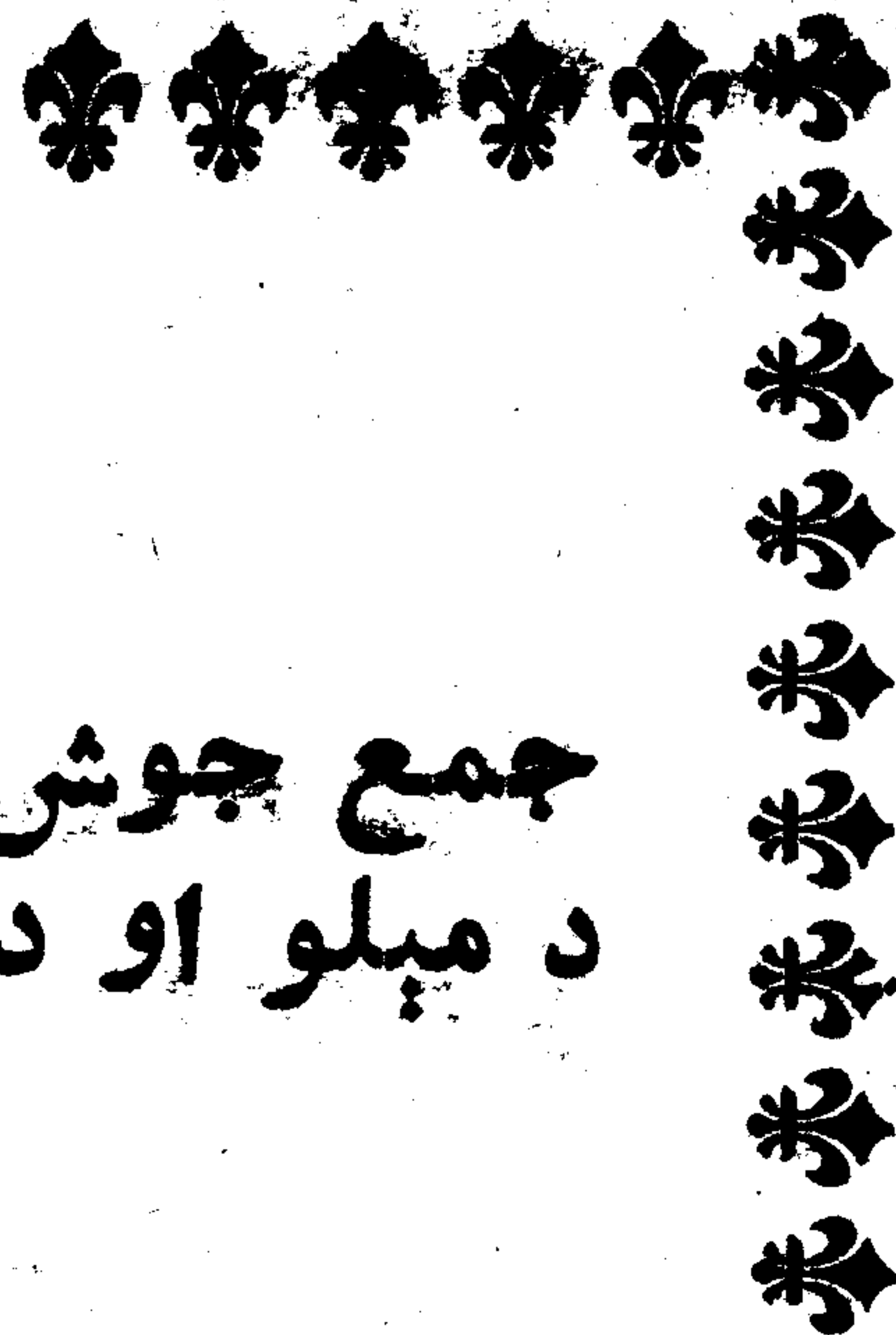
پسرلی شو په بنا رونو کسبی د زرو نو
حکومت د عشق او مین پی اعلان شو

د چمن شا حلمی باغ کسبی دربارو کرو
د بهار په سلطنت کسبی بیا سلطان شو

د جمال قدرت هنداره د بهار کسبی
ندراه د طبیعت بنسکاره عیان شو

پسرلی ته د شاعر په نظر گورم
زما عقل دی بنسایست لره حیران شو

تخیل او فکر و الوتل دیدن له
په نندارو تازه روح دهر انسان شو

جمع جوش دی د یارانو هره خواکښي
د مېلو او د عیشونو بیاد و ران شو

بیا کاروان درنگ او بوی گلشن ته راغی
هره خواکښي د گلانو موج طوفان شو

قافلي د خو شبویي شولي رواني
بیا له عطر و لحنی دك چمن بوستان شو

سم او غر بیا په خود رو گلان بنایسته شول
بني بنایسته په ډول سینگار لکه خوبان شو

چه له خاورو نه راخپزي رنگ په رنگ گل
د حیات او یو په خپر ورته باران شو

د غره غېز کښي ارغوان دی پر بوتلی
د بخت او غردز مرد سره يك سان شو

لکه لعل د غره لمن کښي لاله بر پښي
لاجورد غوندي بنایسته او شین آسمان شو

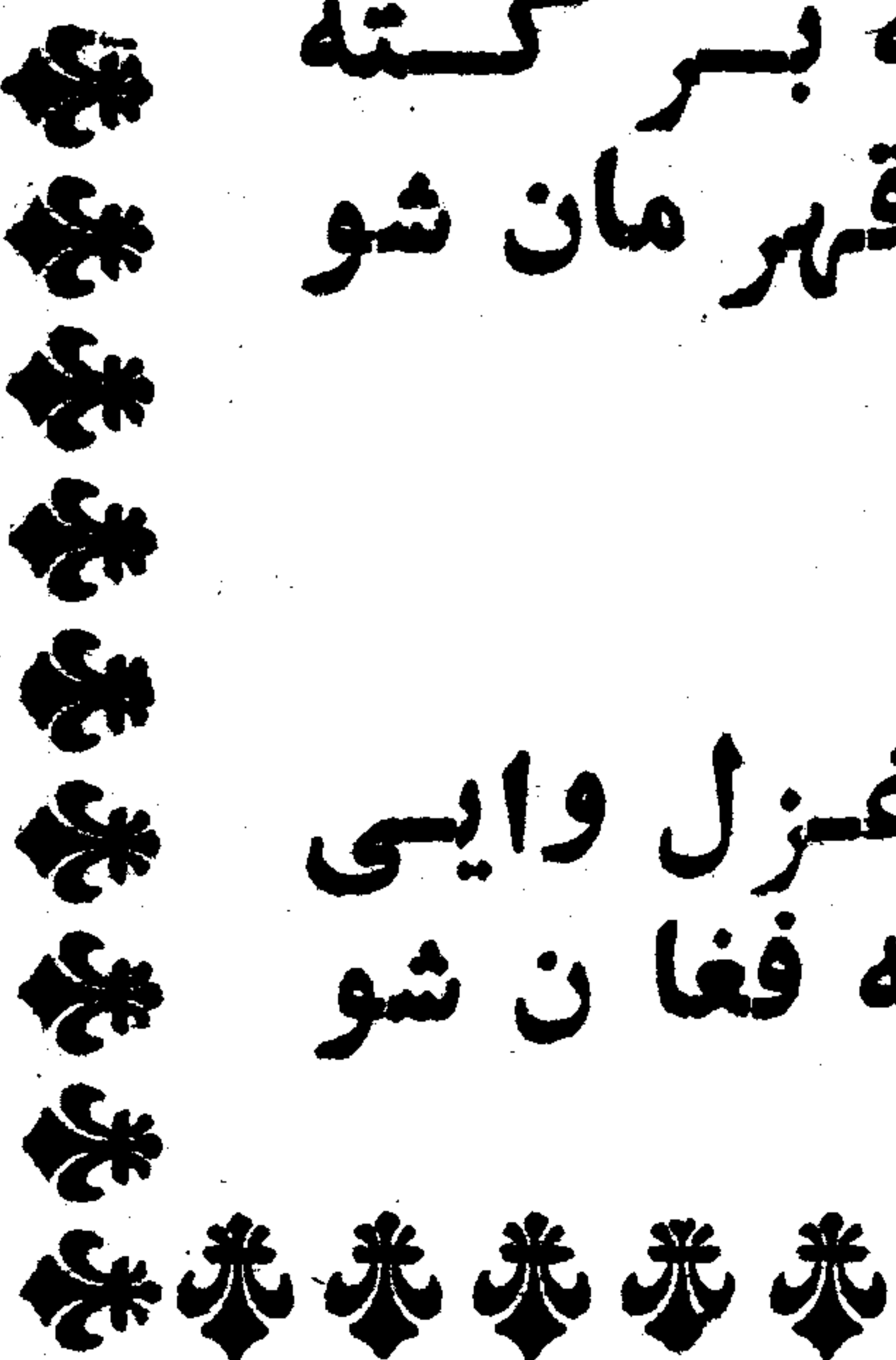
چه هي و صل د جانان میسر ندی
بیا زما زړگی زخمی غاټول پشان شو

دا د یار په مخ خولي دی که شبنم دی
که پیاله کښي دلالة آب حیوان شو

تور بور او د محبت له بر کته
په گلشن کښي د مرغانو قهر مان شو

په شنه سروه کښي توتی جاله کره جوړه
په توصیف د پسرلی کښي ثنا خوان شو

بیا پاخته که ناست پر خا نکه غزل وایي
او بلبل په شور فریاد او په فغان شو

په اوږه دفواري کښې سازوشرنگ دی
ترانو کښې د آبخارگويو ز بان شو

لورپه لوري دخوښۍ سازونه موج شول
په غزل نغمو و یلو سیند روان شو

د شمال په نری ساز کښې خنار ناخی
او قمری ورته له شوقه غز لخوان شو

ټولې خانگې خوشحالی نه کړی چک چکې
هره خوا کښې دبنادی مجلس چالان شو

خاطري مي د لیلی مجنون په یاد شوې
له وحشی گلا نو ډک چه بیا بان شو

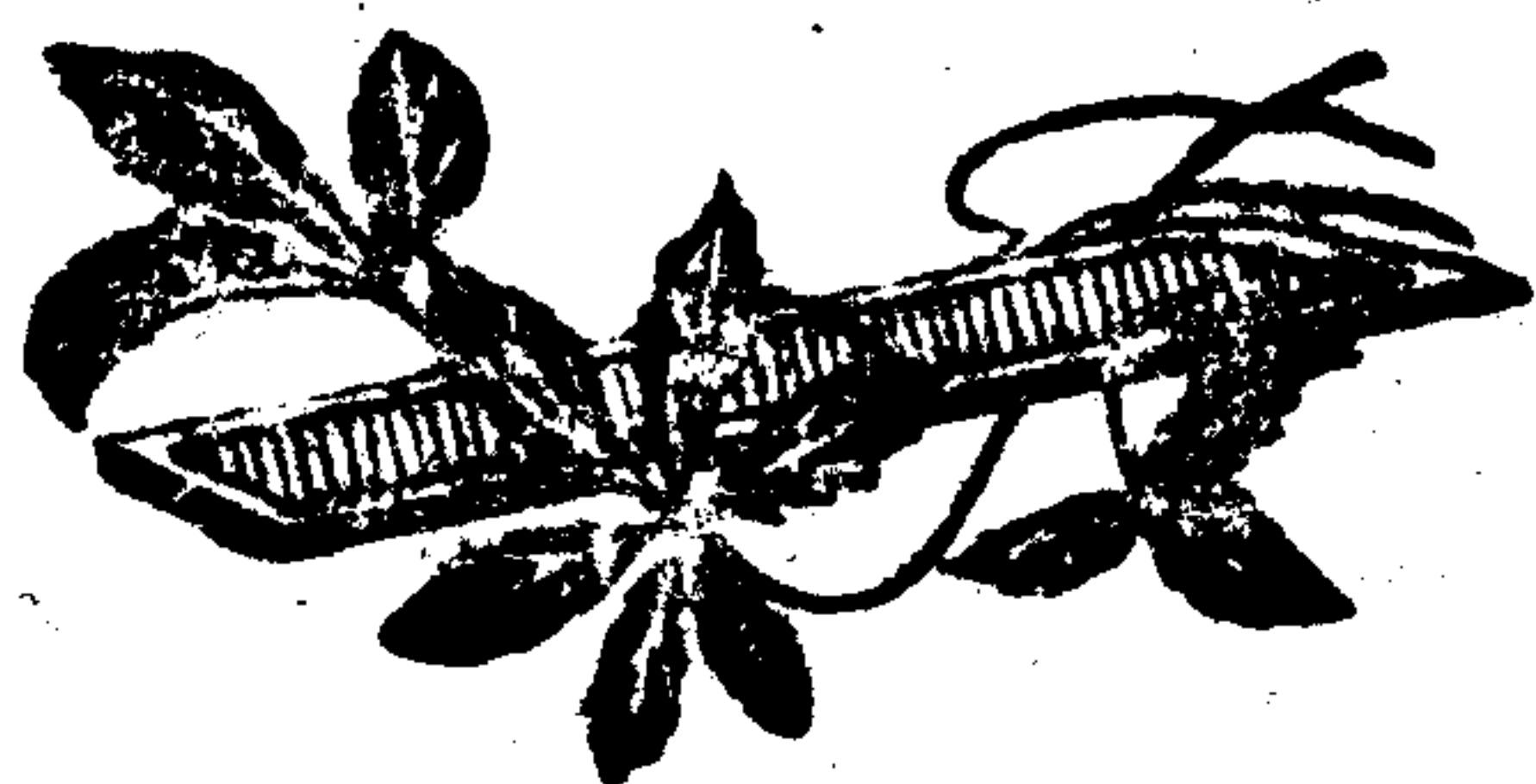
شکوفه د خانگې غوږ ته گوشواوه شوه
نسترن په سپین خادر کښې بیا پنهان شو

نسیم واخیسته خو لگی بیاله غوټی نه
د سنبل پیکې ز ما غو ندې پریشان شو

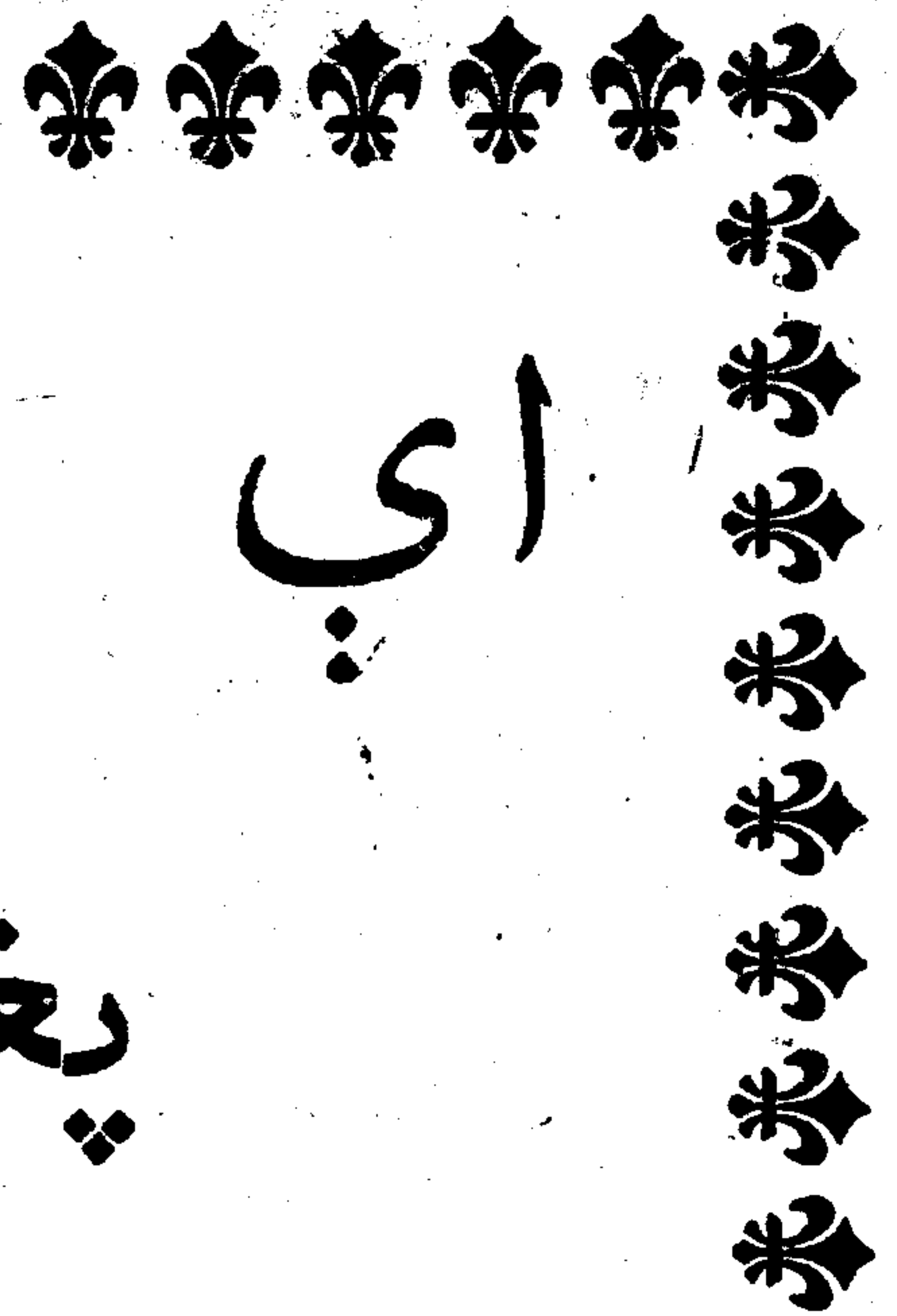
د بلبل سره غاړی شوه د گل خانگه
د مینو بیا پوره د زړه اومان شو

ما په نظم د گلا نو امبل جوړ که
چه گلا نو حینې ډک ز ما دیوان شو

د بهار او د غا ټول شبنم صفت کښې
د (فنا) شعر بې گمانه در مرجان شو

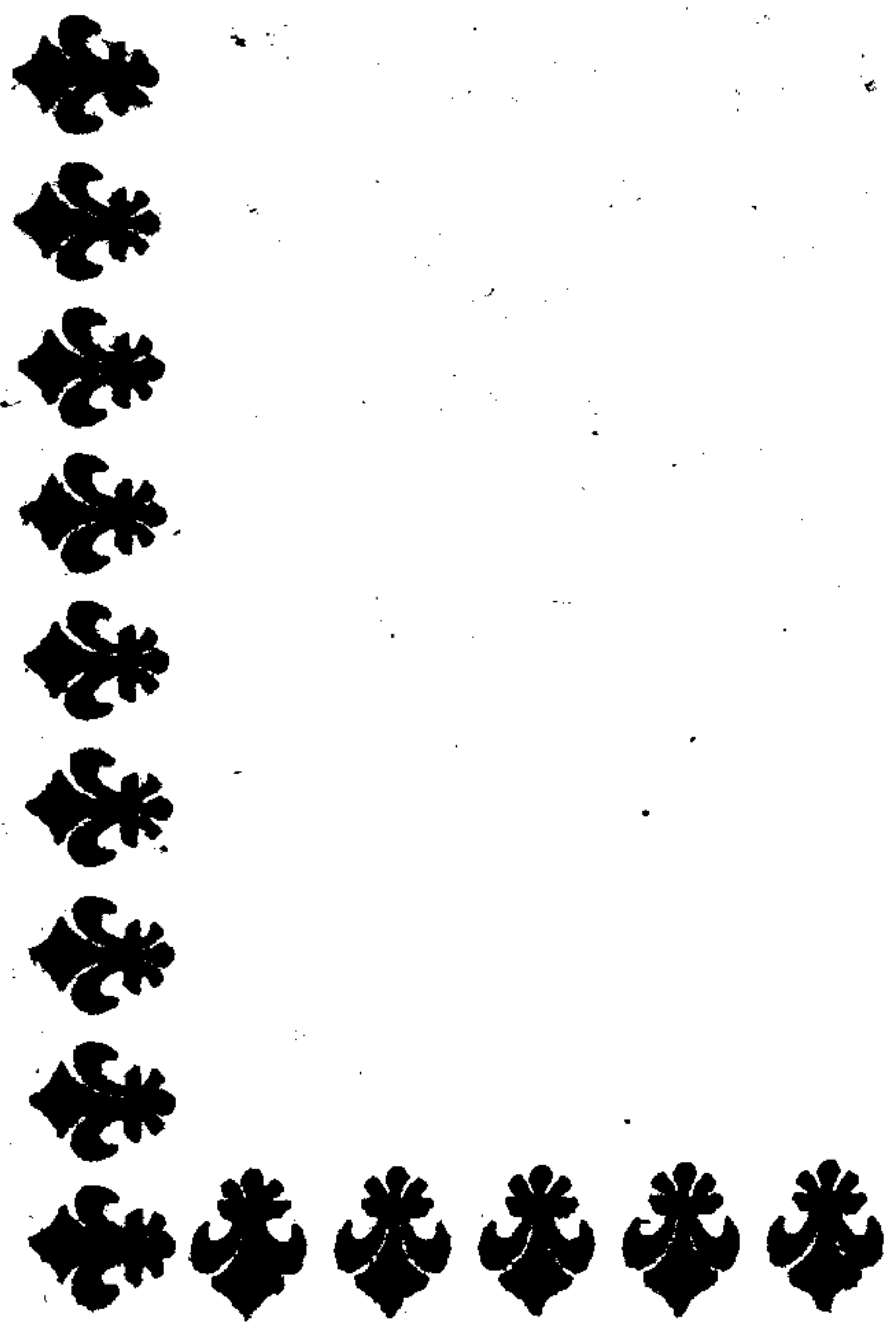

ای

پغمانه

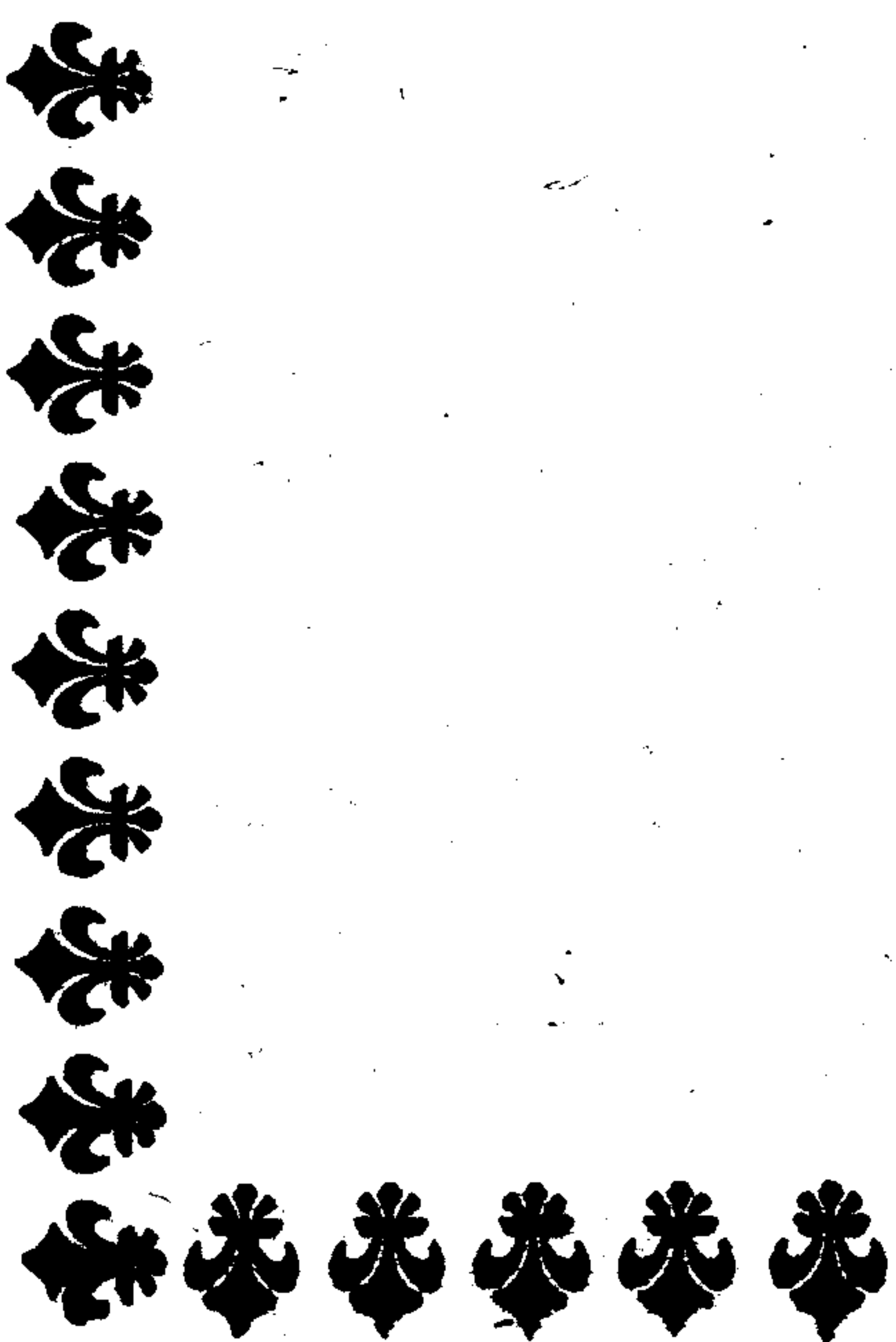

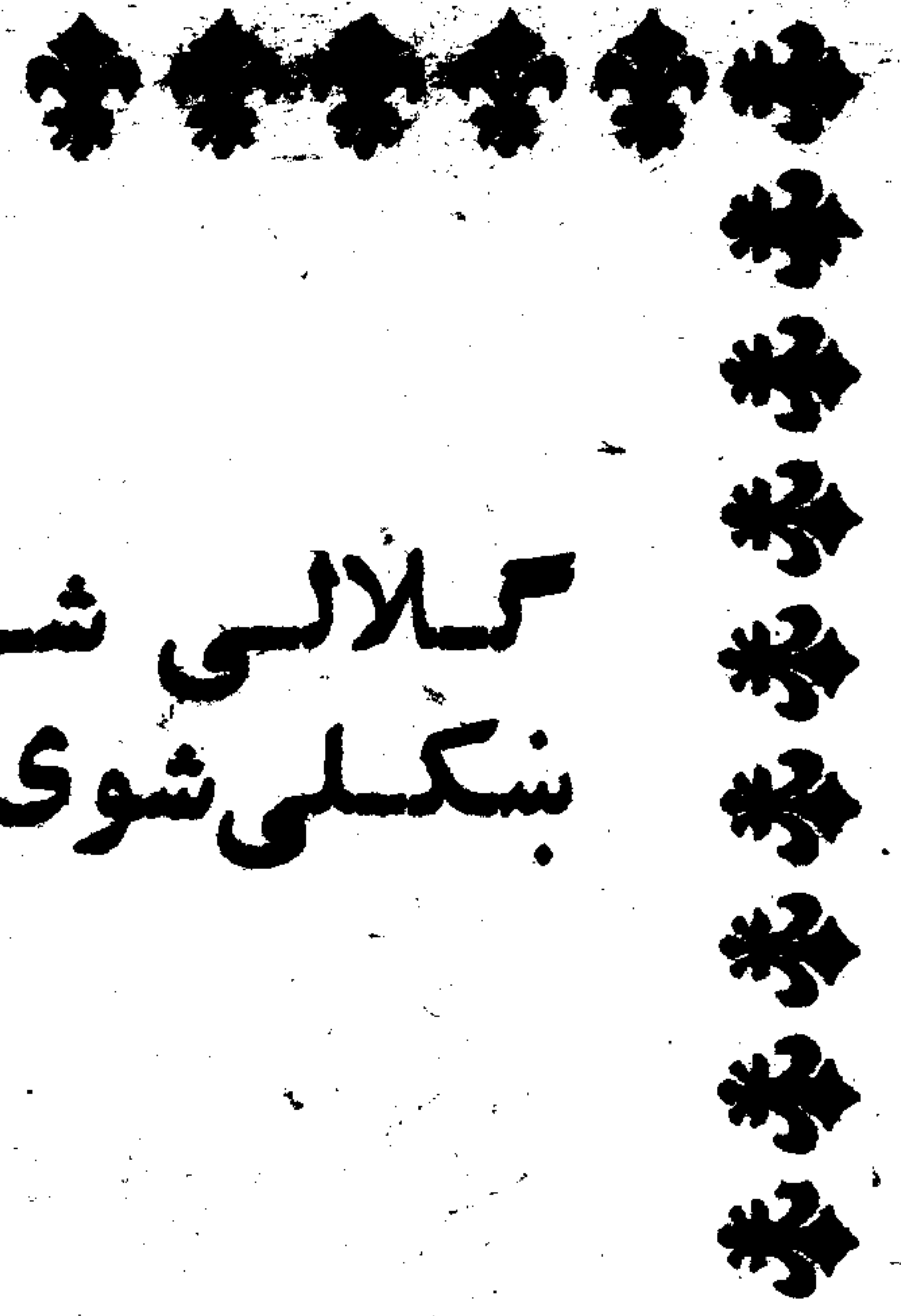
روح پرو ره ستا هوا او ستا فضا ده
ستا خوزه وزمه رنجونو ته دواده
وطنو الوته مدام اوسې سمسوره
دا زما د زره ارمان او تمنا ده
پسرلی دې د کابل ثانی جنت دی
د گلانو خزانه دې بی بهاده
په ظاؤس که دې تشبیه کرم بنکلی بوئی
د بلبلو په کبې شور او وایلا ده
په درو کبې دې د سپینو زرو لښتی
ستا خوزې او به ژوندون ته میسجاده
نکرې نازو تغافل چال و فریب هېڅ
د هر چاسره دې مینه په رښتیا ده
ای پغمانه له ما بنامه تر سحره
و هر چاته ستاد وصل شپه وپیا ده
چه یې سیوری کبې د عیش دولت حاصل شی
گڼو خانگو کبې دې جاله د هما ده
د خوبانو په زرگی کبې غور ځنگونه
په آسمان کبې دې د ستور وښه نخاده

لکه وک جام د شراب له نشو وک یې
 تا کسې خوند د خوار لسمې شپې رڼا ده
 لکه تاج یې د کابل پر سر لو بدلی
 په هر گوټ کسې دې د بنکلو ناز خندا ده
 ته د بنکلو زړو کسې کجای لری پغما نه
 توره خاوره دې د مینې کیمیا ده
 بنا پیری د هندو کش غبز کسې پر ته یې
 چه حلامی پبغله پر تا باندي شیدا ده
 بڼه مظهر ته د بنا یسته جمال بنکلا یې
 چه مینه ستا په حسن تما شا ده
 ته دفتر د معرفت د لوی قدرت یې
 هره تیزه دې شاعر ته یو دنیا ده
 ستا په غبز کسې ټول په عیش ونوش پراته دی
 خو له ما سره د خوار غریب سودا ده
 غبز دې خوار غریب بدهای د پاره خلاص دی
 ته دردمند یې فوارو کسې دې ژراده
 ای پغمانه ته هم راشه تما شی له
 چه په خونه د غریب کسې خه غوغا ده
 چه دری ته دې در رحم خیبر رایاد شی
 خدایزو بن بوستان پر ما ماتم سراده
 د بنا یست په نندار تون کسې می لیدلی
 بقا نه لری دنیا آخر (فنا) ده

بن

گلالی شود گلانو په گلزار بن
بنکلی شوی دخوبانو په انوار بن

د گلانو بوټو خانگو پاڼو ونو
لری بنې بنې منظرې په هر کنار بن

د شید وغوندې روانې او به سپینې
د الماس او درقظری لری آبخار بن

بیا دزپر اوسپین گلانوموج طوفان شو
هر طرف لری د سرو گلو قطار بن

ترانو او زمزمو خوږو نغمونه
بیا وک شوی دمرغانوپه چیغار بن

د خوشبو گلانو بوی چه ترسوزموشی
سلبوی له هر یوچا کینې اختیار بن

په غاری ورخی دخانگوسره خانگی
چه رسپزی پبغلتوب ته دا نار بن

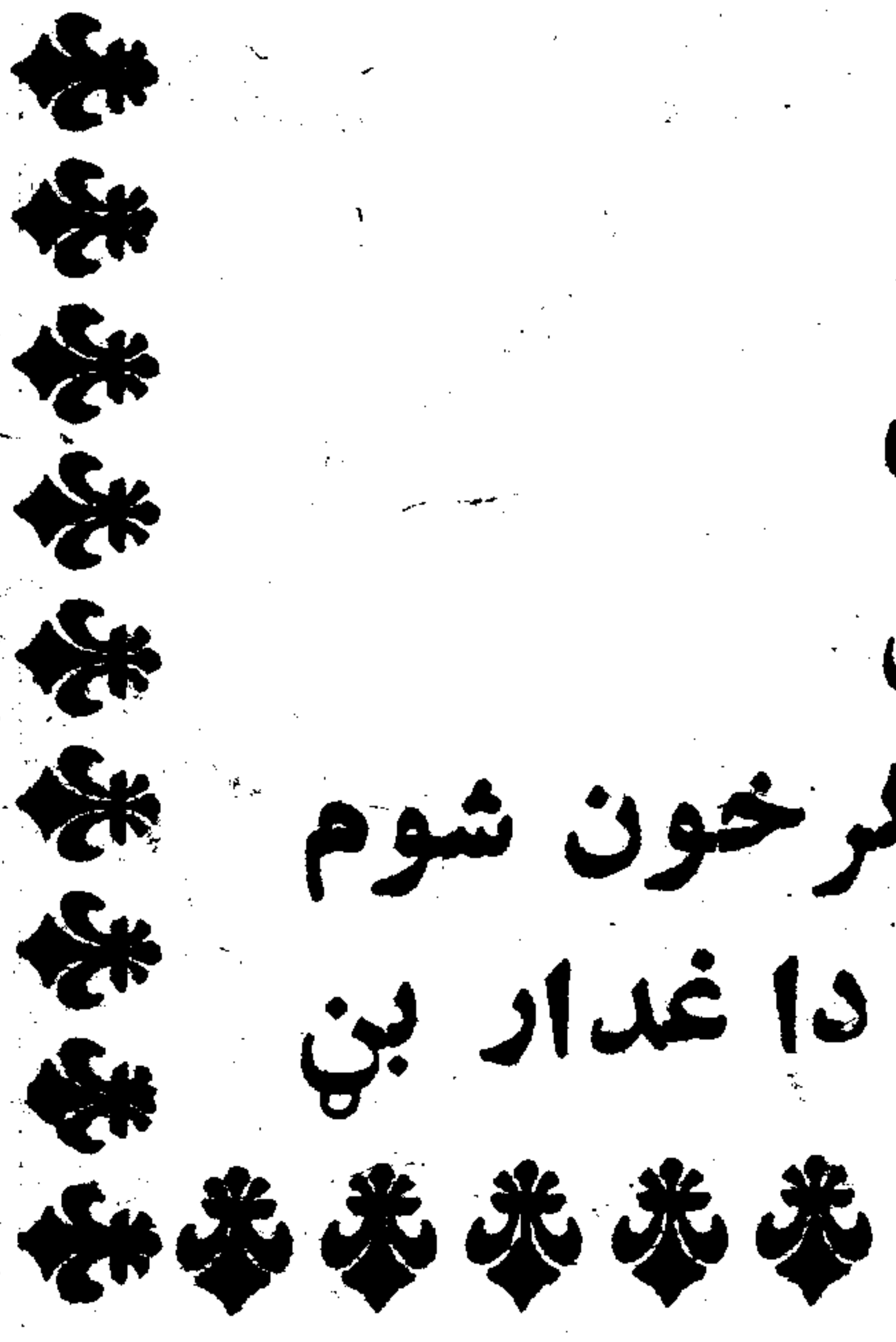
د گلانو امبلونه په لمن کینې
د خوبانو تما شوته انتظار بن

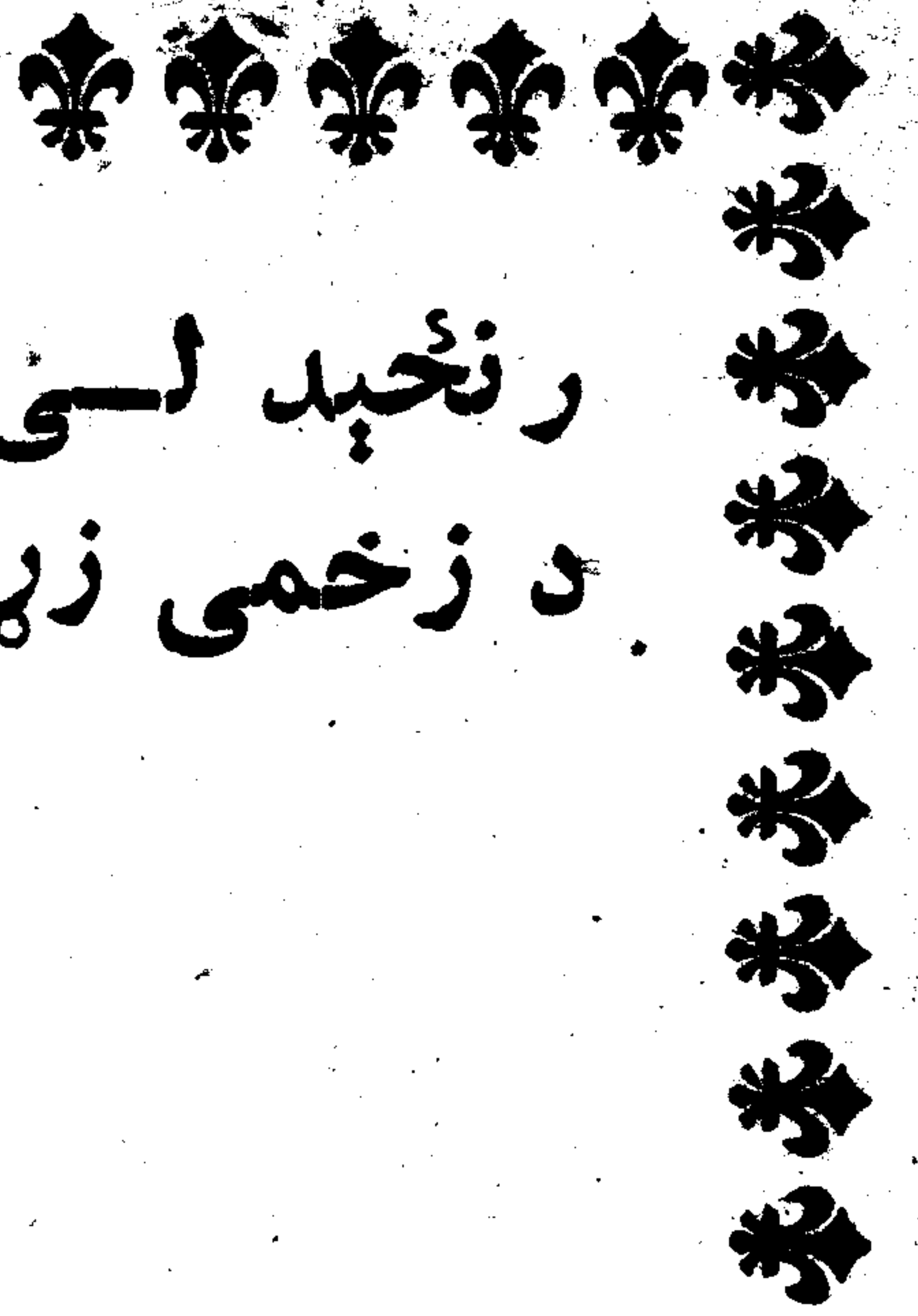
دلیدوشوق کینې به هر گوره حیران شی
د قدرت په لاس بنایسته شود بهار بن

په جمال د طبیعت کینې محوه شوی
په ارمان د تما شو کرمه د چار بن

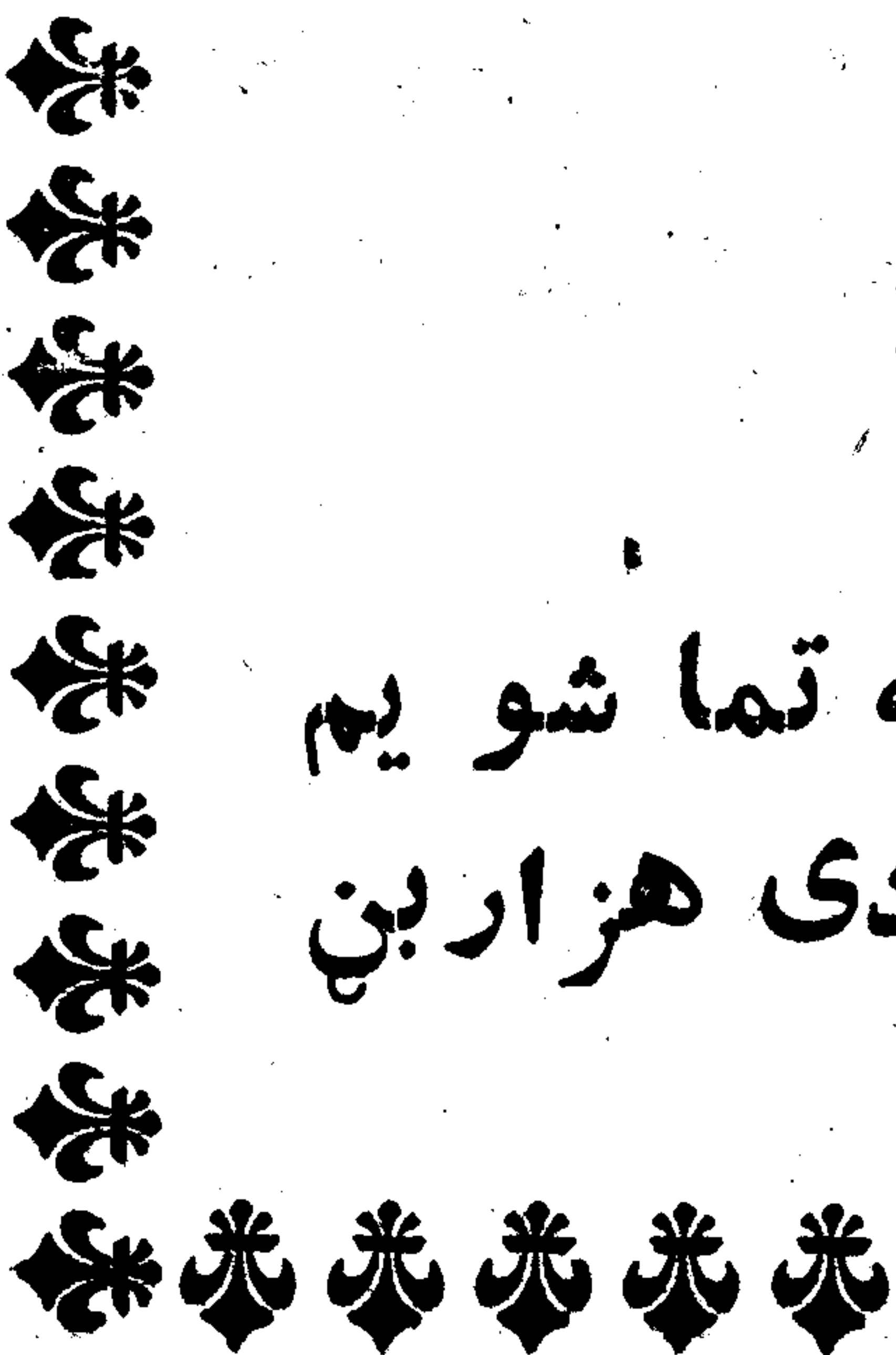
نندارولره یې هر خوک هیله من دی
لری خکه په زرگونو خریدار بن

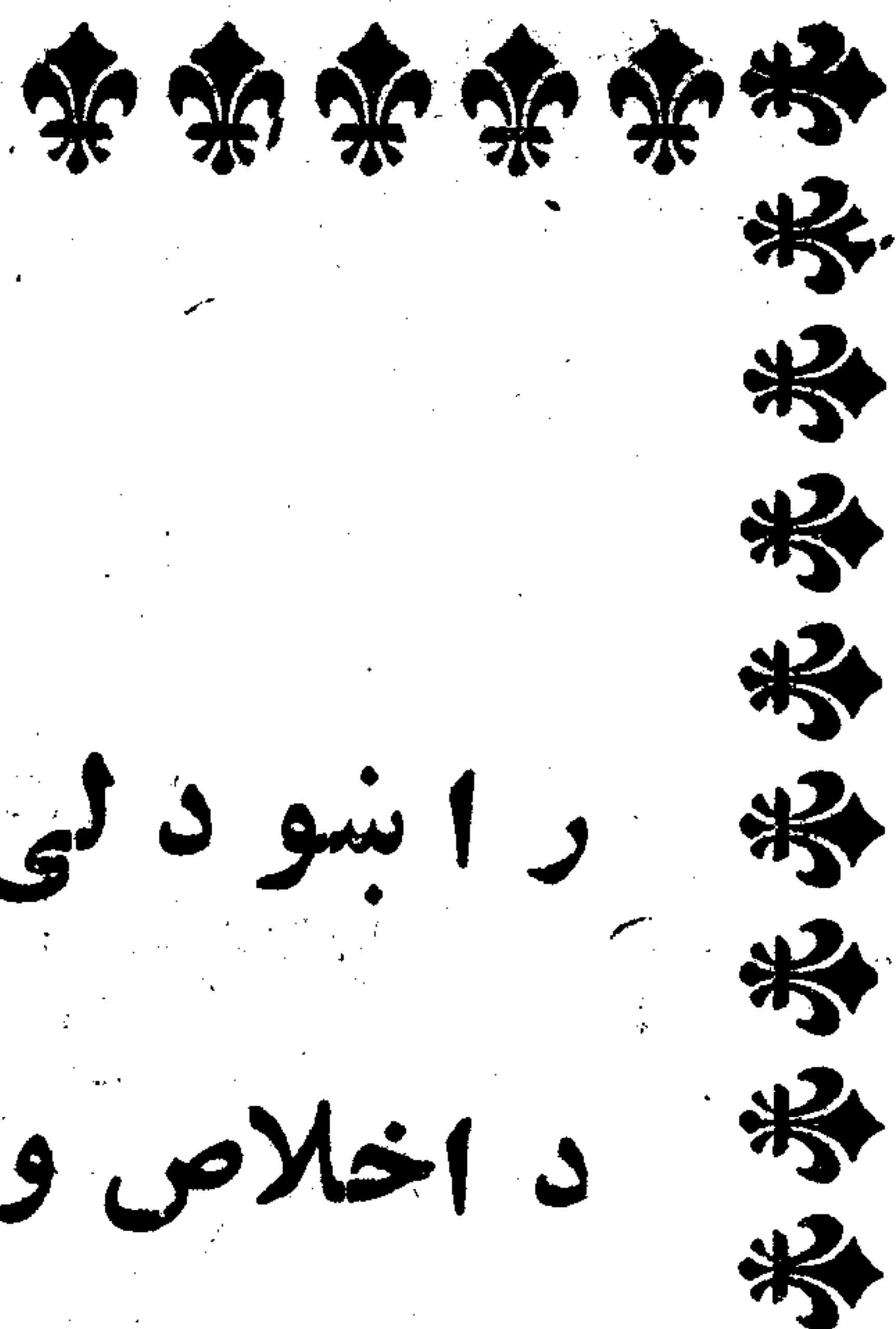
د خوبانو په جفا کینې حکر خون شوم
په گوگل کینې مې لرمه دا غدار بن

رنجبد لسی مینا نو ته تسل دی
 د زخمی زرگیو داغ ته لاله زار بن
 گل د گل له رویه رنگ اخلی گلشن کبې
 تازه کبزی د خوبانو په دیدار بن
 هر یو گل به یې ضرور د زړه ټوټې وی
 د گلرخ مالیار په لاس کله شی تیار بن
 چه مېلې شی د خوبانو په گلشن کبې
 روښا نېزی د مخونو په انوار بن
 بل به نه وی داسې خوز مجفل ژوندون کبې
 چه د مینې عیش او ناز جوړشی دربار بن
 د غوټی زرگی به وچوی له حسرته
 په خندا که مخا مخ شی د دلدار بن
 ای دلبری که ته راشی تما شی له
 په قدم کبې به دې و لو پزی ناچار بن
 په تعظیم به دې شمشاد خنارو لار شی
 ستاد ناز په تلوبه و کړی افتخار بن
 د گلا نو ټولې پا نی به شی تو یی
 که د ناز په سترگوو گوری دلدار بن
 که څه هم لری خورار نگین گلان ډېر
 کله ستا پشان لری رنگین رخسار بن
 تور بانه دې د نرگس په گل مې وژنی
 محبت را ته کړلی دی د خار بن
 (فنا) شوی د بسکلا په تما شو یم
 ماجار کړی ستا له مخ نه دی هزار بن

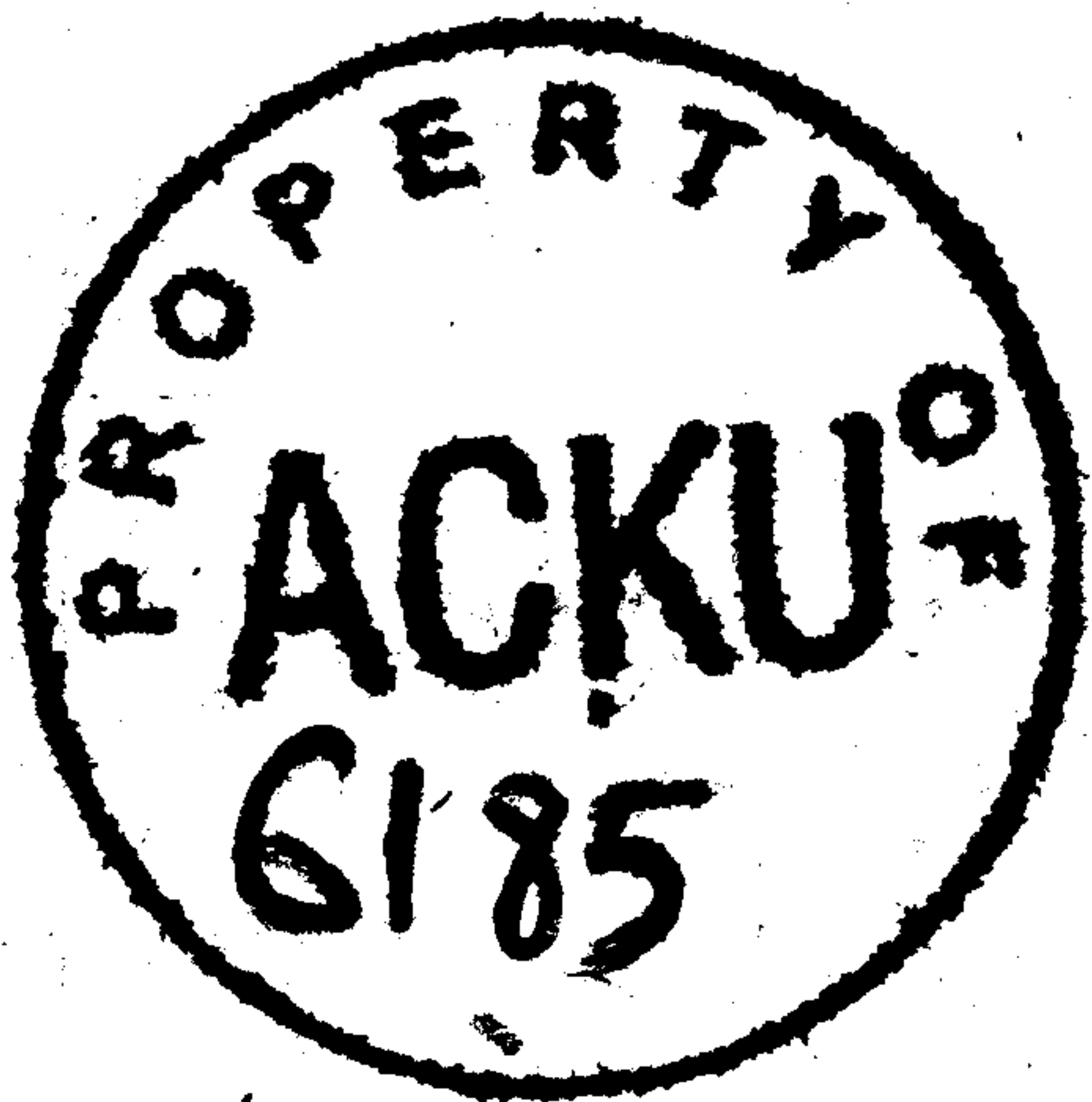
سترو

را بنودلی طبیعت را ته هنر دی
چه زرغونه دراستی مدام ثمر دی
د اخلاص و فائبات چه په کسبی نشته
جگ قامت کله قیامت کله محشر دی

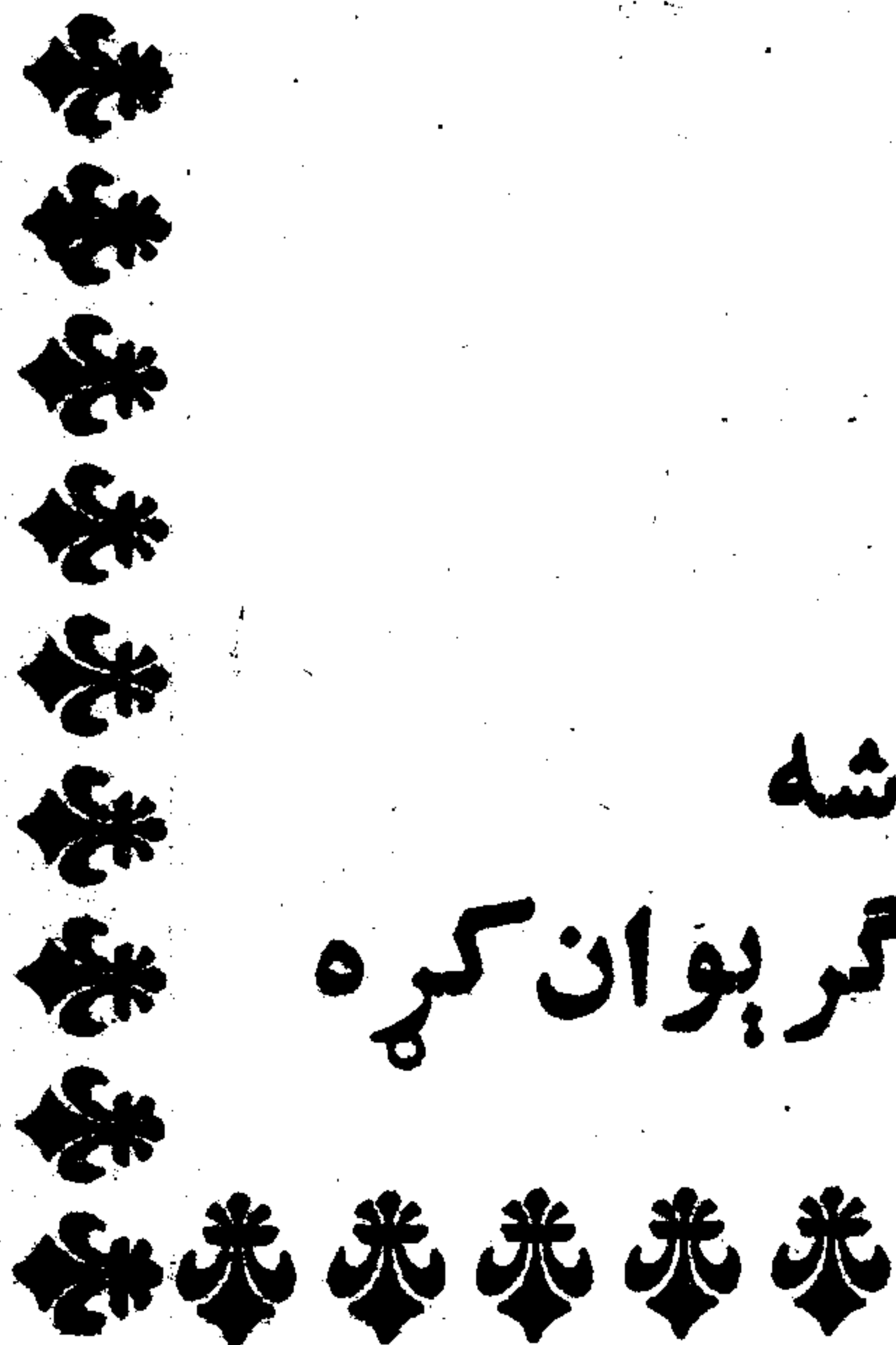
چمن و ایپی

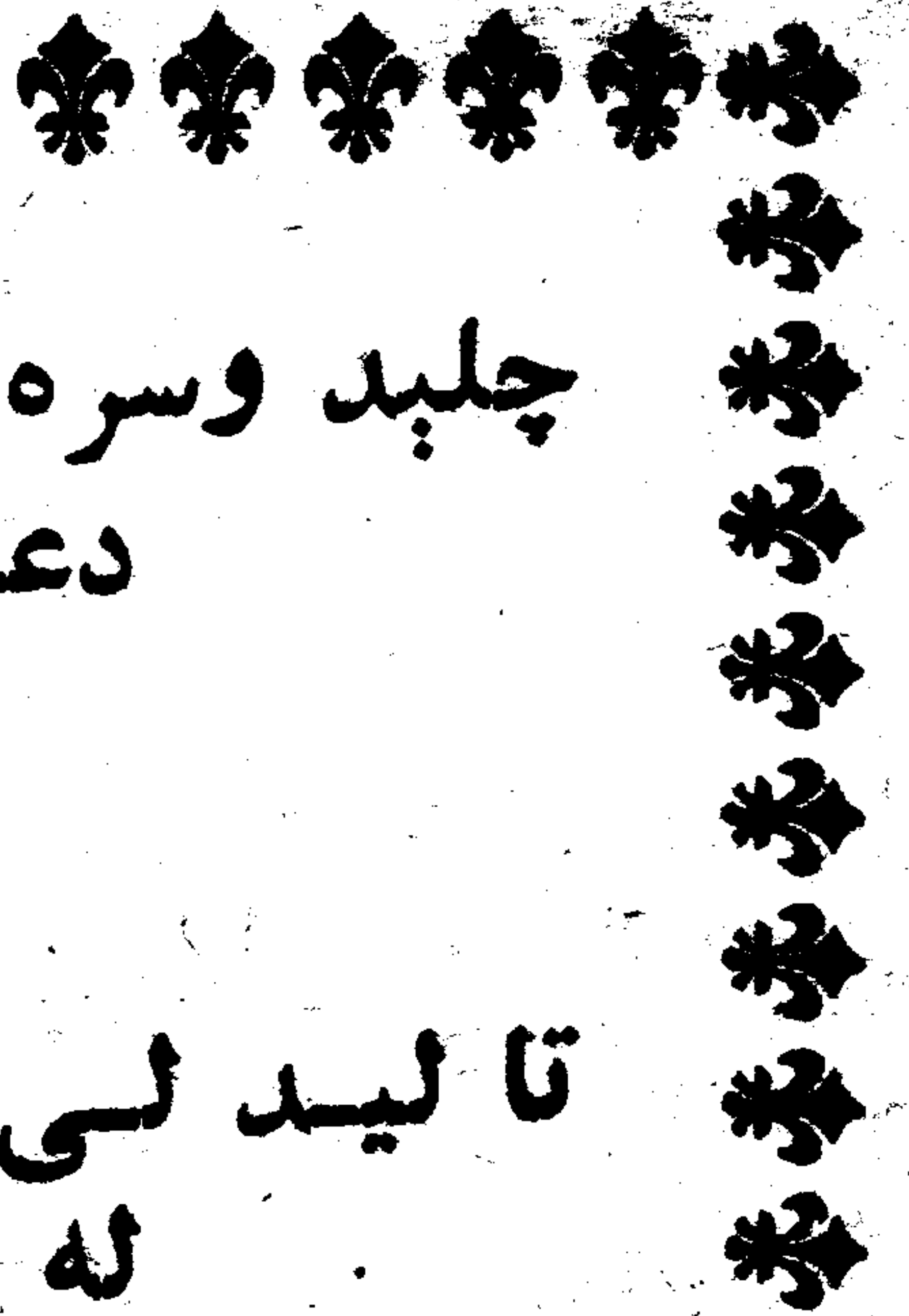
غورولی چه می شین بخمل خادر دی
هواز کپی می خورانو ته بستر دی
لور په لوری لرم سور او سپین اوزپر گل
ز مرد بعل و مرجان زما زبور دی
چه سمسور گل و گلزاریم پسرلی کسبی
خاکساری او تواضع زما هنر دی
بسکوم به بی نازک بدن او پنبی لاس
که په غبیز کسبی زما پروت بنایسته دلبر دی
چه پایمال یم د خوبانو په قدم کسبی
د خاین او ظالم سر می تر نظر دی
باد راوری د بید یا دشت پیغامونه
یو (فنا) زما د زره په درد خبر دی

د سحر نسیم ته

بلبلانو ته گلان واړه خندان کړه
باغ اوراغ د خوشبویی سره یوشان کړه
د غوټی غوټی ته د مینې ترانه شه
ورنه واخله صبر خیری گربوان کړه

چلبد وسره تازه کره د چمن گل
 دعیسی دم شه ژوندی مخکه بوستان کره
 د گالانو وزمې وچ دا گو ته یو سه
 په شبنمو یې اوبه ته یې ودان کره
 تا لیدلی بهار و نه خزانو نه

له خزانه د بنایست خبر خوبان کره
 اې قاصده د مجنون د قبر سر ته
 په صحرا کښې دلاله خراغ روښان کره

د تپانو تنبلا نو قلمرو کښې
 د جنبش او حرکت کاروان روان کره
 ته زوړ خیال او فکر و با سه سرو نه
 د تازه تازه فکر ونو جوړ طوفان کره

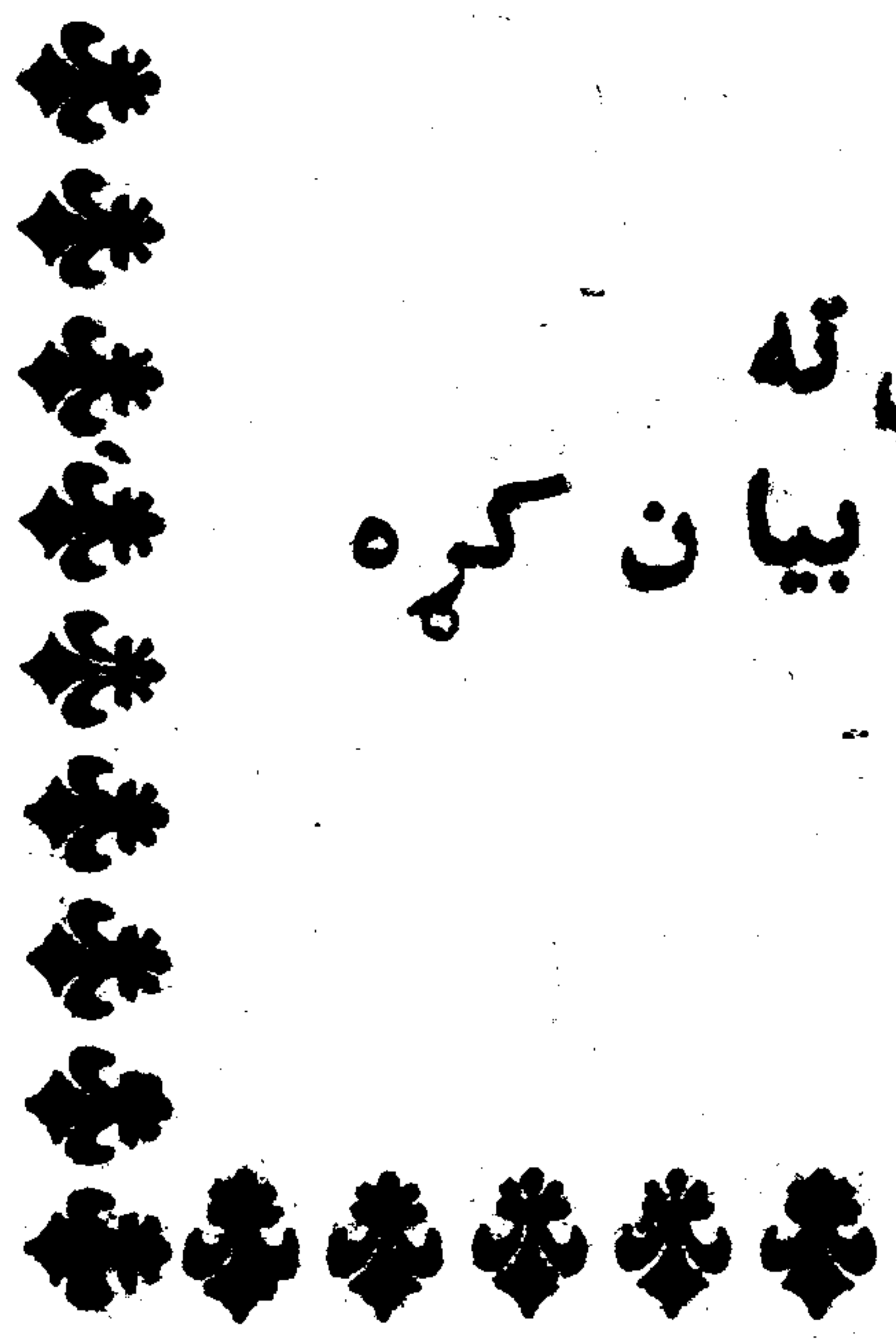
مړ اوې شوی رنخېدلی روح تازه کره
 د دردمندوزېرونو درد او رنخ درمان کره
 غوټی و سپره د زړونو اې نسیمه
 په الفت او محبت یې ښه خندان کره

ز ابته او کره وینې حلمیان خوب د غفلت نه
 په تازه فکر ددوی د ماغ روښان کره
 د عبرت درسونه ور کره له تېر ژوند نه
 نوی کال شو نوی ژوند او کار اعلان کره

نا پوهانو ته د پوهې پیغام یو سه
 دوی خبر به ژوند او حال ددې جهان کره
 د خوا را نو احوال یوسه دولت من ته
 به ایا نوت ته د دوی ژوندون بیان کره

سترگې خلاصې کره د ښکلو او بدرنگو
 به لیدلو کښې د حق بینا چشمان کره

کره سمور د اتعا دمینی گلونه

معطره د وطن بن او بوستان کره

گلرخا نو ته غوټی دوفایوسه

او تر سره د (فنا) دزړه ارمان کره

غوټی

نه یواځې بن کسبې د بلبلو دلربا یمه

زه د خوږو شونډو و سره هم لږه آشنا یمه

ډېر کوم نازونه په بلبل او په بورا باندې

مسته په نشه د غوړېدو کسبې بسې پر وا یمه

پاڼې مې رنگینې او تنکې دی د رخسارپشان

زه د بنایسته مخ دلوی کتاب تفسیر معنا یمه

کله چه د بنکلو غوټی خوله ته نژدې کېږمه

زه د خوږو شونډو و د خو لکیو تمنا یمه

نن مې پسرلی د رنگ او بوی دی خزانېږمه

نه هومره مغروره لکه بنکلو په بنکلا یمه

نن یمه غوټی صبا به گل او بیا به مړ اوې شم

زه د زمانې وفا بقا ته په سودا یمه

لوی دفتر دیوان د اتفاق دی هره پاڼه مې

دامې معجزه ده چه په پټه خوله گويا یمه

ډېر خمار نشه لری خندا د غوړېدو وزما

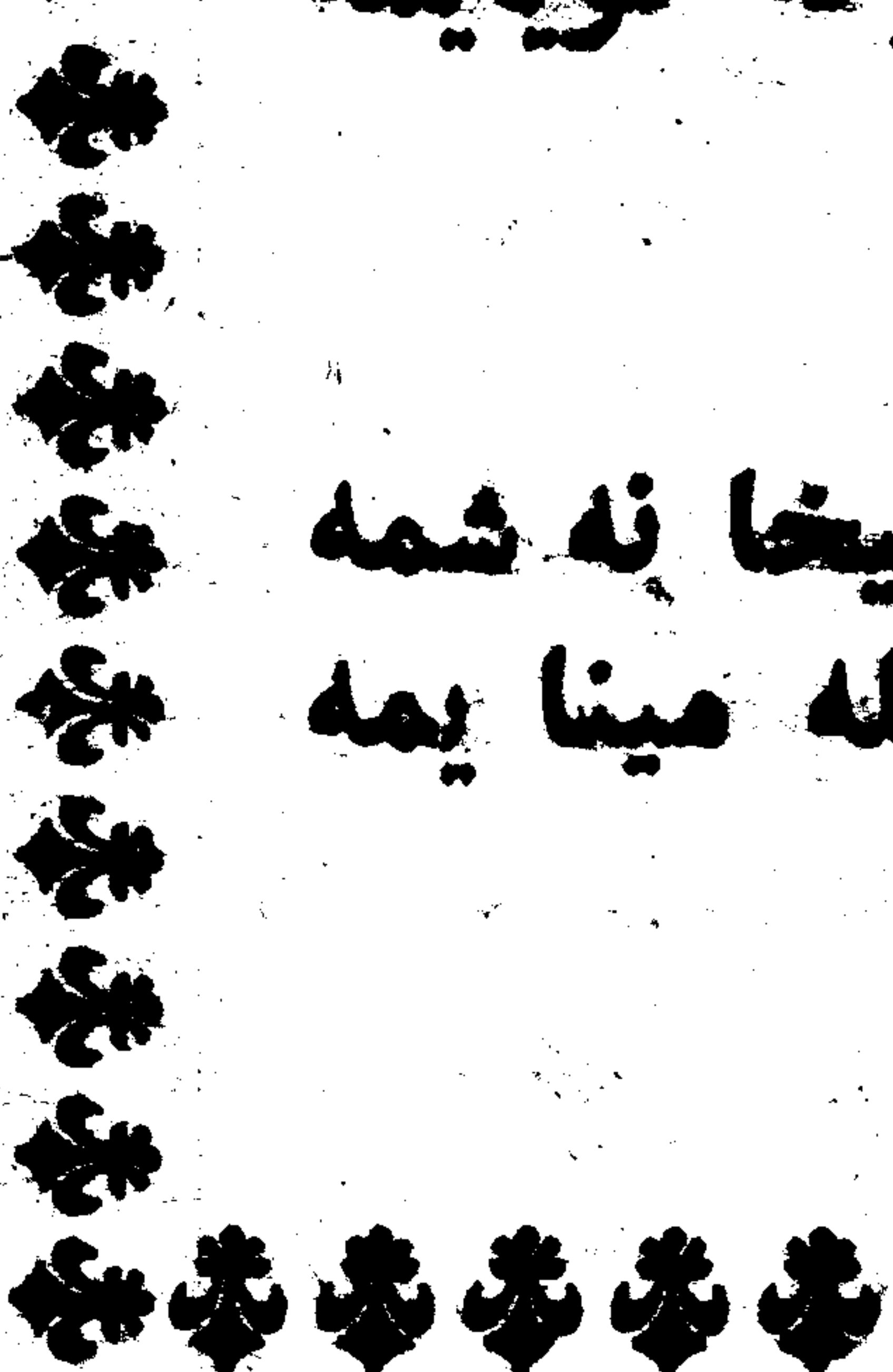
خسکه د خوږو رنگینو شونډو معنا یمه

کله د شبنم میو ته جوړه میخا نه شمه

کله هم د سرو شونډو پیاله کله مینا یمه

ژوندمې دلگیری لڅگر خونې نه ترکیب شوی دی

اوس لا د مالبارنا محرم لاس ته په سودا یمه

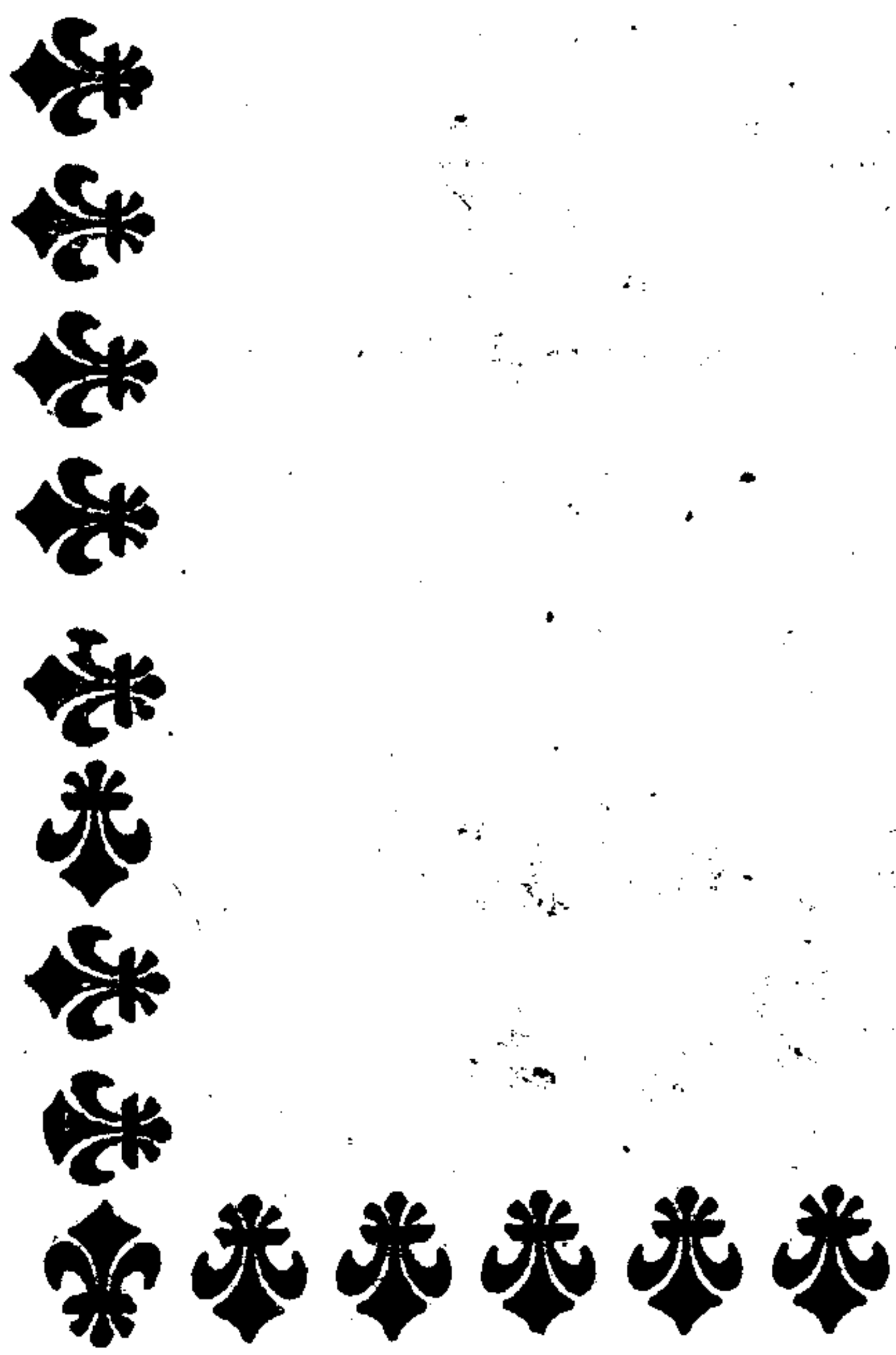

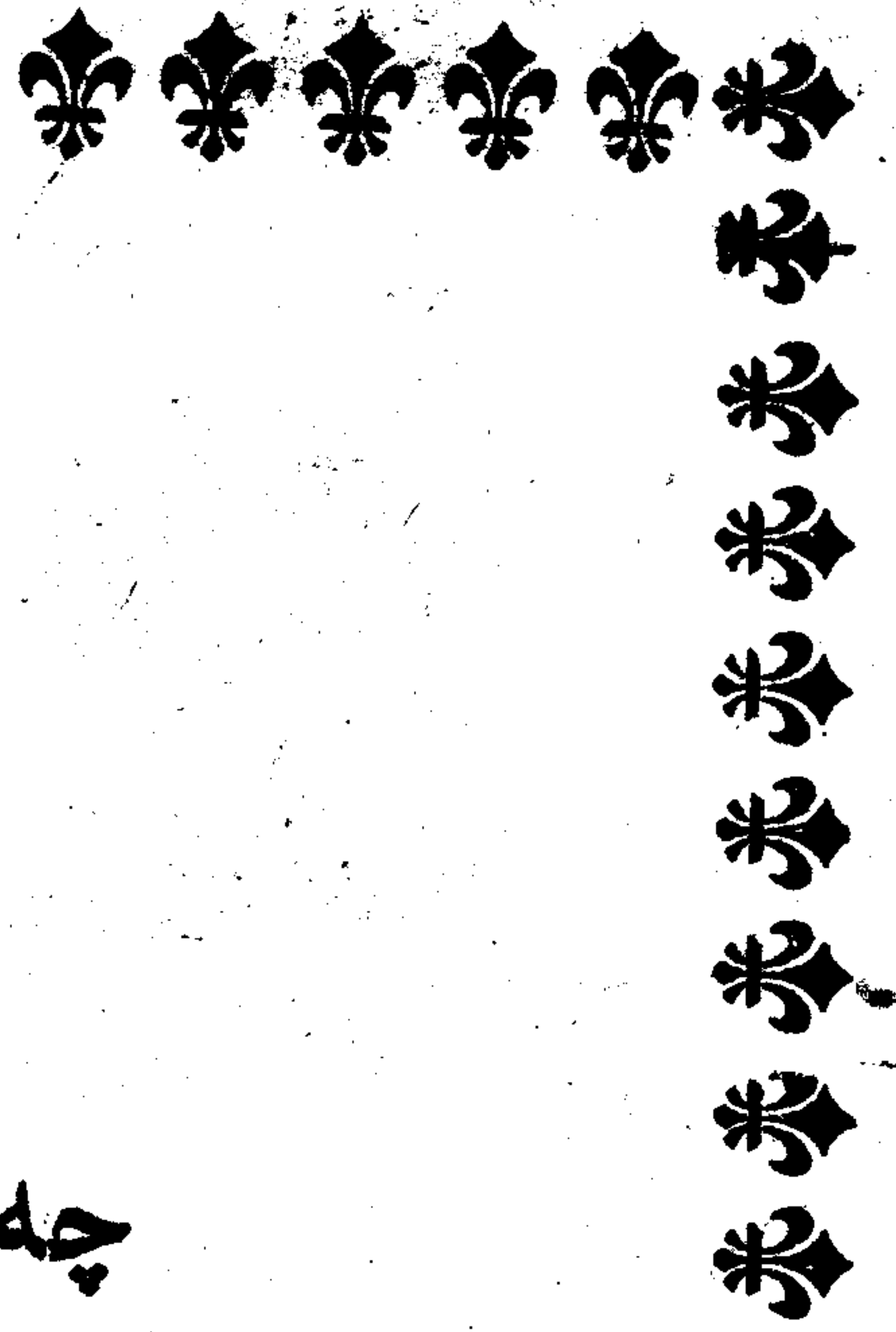
کله چه نظر په بد نظر شم پايي پايي شم
 زه ډېره معصومه پاك لمنه با حيا يمه
 شين بستر د پايو کښي او خانگوسره غېږ په غېږ
 زه پرته په غېږ کښي د مجنون لکه ليا ليمه
 مخ نه مي طواف کوي نسيم تر صبارن پورې
 ناڅي راته ستوري د سپوزمي په تماشا يمه
 زړه مي د (فنا) پشان زخمي زخمي په وينورنگ
 مه غولېږي خلکو که ظاهره په خدا يمه

اغزي

بڼه خوراک يم د اوښانو په صحرا کښي
 قافلي سره د ناز نعمت کاروان يم
 زه گل نه يم چه بلبل پر مامين شي
 د خنجر غوندي تېره بڼو پشان يم
 بې وفا حسن مي نشته چه شم مراوي
 نه پابند د پسرلي نه د خزان يم
 کله کله اوبه شوي يم په وينو
 بڼه رنگين او تازه گل د بيابان يم
 د شهيد زخم کفن گندم بېد يا کښي
 هم د گل بلبل دميني ترجمان يم
 زه د گل آب و حيا ساتم په بڼي کښي
 تېره توره مي په لاس بڼه نگره بان يم
 حگر خون شم چه په لوڅو پښو چو خېزم
 د پر خون لاس ښکلولو په ارمان يم
 د دې خاورې سره مينه لرم زياته
 (فنا) سترگو د دشمن کښي مغيلان يم

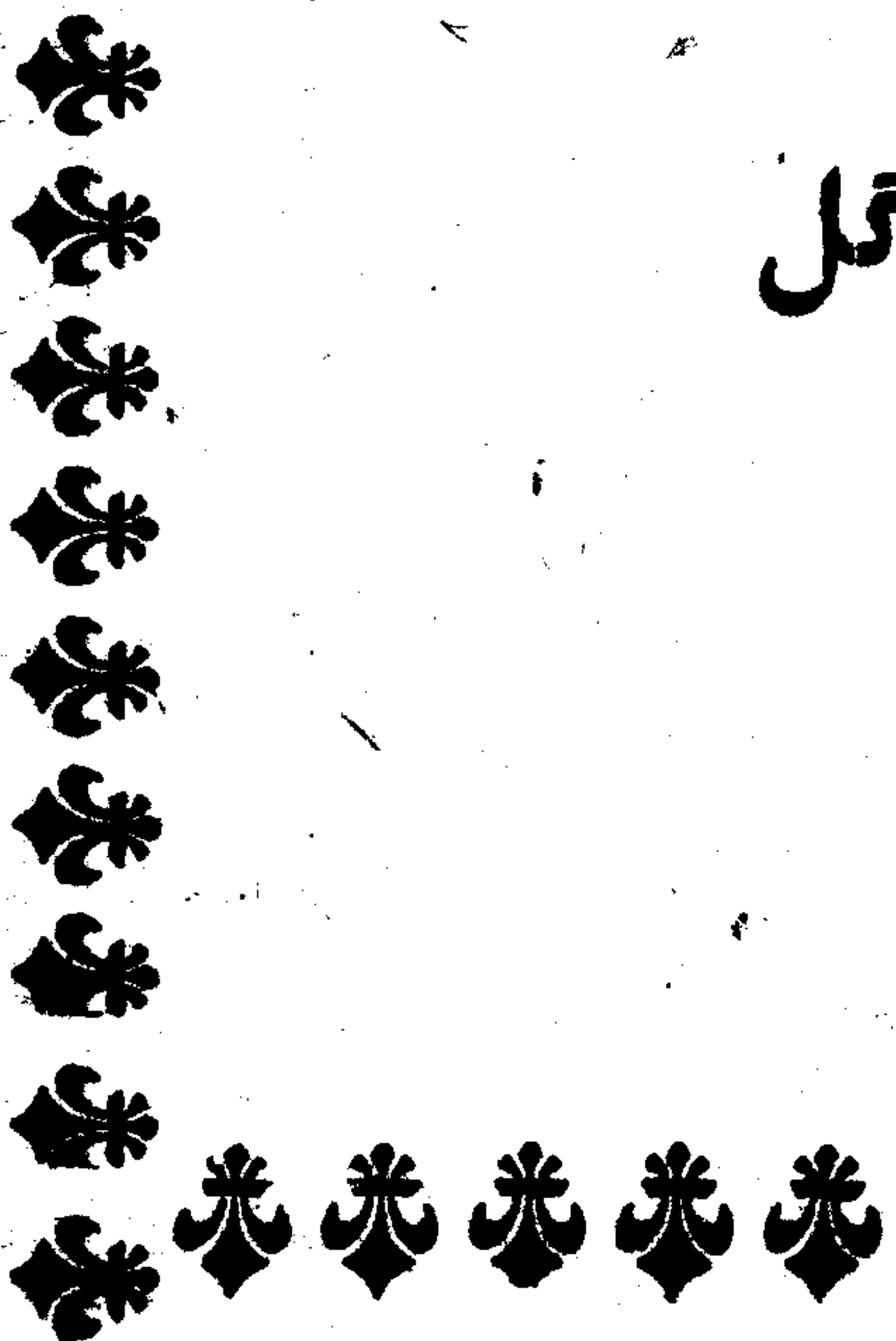

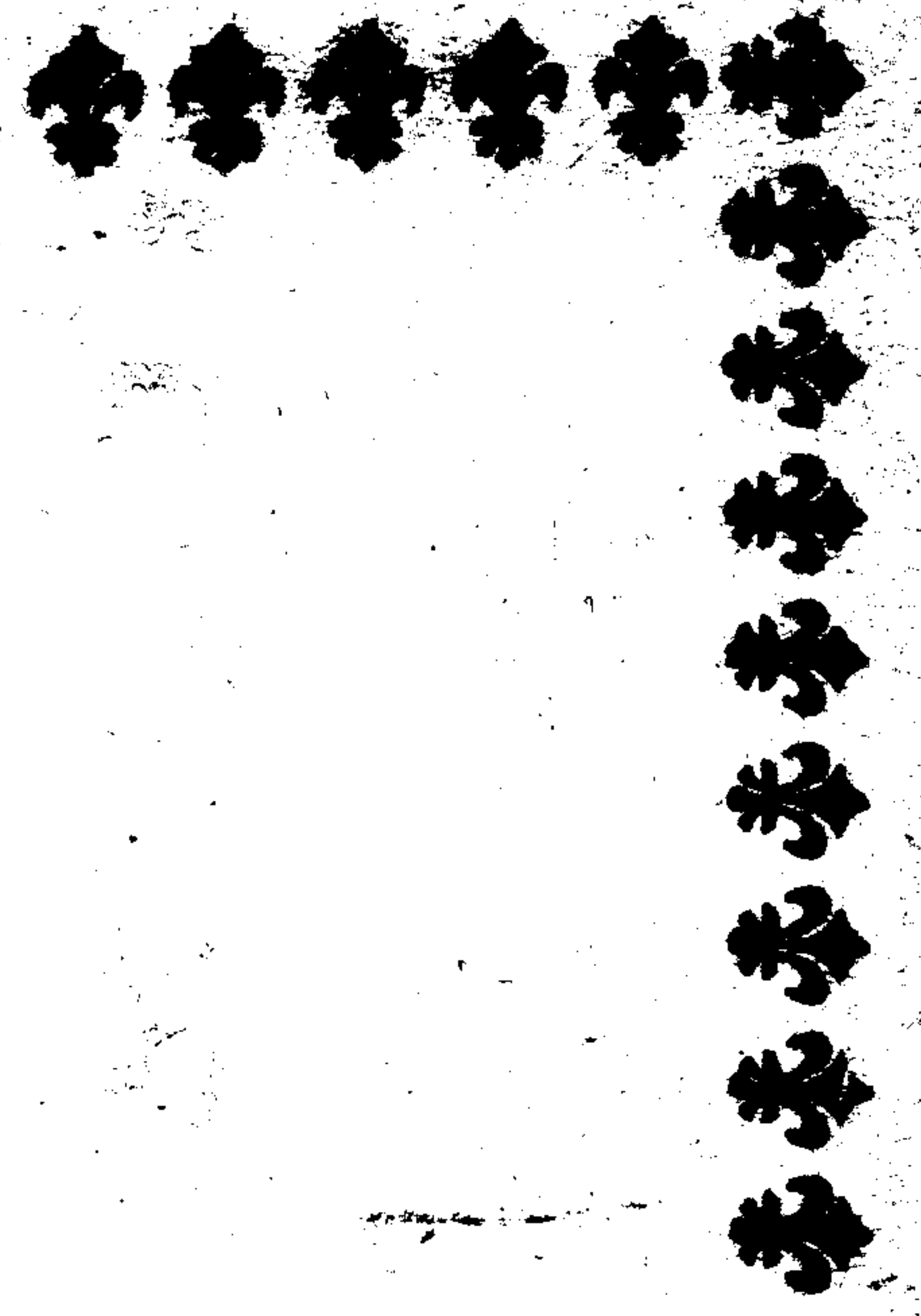

گل

مخ گلابشونله پوغوتی اوسره رخسار گل
 ستاپه مخ کسبی مه لید لی د بهار گل
 چه امبل دی دگر بو ان پر سینه پروت دی
 حگر خون شو له دی غمه دانار گل
 گل اندامی خپله گل بی مخ دی گل دی
 خندا گل زلفه سنبل د غا ز رفتا ر گل
 سور اوشین او زپر په شنوپانو بنایسته تول
 هره خوا کسبی راشنه شوی دی بی شمار گل
 رنگ او بوی بی له خو با نونه زره وری
 پر خوبان لری د حسن خریدار گل
 دا دگل په حق کسبه لوی ستم جفاده
 چه له خانگو حینی وشکوی الیار گل
 چه د رنگ او بوی وفابقایه نشته
 حگه نلری خزان کسبی اعتبار گل
 چه په سهوغر ودبنت کسبه غاتول موج شو
 د مین د زره دا غونه شول گلزار گل
 د چشمانو په بادام کسبی نرگس شین دی
 دا عجب چه ما لید لی دی بیما ر گل
 تبسم سره چه شونله پوغوتی و غور پزی
 سوزوی می د سکر و تو په انگار گل
 د (فنا) د پاره ستا حسن بهار دی
 له رخسار نه به دی جار کومه هزار گل

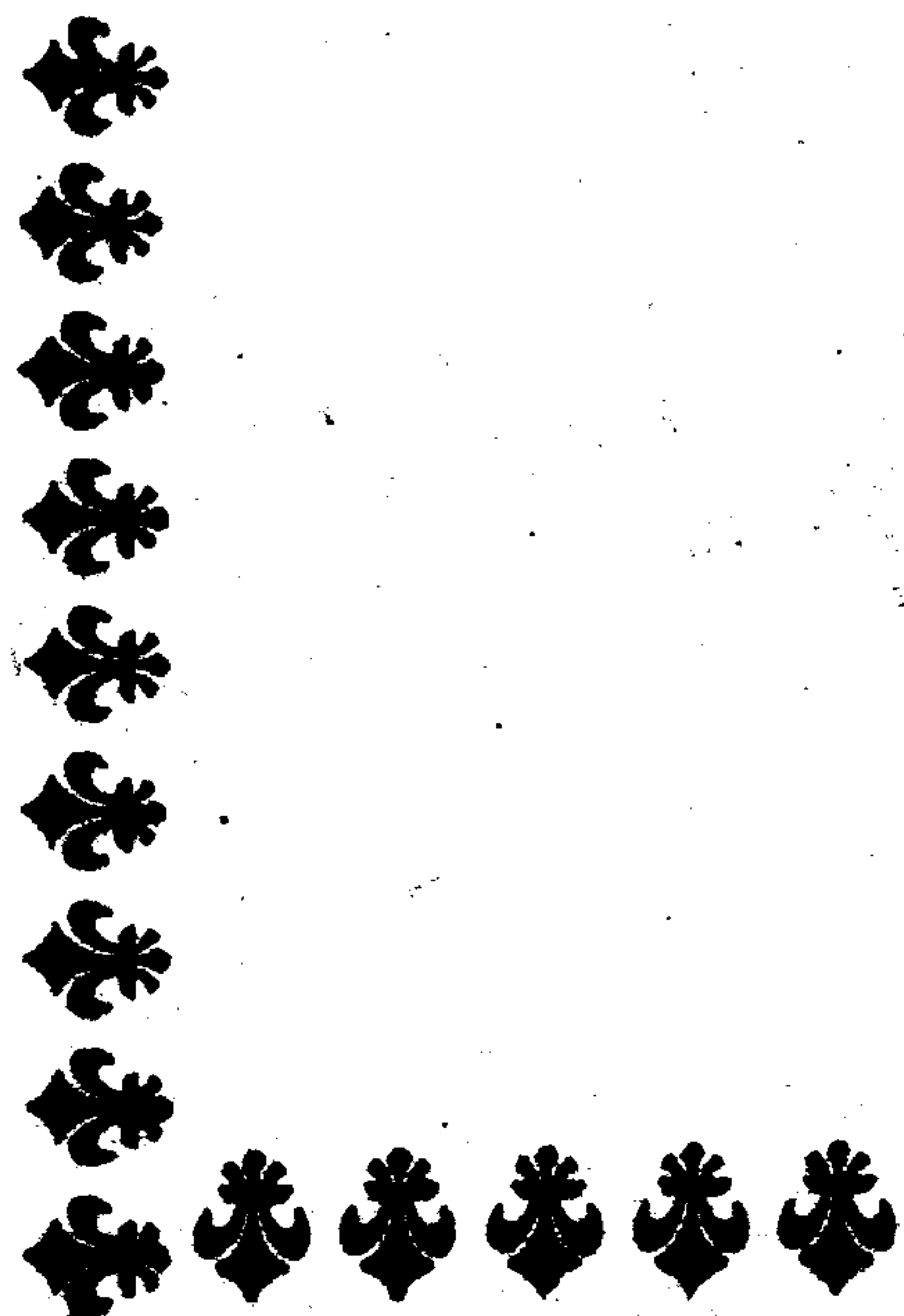

د پسر لى گل

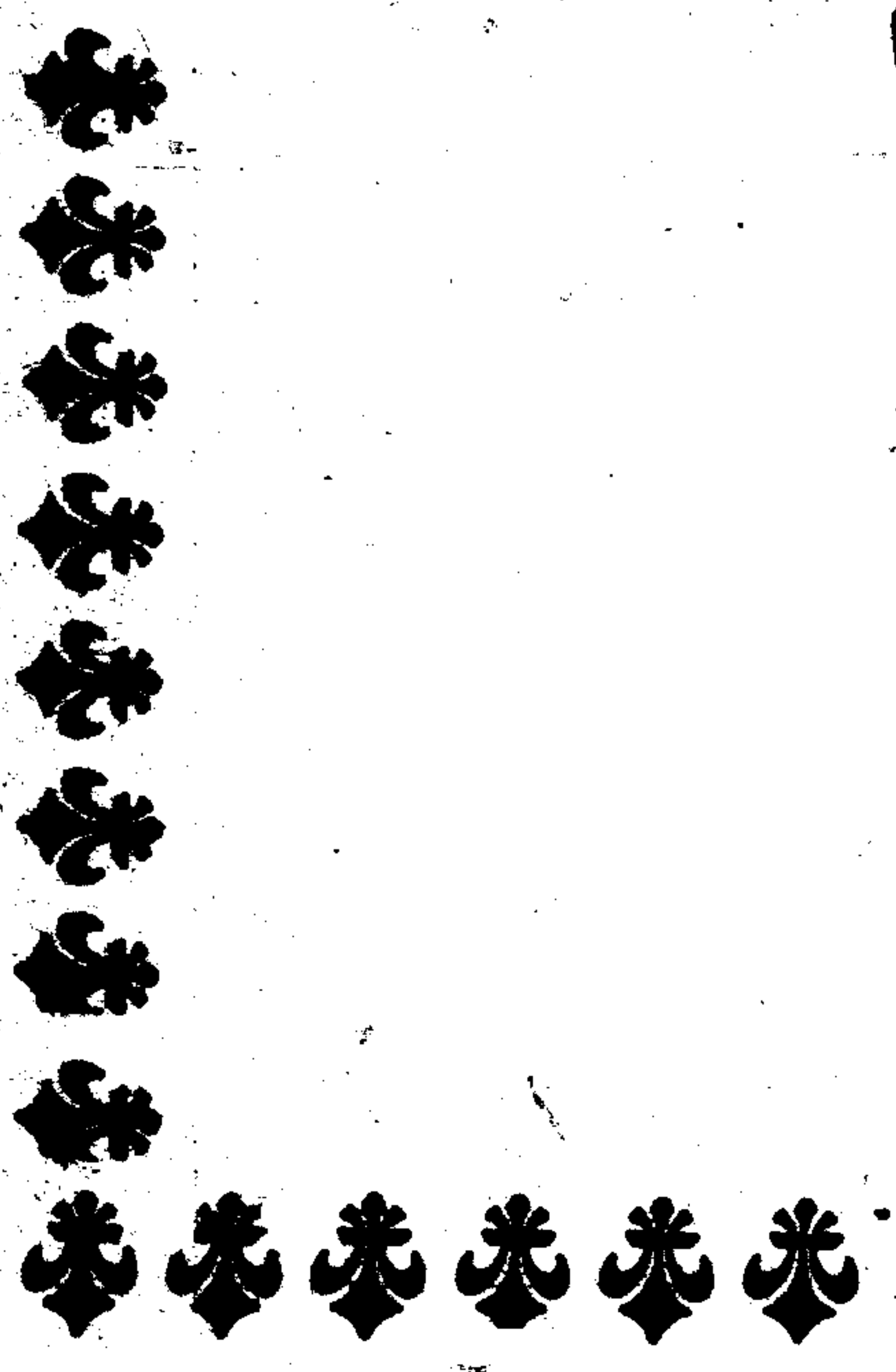

چه غوټې و م له نسيمه شرمېدمه
 په شنو پاڼو کښې بلبل نه پټېدمه
 د نسيم په تخنولو په خندا شوم
 د بلبل خوږونغمو سره آشنا شوم
 چه پيال له راته له ميوه ك شبنم كړو
 نو بلبل مې لېونى د عشق په غم كړو
 چه سحر نسيم خولگى اخلى له مانه
 شبنم و الوزى هوا ته له حيا نه
 په نشه د پېغلتوب چه و غوړېزم
 نو بلبل سره په مينه نه مرېزم
 پناه غواړم له ناپاكوستر گوخار نه
 لكه و خېزى چه تور خط له رخسار نه
 غوړېدل مې د بلبلو ترانې دى
 په كتاب كښې مې د مينې افسانې دى
 ټول مرغان زما دپاره نغمې وايي
 د خوښې غزل دزړه ترانې وايي
 زمارنگ بڼا يسته مخونوسر هسيال دى
 په ښه رنگ دزړو نووړل زما كمال دى
 له وزمې نه مې، ډېر ښه عطر سازېزى
 په عطر و نومي خوبان واړه نازېزى
 په خپره كښې مې، دښه حسن رازونه
 زما زده ده له خوبانو ډېر نازونه

زما بوی زما سیرت دی بنه خوشبوی یم
 زمارنگ زما صورت دی بنه خوشروی یم
 غور بدل زما سحر کسبی خند بدل دی
 لور معراج می په و پستانو کسبی تومبل دی
 د بنایسته نجو نو او پېغلو د سر تاج یم
 نه سینگار ته لکه بنکلو زه محتاج یم
 دماغونو کسبی می بوی نشه پیدا کری
 د پسر خوبان می د بنایسته رنگ تماشا کری
 کله کله می له نازه په گرېوان زدی
 اوله خیاله کله زلفو کسبی خوبان زدی
 کله پانی پانی شم د چالمن کسبی
 کله شمه د پینو لاندې په چمن کسبی
 کله واخلمه خولگی له سرو لبانو
 کله واخلمه بلاد تور چشمانو
 کله ظلم ماله بوئی نه جدا کری
 په بازار کسبی می پیسو باندي سودا کری
 لکه بنکلی بنکلی پېغلی چه خر خېزم
 زه انسان نه یم له ننگه مر اوی کېزم
 چه بلبل سره په مینه کسبی رسوا شم
 په خزان کسبی پانی پانی له حیا شم
 د بلبل سره می لکه وفا نشته
 (فنا) کېزم په بنایسته کسبی بقا نشته

د بلبیل نغمه

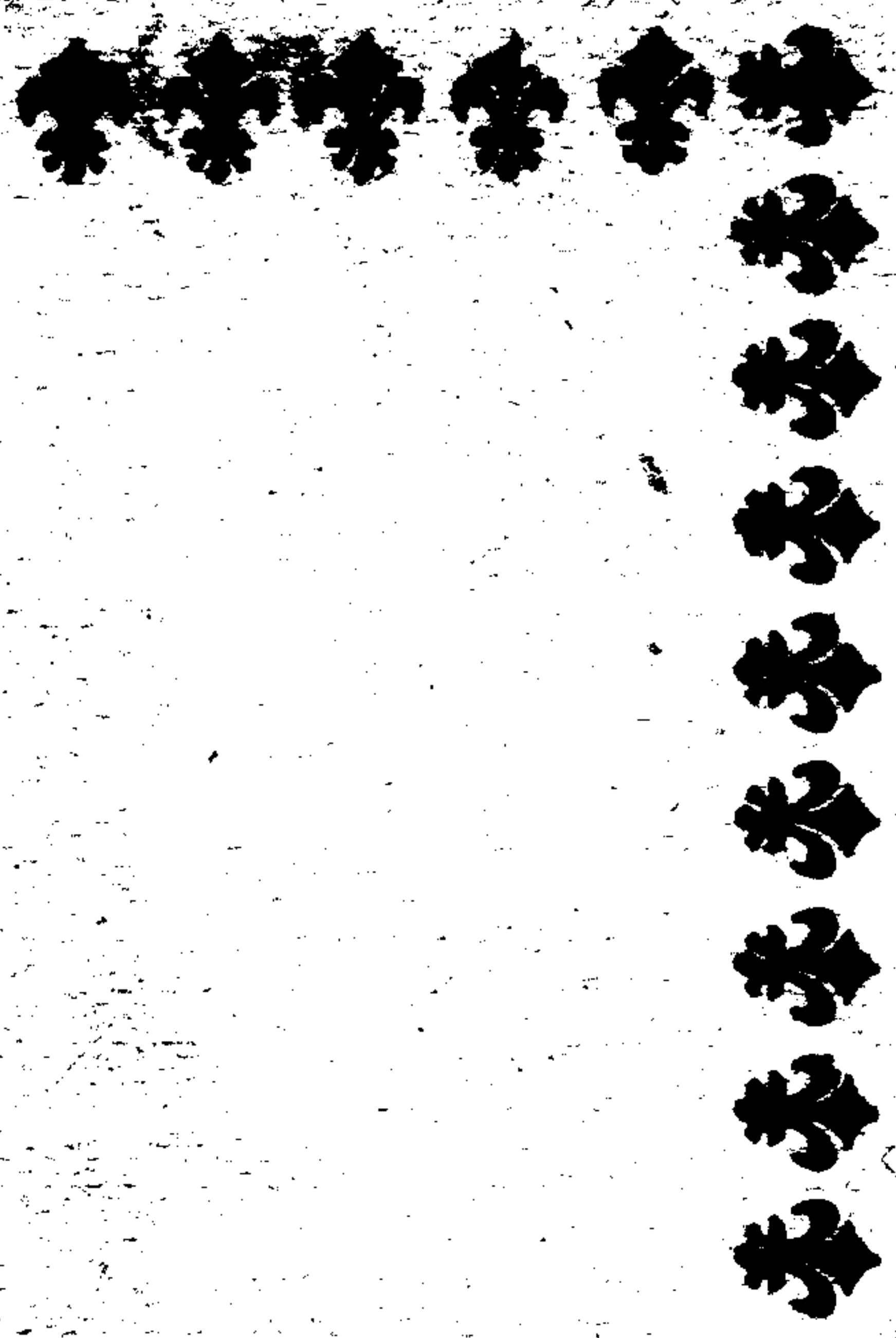

په عالم کښې د گل مینې کرم مشهوره
 په مرغانو کښې له مانه رسوا نشته
 د گلانو له بنایست نه می عبرت شو
 چه په حسن او جمال کښې وفا نشته
 په صورت پسی مه غولېزه خیز انبرې
 گلالی مخکښې چه آب و حیانشته
 په بڼه بوی عطر او رنگ و نه غولېزې
 لباسی خلکو کښې صدق و صفانشته
 پروانه د گل طواف کړې شربت اخلې
 زمانه کښې بی مطلبه آشنا نشته
 د شبنم غوټې له رازو عبرت واخله
 چه دنیا کښې بی ژړا نه خندا نشته
 ای (فنا) شاعر ده دا نغمه ده
 زه تل وایم چه دنیا کښې بقا نشته

د فواری ساز

تبت و پاس هسک و ژور به وی هر کله
 خو دامخکه دا آسمان او دا گردون دی
 د عروج سره هر گوره تنزل شته
 که آسمان ته هم حوک خپزې سر تګون دی

چه هر خومره دېر جگېزی پورته کېزی
 دلوېدلو درد یې هو مړه دېر افزون دی
 مدوجزر کېږي مې ساز دزیر اویم شته
 بې ژرانه خندا نشته دا قانسون دی
 په دې مرگ اوژوند پروامه کړه شاعره
 چه (فتا) نه وروسته خامخا ژوندون دی

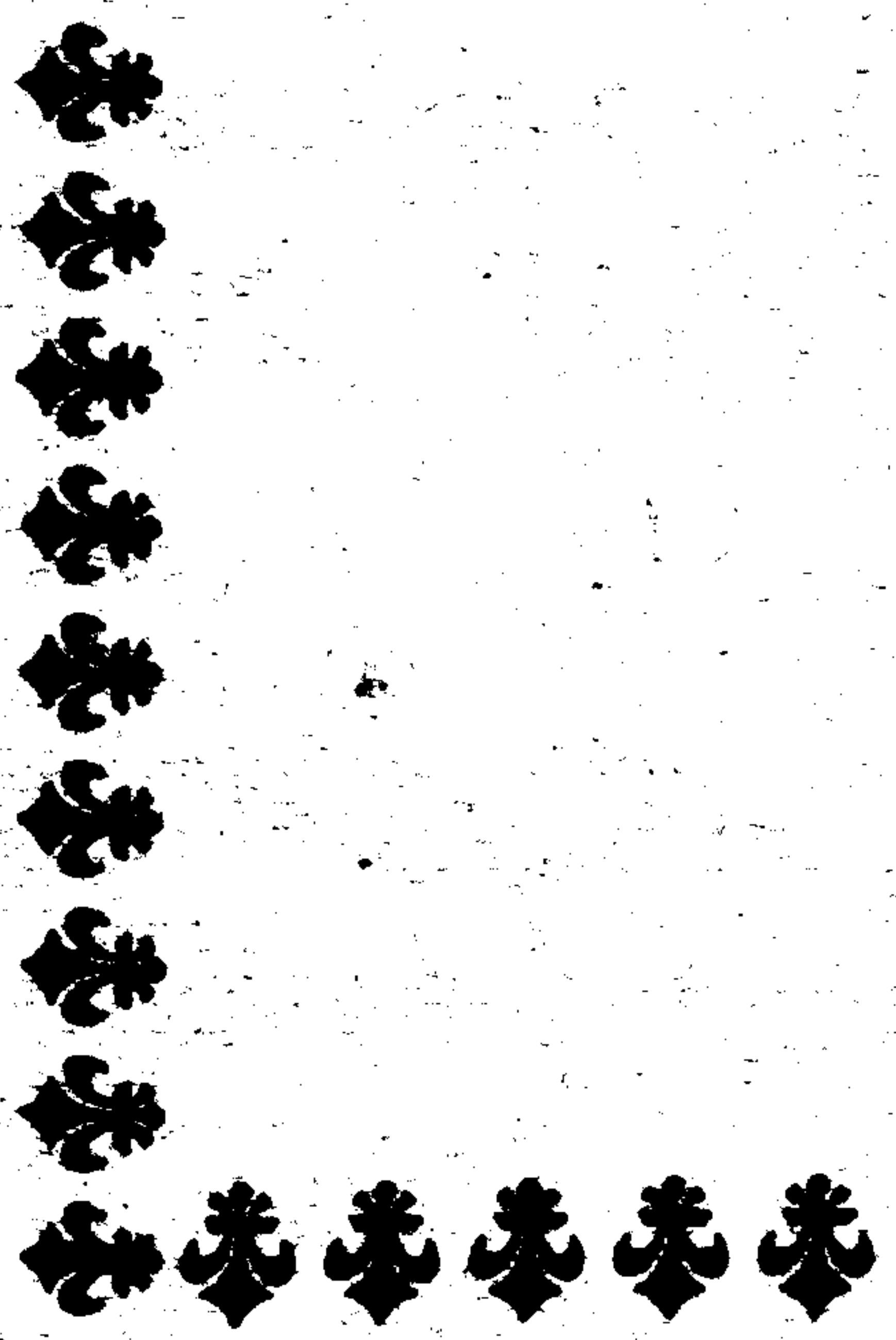
بیلان

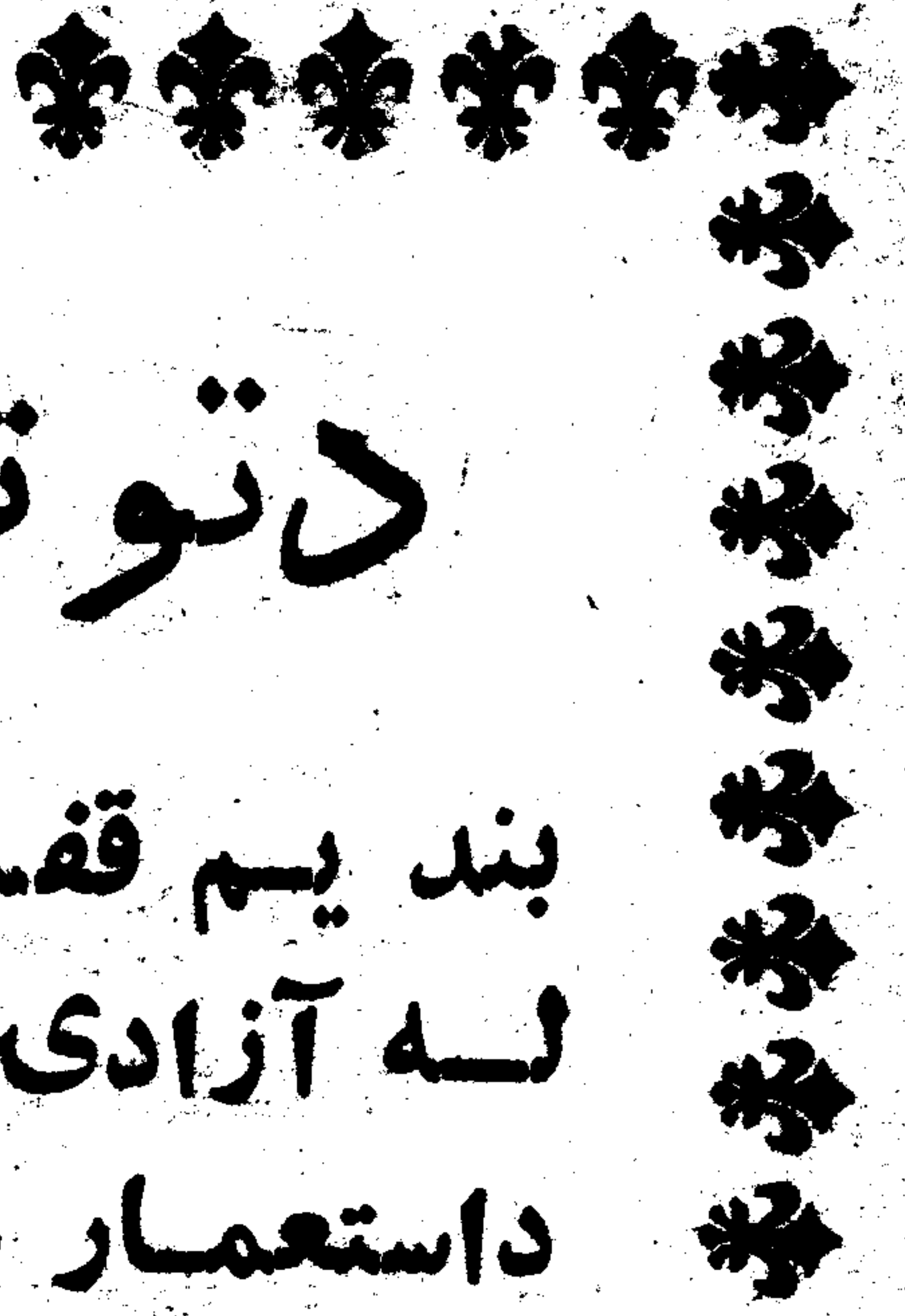

د بز گر غنم به بېل کرم له وینو نه
 د کو خو خاوري به پورته کرم هوا ته
 زماساز کېږي خا تگي پانی ونې نا خسی
 دا نغمه به غزوه به بېنوا ته
 بی پروا یم حقیقت نه نه تېر بزم
 د مه نیو ما جبر او اړ غمه بېد بیا ته

مالکدلی دېر عیشو نه ښي چر چې دی
 د خا نا تو افغانی وایم گدا ته
 د خوا را نو پیغامونه را سره دی
 ر سوم یې د بلای عشرت سراته
 یم استاخی د یتیم کو نهې له خوا نه
 د ژبا احوال به و وایم خندا ته

د مخو نسو حجا بونه نقا بونه
 زه به یو سمه د ا ټول بلي دنیا ته
 د خوبانو په کا کل به کوم لوبې
 زه به لوخ کړ مده مخونه تما شاته
 دا چه دې پر لرم تلوا ر او زر تېر بزم
 د (فنا) د شعر پیغام وړ مه بقا ته

د توتی سنداری

بند یم قفس کښې انسانانو سره
 له آزادی نه زړه ناکام دی زما
 داستعمار زندان به کله شی ورا ن
 د خپلواکۍ نعمت مرام دی زما
 بڼې اوچمن می تل مدام یاد پزی
 زرغو نی سروې ته سلام دی زما
 چه په قیمت د آزادی نه پی پوه
 تاته دا خو زغزل حرام دی زما

د تربیې منطق ناطق کر مه زه
 خو ز و نغو سره کلام دی زما
 چه بی تعلیم او جاهل پاتې نشی
 داشور فریاد سحر ما بنام دی زما
 زه په تعلیم کوم خو زی خبرې
 بی سوادانو ته پیغام دی زما
 چه نصیحت کوم ناپوه ته (فنا)
 سخنوری کښې لوړ مقام دی زما

خانگه

د ښکلا ښایست د پاره ښه خدمت کړی ☆ کلالی گلان زما گلزار د پاره
 پاڼه ، گل ، لږگی مپوه می گتوره ☆ شکوفه زما د ښکلا د پاره
 داغزی نښتر می لاس کښې دی خوشکر
 قدرت نلرم پر چا گذار د پاره
 که توتی توتی په تبر شمه خیر دی چه جوړ پز مه جگدار غدار د پاره
 چه وچېز مه پز می کښې خدمت کړم د غریب د نغری انکار د پاره

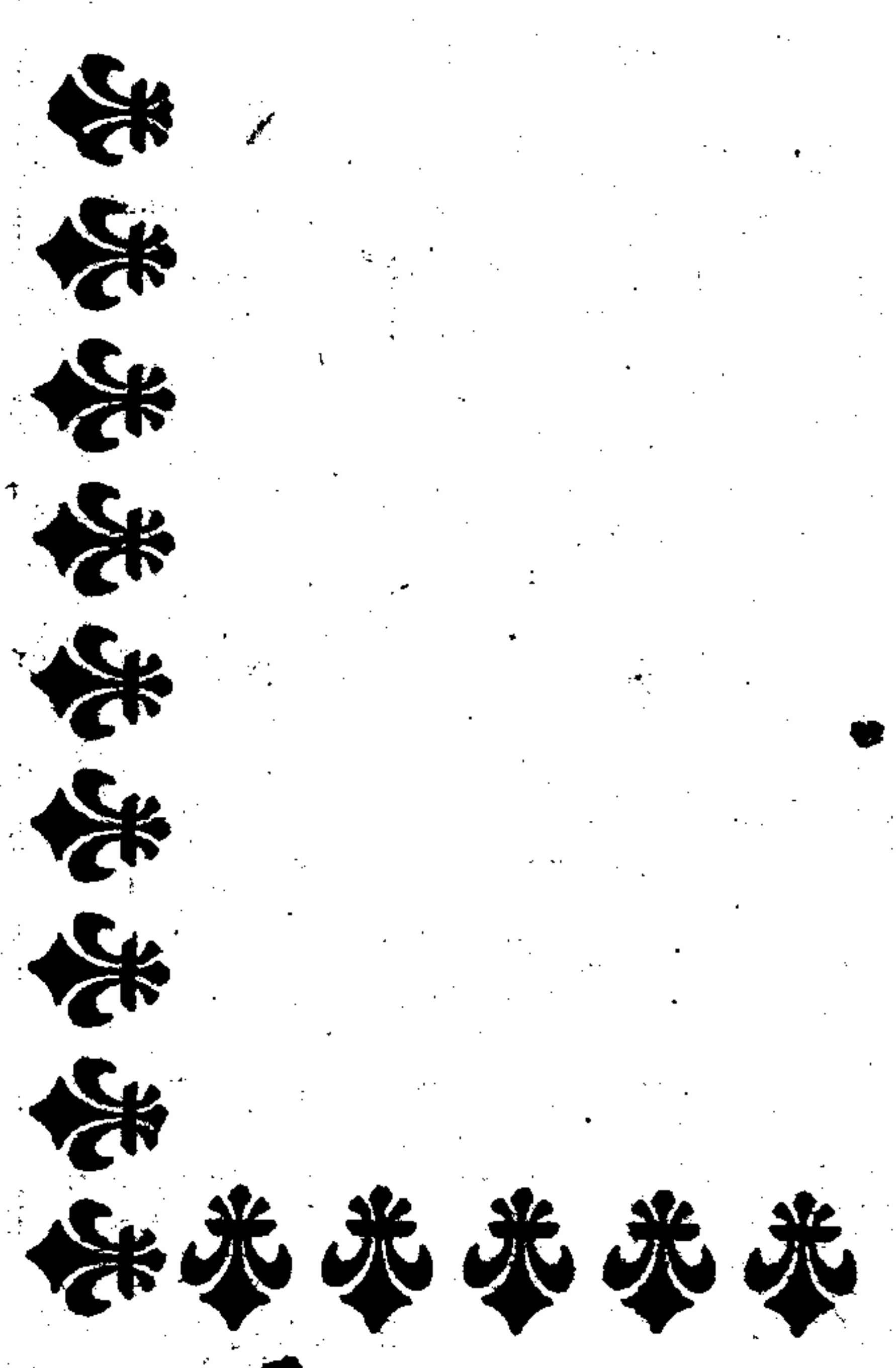

د فطرت د تعاون او مرستې لاس يم
دمپو و نعمت لرم دخو ارد پاره

اې (فنا) ته هم په رازد خانگي پوه شه
پورته نگرې لاس د چا آزا رد پاره

د حباب خدا

پيدا شوى د خپو له انقلاب يم
 په نړۍ كښي د ژوندون په هېڅ حساب يم
 حوصله مې ډېره تنگه ده ژوندون كښي
 زه طافت دخپل سانلرم سيماب يم
 ما توى زما پښينه د خاڅكو تيزه
 دنېستۍ په پيمانه كښي زور شراب يم
 بې له مرگه مې خلا صون او چاره نشته
 د ژوندون بېرې گير شوى په گرداب يم
 اې زاهده زه هم تل مدام ثنا كړم
 د عدم د خاتقا منبر محراب يم
 دا يوه خدا زما د ژوند تعبیر دی
 د دنيا وفا پايست ته خوز جواب يم
 بې آبي مې په ژوندون كښي نه خوښېزى
 نو دمرگ تلاش مې ډېر دی چه بېتاب يم
 زړه مې چوى چه دمظلوم ژوندون را يادشې
 د ظالم د كور پشان خراب خراب يم
 ما نه واخلىء د بقا عبرت درسونه
 د ژوندون د فلسفې بڼه لسوى كتاب يم
 اى (فنا) زما خبرې معمادى
 كه دى نه يم پېژندلى زه حباب يم

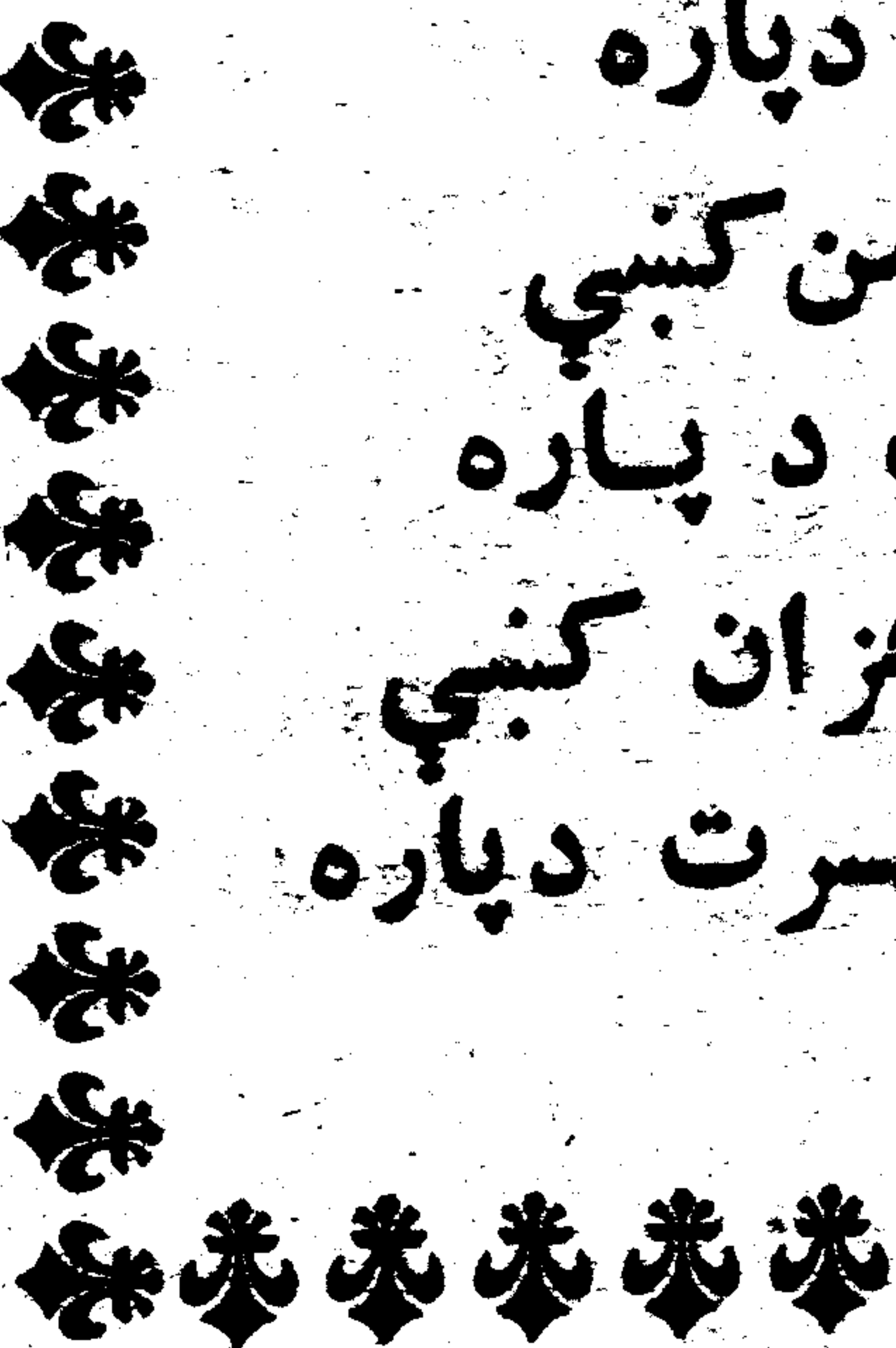

شننه

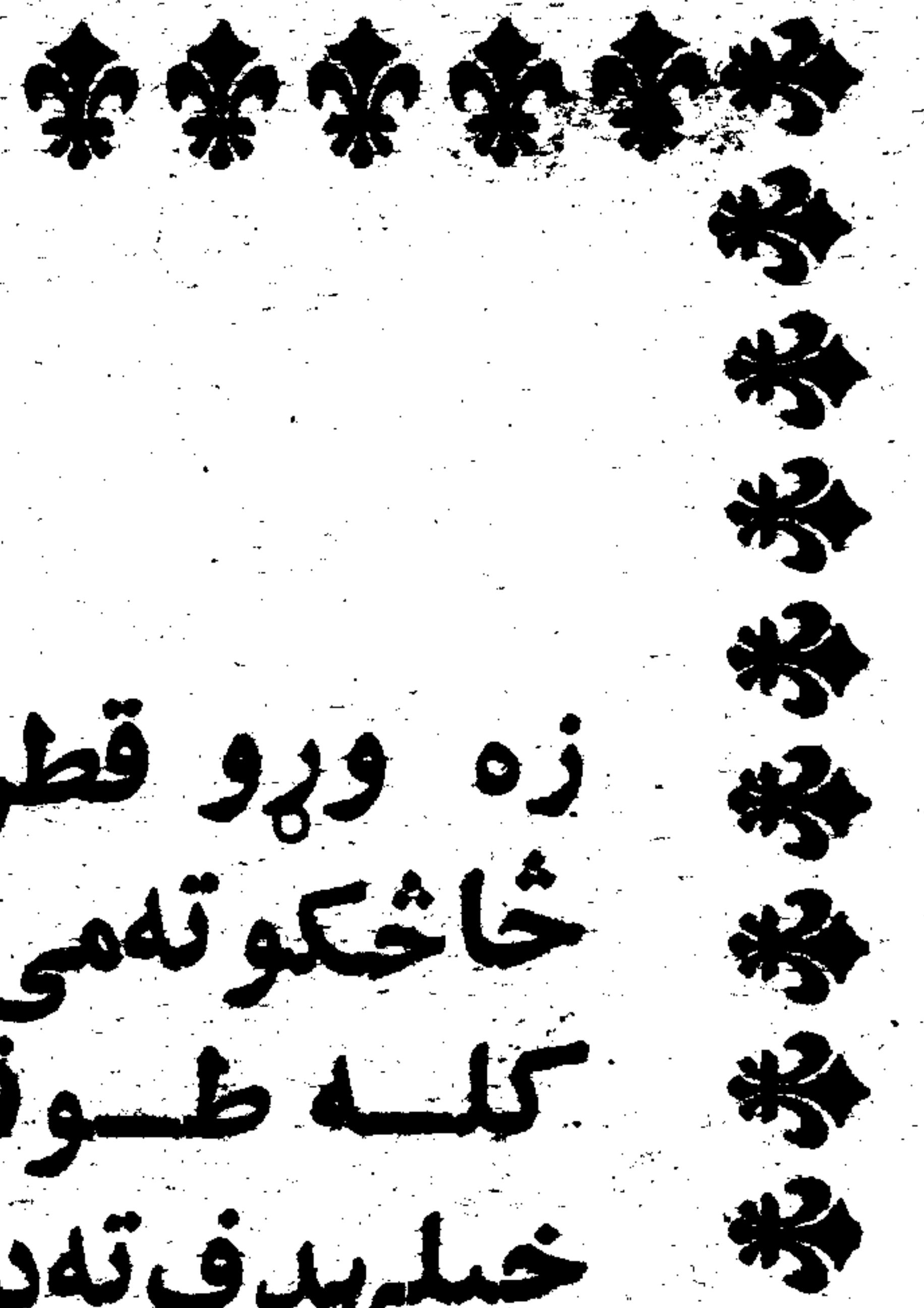
پانه

معرفی د لوی خستن قدرت د پاره
 یمه ژبه د ثنا صفت د پاره
 غورومه شین خادر خپل په اخلاص زه
 د بنا یسته و نو بنکلا زینت د پاره
 چه و چه زمه د اور د وزخ ته حمه
 اوس چه شنه یمه بوستان جنت د پاره
 د خادر لاندې مې سور سیوری مدام وی
 مسافر ته خو شېبو راحت د پاره
 پسرلی کښې مې معلومه وظیفه ده
 زه ر اغلی یم د کار خدمت د پاره
 په لمن کښې، بڼه، خوږې مېوې لرمه
 انسانانو ته لذت نعمت د پاره
 سمسور تیامی نتیجه د اتفاق ده
 لوی کتاب یم دولس وحدت د پاره
 پرده پوش یم د گلانو په چمن کښې
 دحیا، شرف، ناموس عفت د پاره
 رانه جوړه زېره پانه شی خزان کښې
 د دنیا د ژوند (فنا) عبرت د پاره

د سیندان خپونغمې

زه وړو قطرو حینې پیدا یمه * هم د اتحاد الفت معنا یمه
 خاشکو ته می مه گوری په کم نظر * و پر ه و کړی مانه اوس دریا یمه
 کله طوفانی انقلابی شمه * و ختد سبلاؤ نو کښې بلا یمه
 خپله هدف ته درومم عزم ټینگ لرم * شپه او ورځ په چیغو اوویلا یمه
 لنه مزل می نه دی لخم بحر و نوته * زه د عظمت لو په دنیا یمه
 ساز لرم سرود لرم نغمی لرم * زبده د فطرت یمه گویا یمه
 داچه ولی ما نه گټه نه اخلی * زره می ډک له غمه په ژړا یمه
 مخکه د بنسټ پیدا ز غونولای شم * بڼه نعمت دلوی خښتن وریا یمه
 سور ز غونشی بن او گلستان په ما * د ددبیا بان ته بڼه د وای یمه
 زه مستی جذبی د سمسورتیا لرم * رنځ د شپو مخکو ته شفای یمه
 ژوند بڼی زیرو حوته قطری زما * هم د وچ ډاگو نو مسیحا یمه
 زره کښې می دمینی در گوهر لرم * و چوتورو خاورو ته کیمیا یمه
 درس د ټیټ و پاس دی مدو جزر می * سازد زیرو بڼ کښې په نڅا یمه
 کار مې پر مختگ دی پیر ته نگر لخم * لویو په مد رسه دارتقا یمه
 وایمه سند ری د (فنا) د شعر * ژوند د سا کښا نوته بقا یمه

زیری گلونه

پسرلی کښی زه خزان یم	☆	معجزې ته خپل حیران یم
پتنکا نو ته معراج یم	☆	زه د شمعی د سرتا ج یم
پرستش کر مه د لمر زه	☆	کاپر گل یم در په در زه
د مین در نک قاصد یم	☆	د ر نڅور د درد شا هدی یم
که دچاستر گه بینا ده	☆	بڼه رو بڼا نه می رڼا ده
د غریب د کور خراغ یم	☆	د شر شم د گلوباغ یم
یمه بله ډ یوه بڼ کښی	☆	زه په تور و شپو چمن کښی
زه د سر و زرو ټو ټو یم	☆	د (فنا) د شعر لمبه یم

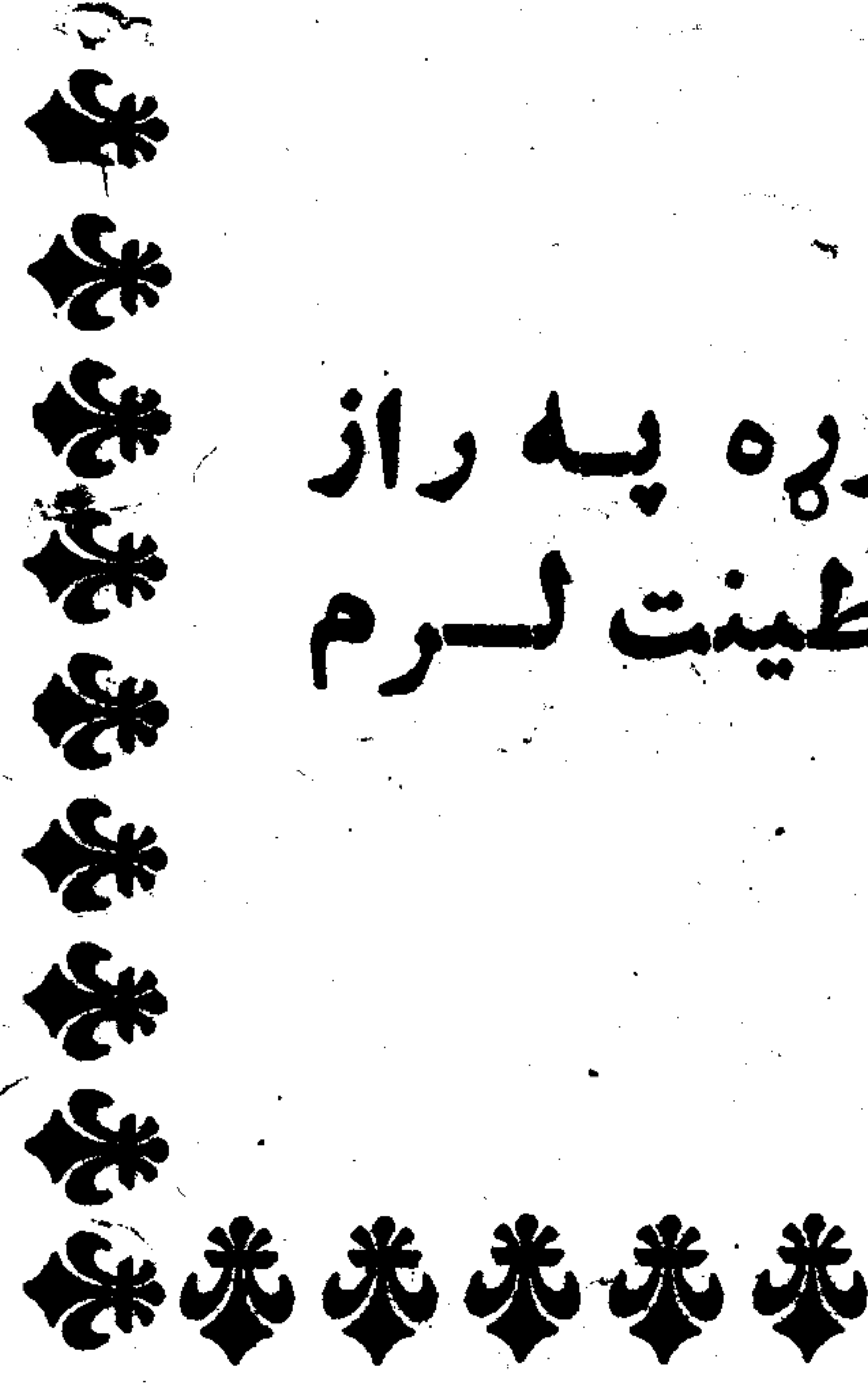

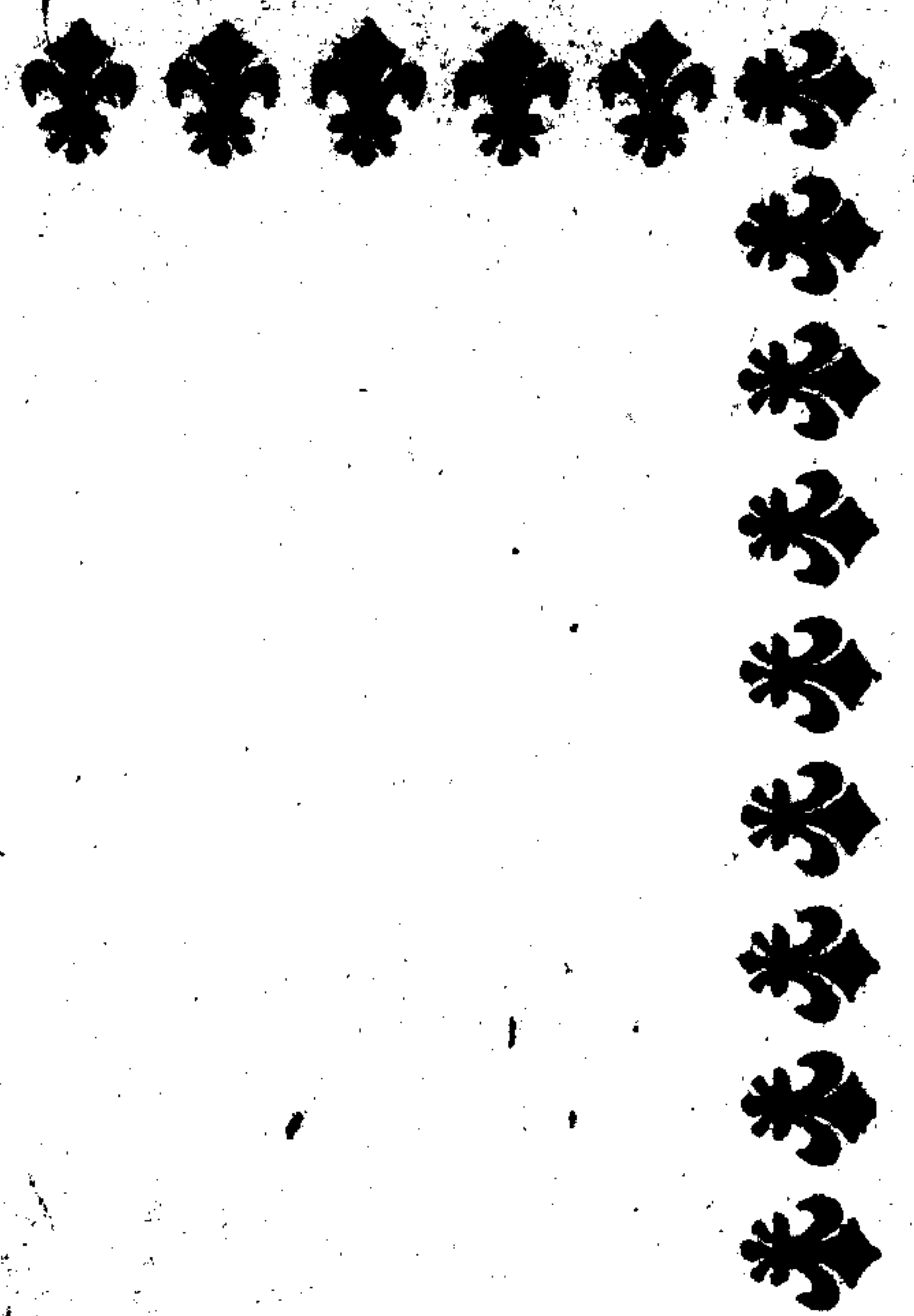

راز خوز

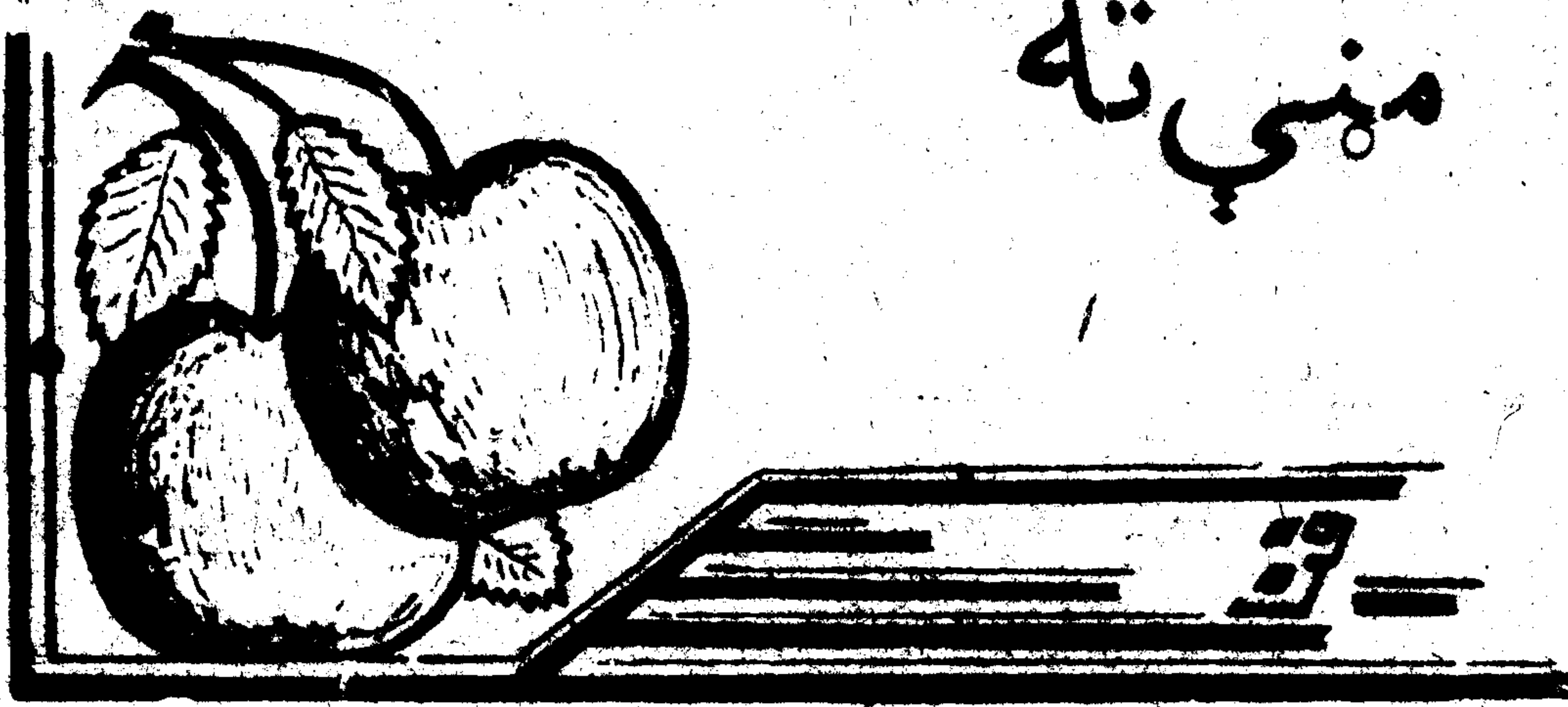

زه خپله پيا له كښي خوز شربت لرم
 ډك او زخمي زړه له محبت لرم
 څوك ندي خبر د زړه په حال زما
 سور په وينو ښه رنگين سیرت لرم
 نوم چه مي اېستلی په مېو و كښي دی
 زه د سرو د اڼو ښه جمعیت لرم
 زه داني داني گلگو نو او ښكو كرم
 ځكه نو داغي داغي فطرت لرم
 ډك چه مي زړگی دی له غمونو نه
 زه د ډكو زړو نو مصیبت لرم
 پوښ كښي مي ځان ښه په آب ساتلی دی
 زه له زما نې ځيني عبرت لرم
 ځان مي پت ساتلی په پر دو كښي دی
 نه يمه بي شرمه ځان له پت لرم
 ظلم په مظلوم زخمي ځكر كړمه
 زه بي رحمو زړونه شكایت لرم
 پوه شه اي (فنا) زما د زړه په راز
 راز مي خپل ساتلی خوز طينت لرم

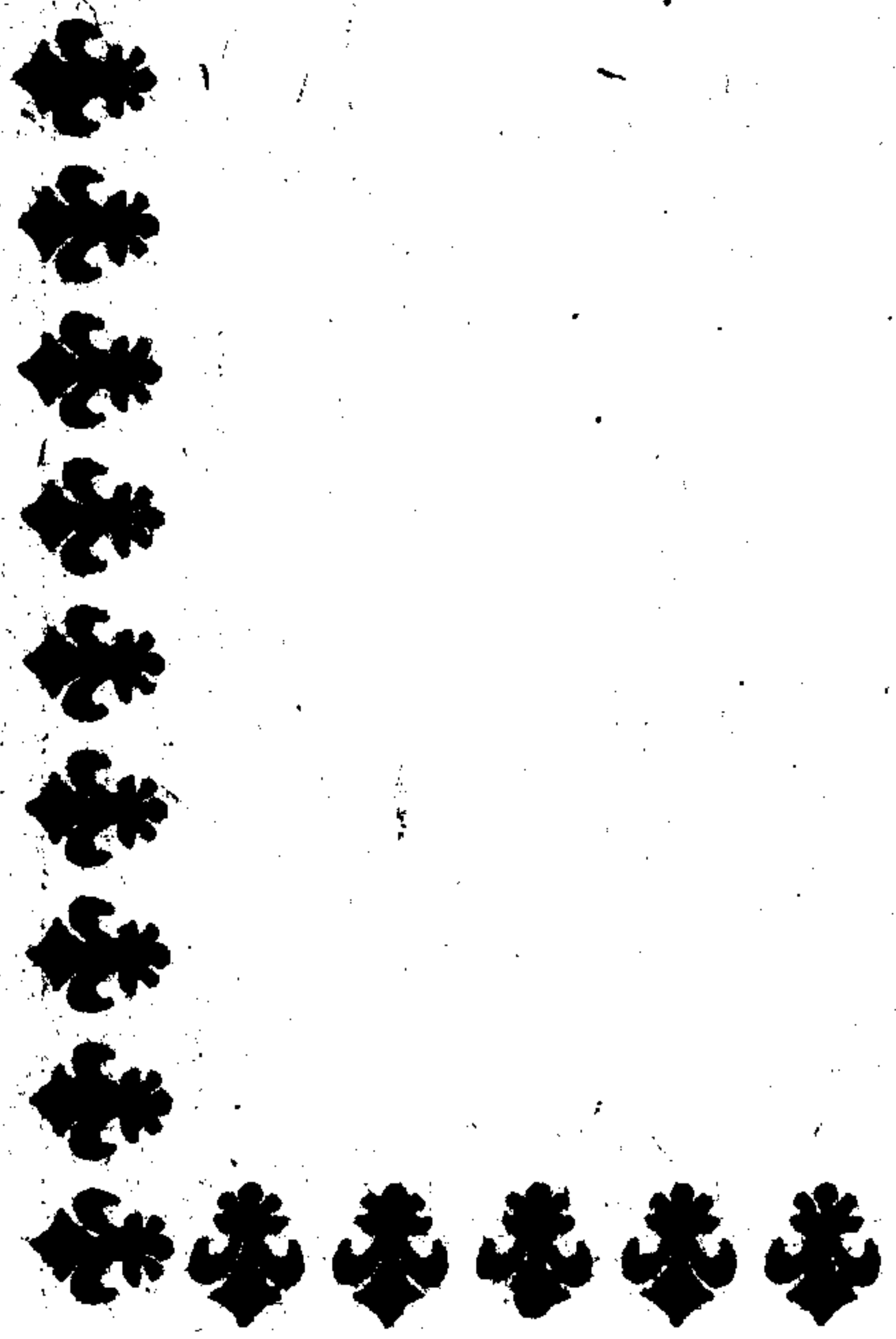

مہنی تہ

نن مہی بیا د خولی او به خوزی خوزی شی
 چه به زره داستاشیرین خوند ای مہنی شی
 جوہ وی جشنو نہ بن کسبی شکوفہ ستا
 ہم منظورہ خاص و عام تہ دہ مہوہ ستا
 خوز رنگین او درد مند زره لری شفای
 چه د زرو نو تقویہ تہ بنہ دو ای
 د ورنگی ستا لری د پری معنی گانی
 د شاعر پہ یاد وی ماجرا گانی
 د شاعر ہزرہ پشان گلگون پر خون بی
 درنخور شاعر پشان زیر و زبون بی
 پہ ظاہر کہ بی دور نگہ زره دی سپین دی
 بنہ دی پیر نم باطن دی پیر شیرین دی
 ستا بہ رنگ کسبی د خو بنی او غم تفسیر شتہ
 ستا بہ غبر کسبی د عاشق معشوق تصویر شتہ
 کم خونہ لہ لاسہ زہر دی نیم بدن ستا
 د مظلوم پہ وینو سور بنکاری کفن ستا
 زہرہ خوا دی د یتیم مخ بہو زلی
 گلالی مخ دی رخسار د ناز ولی
 بہ ایانو نہ زیات بنکاری را تہ ننگ ستا
 چه غافل تہ دی حواریونہ زہر رنگ ستا

کم دې نشی دا بنکلا اوځو شپویی ستا
 تل مدام دې وی مېو و کښی سرخ رویی ستا
 شرق و غرب یاورخ او شپه تیاره رڼا ستا
 د شاعر نظر کښی لمر، سپوز می دنیا ستا
 که خوارانو ته په لاس شی مړ با ستا
 په زړه پورې خریدار بهوی (فنا) ستا

سپین زر

د ښی گل رښتیا چه ته سپین زریی
 چه د تور و خاور و سپین بنکلی ثمریی
 زړه دې چوی لکه له ډبره بی صبری که نه
 زمونږ مړی کفن نه درلود خبریی
 د خوارانو بدیا یا نو پرده پوښیی
 د پاکي مظهر یی لکه تاج په سریی

پاک لمنه یی ظاهر باطن دې سپین دی
 چه د ستر پاک لمن او سپین خادریی
 چه لباس شی در نه جوړ دراز هم از شی
 بیاد سپینو اندامونو خوږ همسریی
 د سپین زری خوار د تن سپینه خامتایی
 د سپین سر و سر کښی سپین بنکلی خادریی

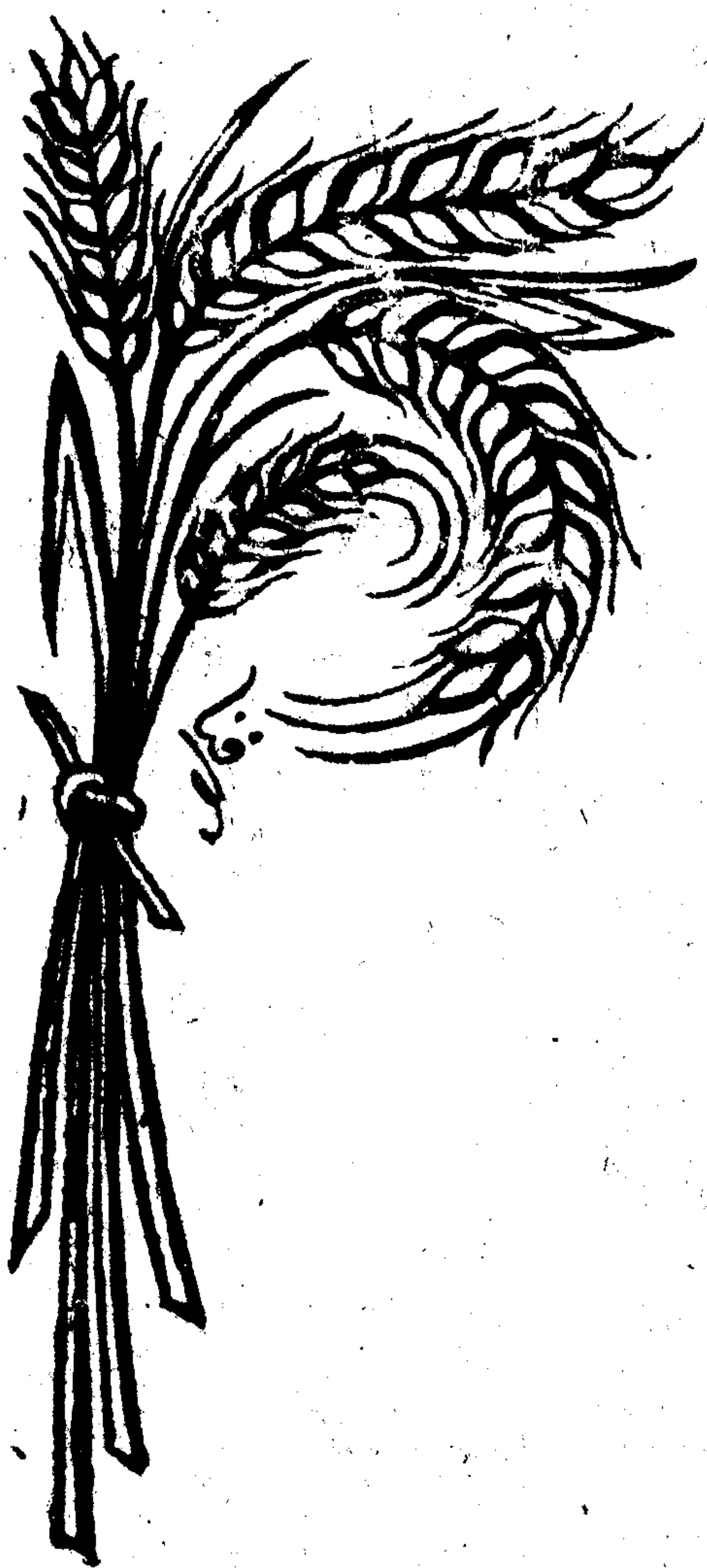
چه د ژمی سر و شپو کښی واورې اوری
 د خوارانو بپوزلو تود بستر یی
 خو افسوس چه زمونږ له لاسه خپې ارزا نه
 چه وطن ته بېر ته راشی نوسره زریی
 زمونږ د مړی او ناموس کفن ټیکریی
 د (فنا) دستر گو تور او د زړه سریی

کیمیا بو تی

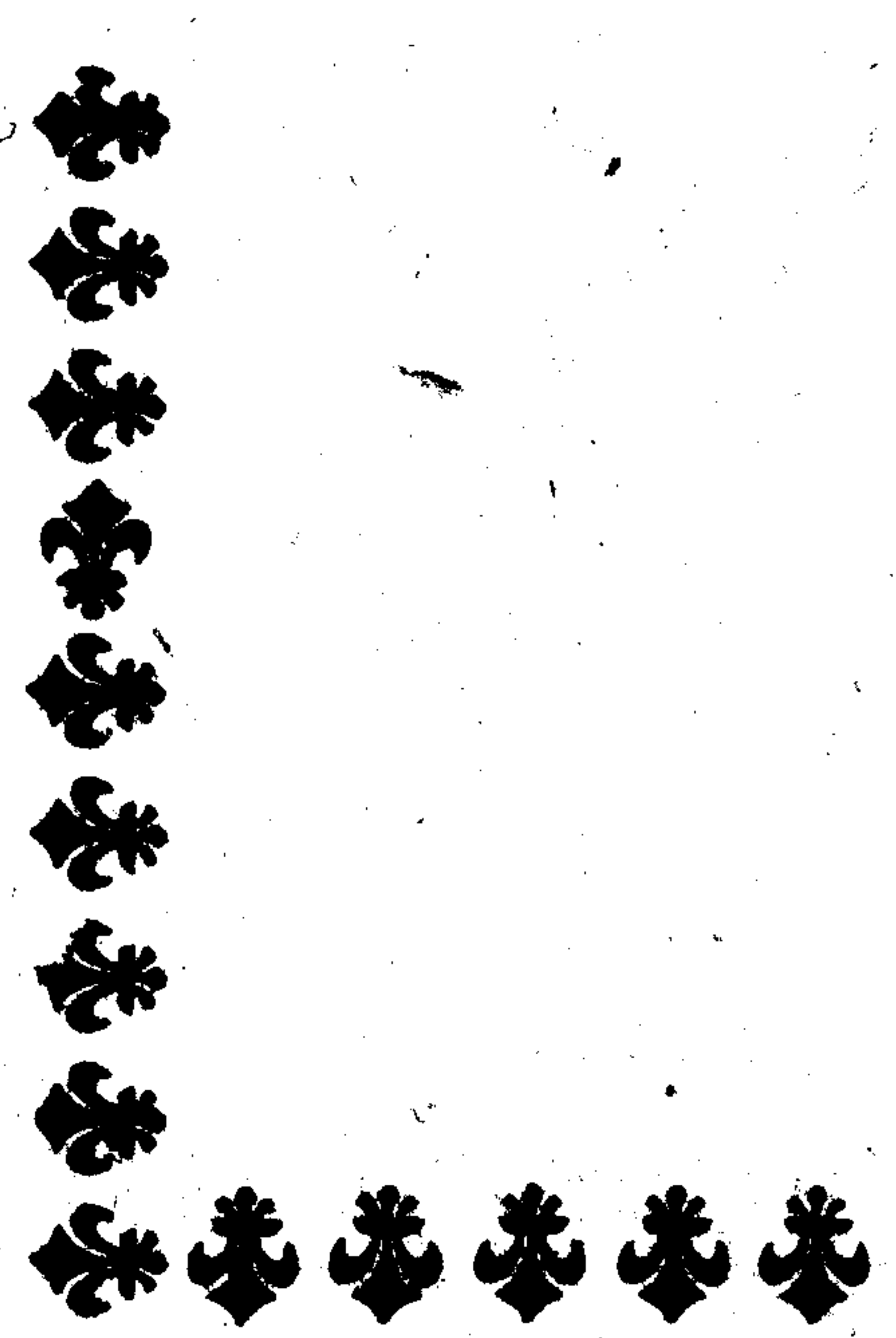
یو سپین زیری بوډا ډېر ضعیف نا توان و
 د طمع سره ژ و ندون ورته ډ ډر گران و
 د اغزی د بخت و بیدیا سره یې کار و
 تل مدام به د سپین زیری دا روزگار و
 اصطلاح سره بوډا با به خار کش و
 غیر تی و با همت او زحمت کش و
 لور او پری یې را واخیست لاړ بیدیهاته
 یوه ورځ بو ټو اغز و پسی صحرا ته
 په بیدیا کښی بڼه گرمی وه سره غرمه وه
 کانی بو ټی خاوره مخکه بڼه توده وه
 خوځ اغزی بو ټی یی ور پیل بیدیا نه
 یو لوی پټی یی را جوړ که شا و خوانه
 له ډېر کار او گر لږد لو نه ستومان شو
 د خوانی قوت او عمر په ار مان شو
 د پټی سیوری ته کښینا سته ستومانه
 پیاز سکر ک یی نوش جان کښه پرېمانه
 د اغز و پټی په شار هی شو بنار ته
 ماز یگر ستری ستومان راغی بازار ته
 په پیسوی اغزی خرڅ کړه یو دوکان کښی
 بر یالی شو د همت په امتحان کښی
 دې بوډا ته هر اغزی شو کیمیا بو ټی
 د همت په برکت د طلا بو ټی
 د (فنا) نظر کښی کار زحمت طلاده
 هر اغزی و ا بڼه او بو ټی کیمیا ده

د غنمو وړی

د جنت د بنکلي ونې خوږ ثمر وم
 د دنيا له شرو شوره بي خبر وم
 د شيطان په شر اخته بشر آدم شو
 چه دادومره سر گردان په ما عالم شو
 د دانو د معما مې دا تعبیر دی
 چه انسان د نفس په لومه کښې اسیر دی
 کرل شوی زه په لاس د یو پز گریم
 زه د گرانې خاوری پاک او گران ثمریم
 په سختی خواری تو دوخه کښې د لمر بیا
 رپیل شوی یم په لوردخوار لو گبر بیا
 د غذا په نامه هر وخت مکر م یم
 دسترخوان دخوار بدهای کښې محترم یم
 بیاد فخر تاج په سر کښې د امیر شوم
 په بی طمع او پاک لاس د یو فقیر شوم
 سلطنت کښې بنکلی تاج زه د باچایم
 په غربت کښې زه روزی د خوار گدایم
 زه هم خاور نه پیدا یم چه ممتاز شوم
 د شاهانو د سرتاج او سرفراز شوم
 چه منظور د ټول جهان شومه خاکسار یم
 د انسان خدمت کومه چه تاجدار یم
 بی نشان به (فنا) در کړی نشانو نه
 که بشر دپاره وکړې خد متو نه

د مچېچي ناره

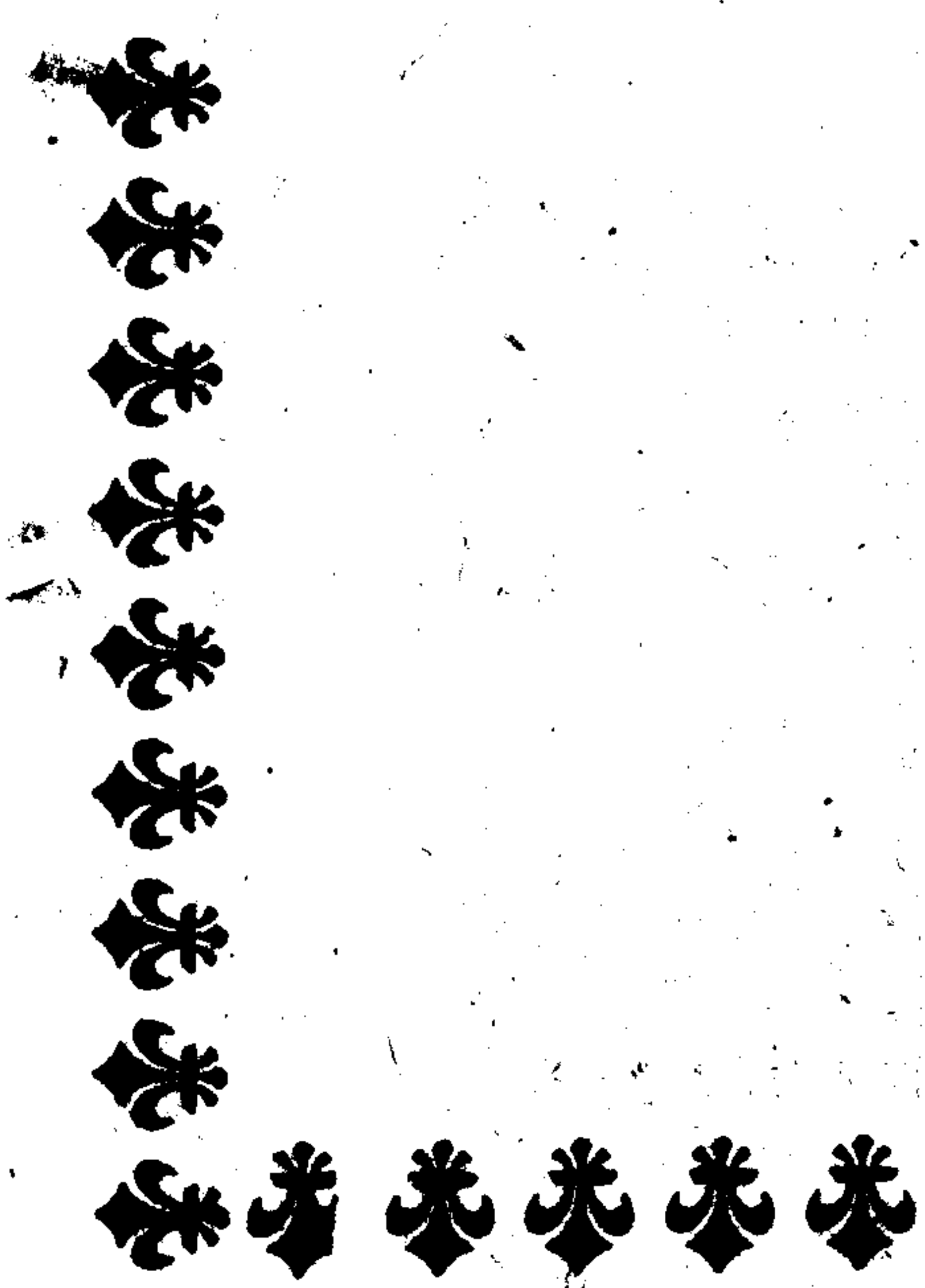
* * * * *
 * د هر نېش د پاره حان له خاصیت دی *
 * نوش زما په نېش کښې ایښی طبیعت دی *
 * د موندی رسبزی زیان دخیر خواه گټه *
 * * * * *
 * د لړم چیچل ز ما شیرین فطرت دی *
 * سودوزیان دی د نیت پوری تړلی *
 * نیک او بد دې د عمل دوزخ جنت دی *
 * خداى که څه هم دی دتولو خونظر یې *
 * * * * *
 * په مسلم رحمت کافر باندي نفرت دی *
 * * * * *
 * د باران خاڅکی په هر حای کښې یوشان وی *
 * د لړم په نېش کښې زهر ز ما شربت دی *
 * د هر طعم په طمع مه اوسه چه خوزوی *
 * * * * *
 * * * * *
 * تر یخ او تریومی خوش یې خونده هم لذتی *
 * * * * *
 * * * * *
 * نفس می پاک دی له مردارو چه گبین گرم *
 * * * * *
 * * * * *
 * ماد گل به عطر و کړی قناعت دی *
 * * * * *
 * * * * *
 * به اخلاص مونز وفادار د خوز نظام یو *
 * * * * *
 * * * * *
 * خپل باچا سره مو مینه محبت دی *
 * * * * *
 * * * * *
 * که خپل حق او نیک مرغی غواړې تلاش کړه *
 * * * * *
 * * * * *
 * دز حمت غیز کښې آرام کړی راحت دی *
 * * * * *
 * * * * *
 * اتفاق نه مو گبین دی پیدا شوی *
 * * * * *
 * * * * *
 * که هوښیاری یې تا ته لوی درس د عبرت دی *
 * * * * *
 * * * * *
 * دژوندون معجون له غم خوښی تر کب شو *
 * * * * *
 * * * * *
 * لکه تر یخ دی مرگ که څه هم حقیقت دی *
 * * * * *
 * * * * *
 * چه تر خي خوزې خبرې تل مدام کړی *
 * * * * *
 * * * * *
 * پښتونه دا (فنا) هم غنیمت دی *
 * * * * *
 * * * * *

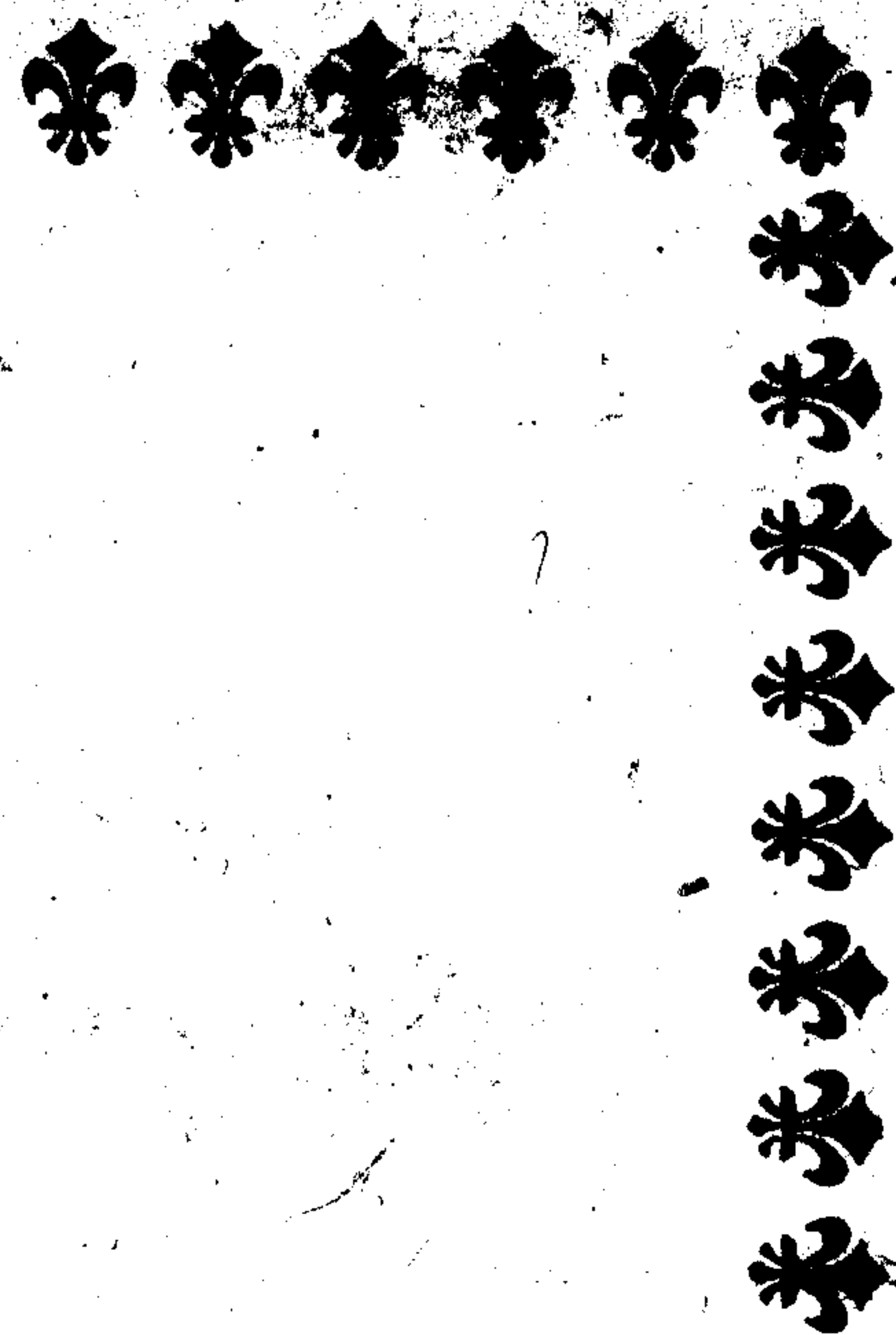

چینه

داخلاص او صفا جام کسبی خوژ شربت یم
 زه په دښت بید یا او غرو کسبی لوی نعمت یم
 پر مې خوښ دی د منگیو قطارونه
 محوه کړی یم د پېغلو سنگا رونه
 له روڼو خوږو او بو خینی دک جام یم
 د خوبانو ښه همراز سحر ما ښام یم
 شاوخوا کسبی مې د ښو پېغلو نڅاوی
 د خوږو خوږو و نغمو خوږه غوغا وی
 پېغلی گوری مخزما په هنداره کسبی
 زه کومه تماشی دې ننداره کسبی
 چه په سرو شونډه ولا سو مقابله شم
 پیا شو دکه د شرابو سره پیا له شم
 زه د دوی د غېږ تصویر په غېږ کسبی اخلم
 د کزو زلفو لڅنڅیر په غېږ کسبی اخلم
 ښکلوم زه تل رنگین رنگین لاسونه
 لندوم ښایسته مخونه لباسونه
 عاشقانو ته ښه جای د انتظار یم
 مینانو تو محل د پاک دیدار یم
 اور بدلی مې رازونه نیازونه
 مالیدلای یارانې او ډېر نازونه
 غاړې کپړی زما غاړه کسبی یاران تل
 هر ورو او پخلا کپړی مینان تل
 دکوی چه په نڅرو نڅرو منگی خپل
 زما خوله او به او به شی خورم زرگی خپل
 مانه لاره شی پر مایې پروانسته
 ای (فنا) په زما ته کسبی وفا نشته

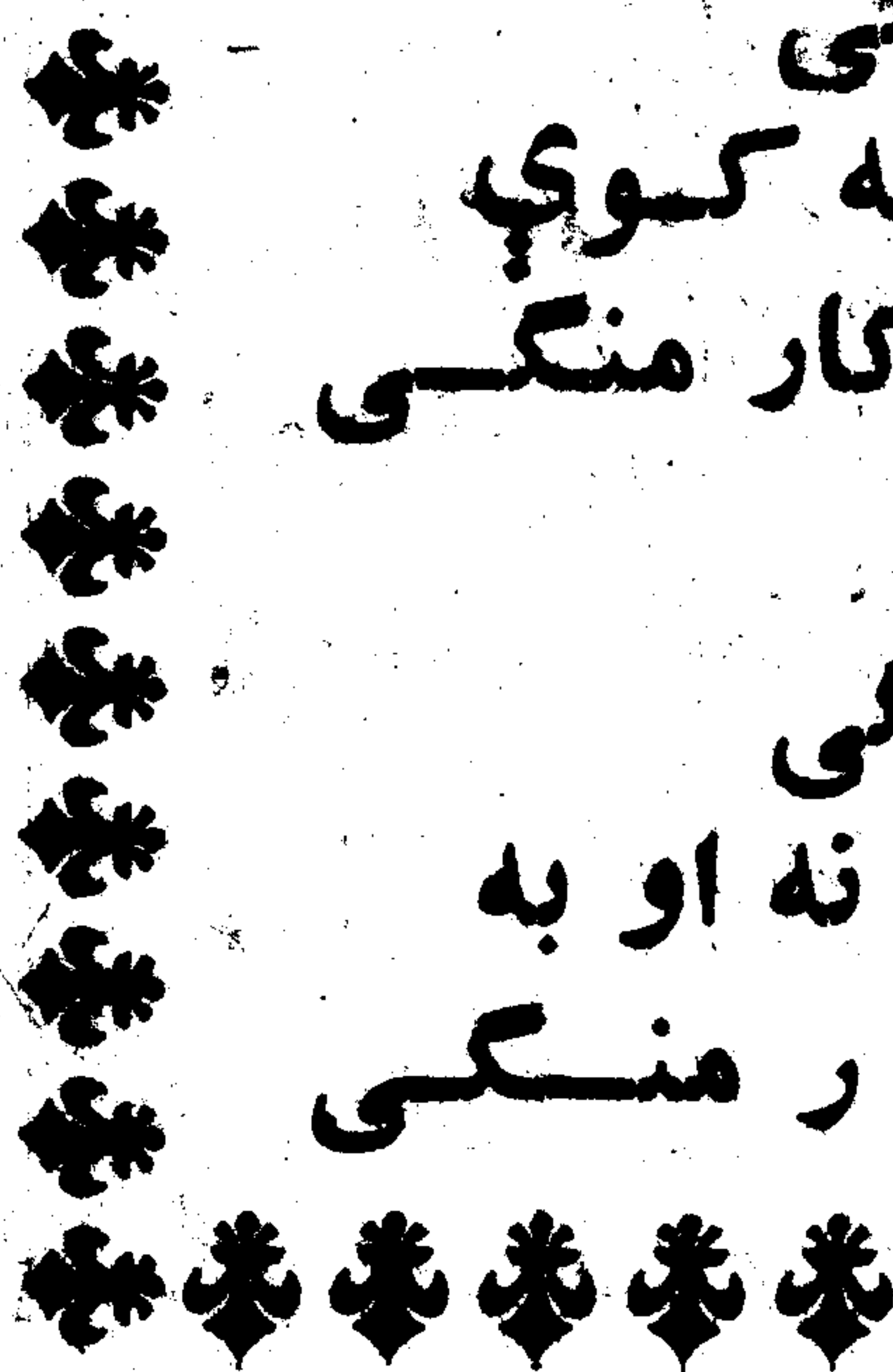

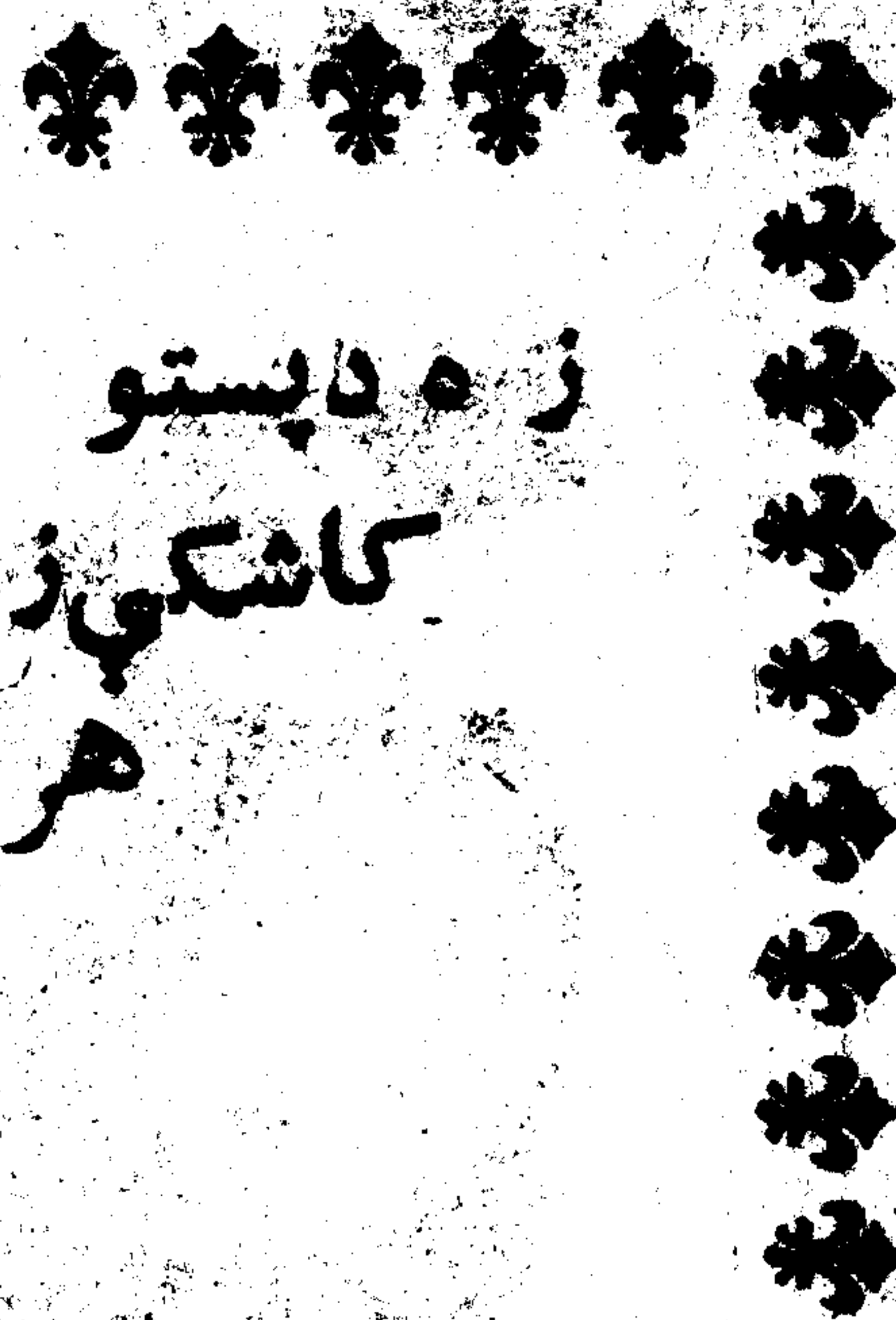

منگی

چه له چینی نه دکوی په نخر ویا ر منگی
 نو حای لری که چبری وکړې افتخار منگی
 ته چه له نازه د مین په مرگ پروا لری
 خنگه دې اېسی په تندی باندې دا خوار منگی
 شوم د غمونو سره غېز په غېز له دېره غمه
 نن چه می ولیده په غېز کسې د دلد ار منگی
 اې عزیزا نو که زه مر شوم زما په قبر کسېز دی
 یوه ټوټه د لحد نسه په یاد گار منگی
 خود به یې پېغلی په تخرگ یا په تندی گر جوی
 د تواضع په اور چه و سوزېد خا کسار منگی
 او بنکې یې تویې شوې د پېغلی د سینی له پاسه
 لږ معلو مېزی محبت کسې گر فتار منگی
 دې نه خبرو چه خوبان بی په تندی گر جوی
 نو حان سنی که د سکر و ټو په انکار منگی
 د سپینو لېچو په غاړی کسې د پر عیشونه کوی
 د زړه منگی دې راته مات که بدې کار منگی
 زه د یوې تراخي خبرې په ارمان پاتی یم
 ته بنکلوې سرې خوزې شو ندې وار په وار منگی
 پېغلی مدام خکی په سر و شونډو ستاله خولې نه او به
 نو د شرا بو پیمانې دې تا نه جار منگی

زه د پستو نړيو ملاؤ ډېر هوس لرمه
 كاشكي زر خاوري شم چه جوړ كړي را نه يار منگي
 هر ما ز يگر دمستو پېغلو قافله كښي (فنا)
 بخت و طالع ته گوره څنگه شو سردار منگي

طبي نباتات

بېشكه لوي څښتن مو ډېر كړيم دى دى حقيقي شافى اولوى حكيم دى
 بن او چمن كې جوړ روغتونو گوره د دښت و بېد يا كې درملتونو گوره
 په ځينو بوټو كښي تاثير د شفا د ځينو گلا نو كښي اكسير د دوا
 جام د گلونو كښي شهيد و نه پراته د داغزي نېشكي هم زهرونه پراته
 په تور و خاورو كښي كيميا و گوره په هر يو بوټي كښي د واو گوره
 د طبيعت غېزدي روغتون دى فنا چه مرگ علاج ستاد ژوندوندى فنا

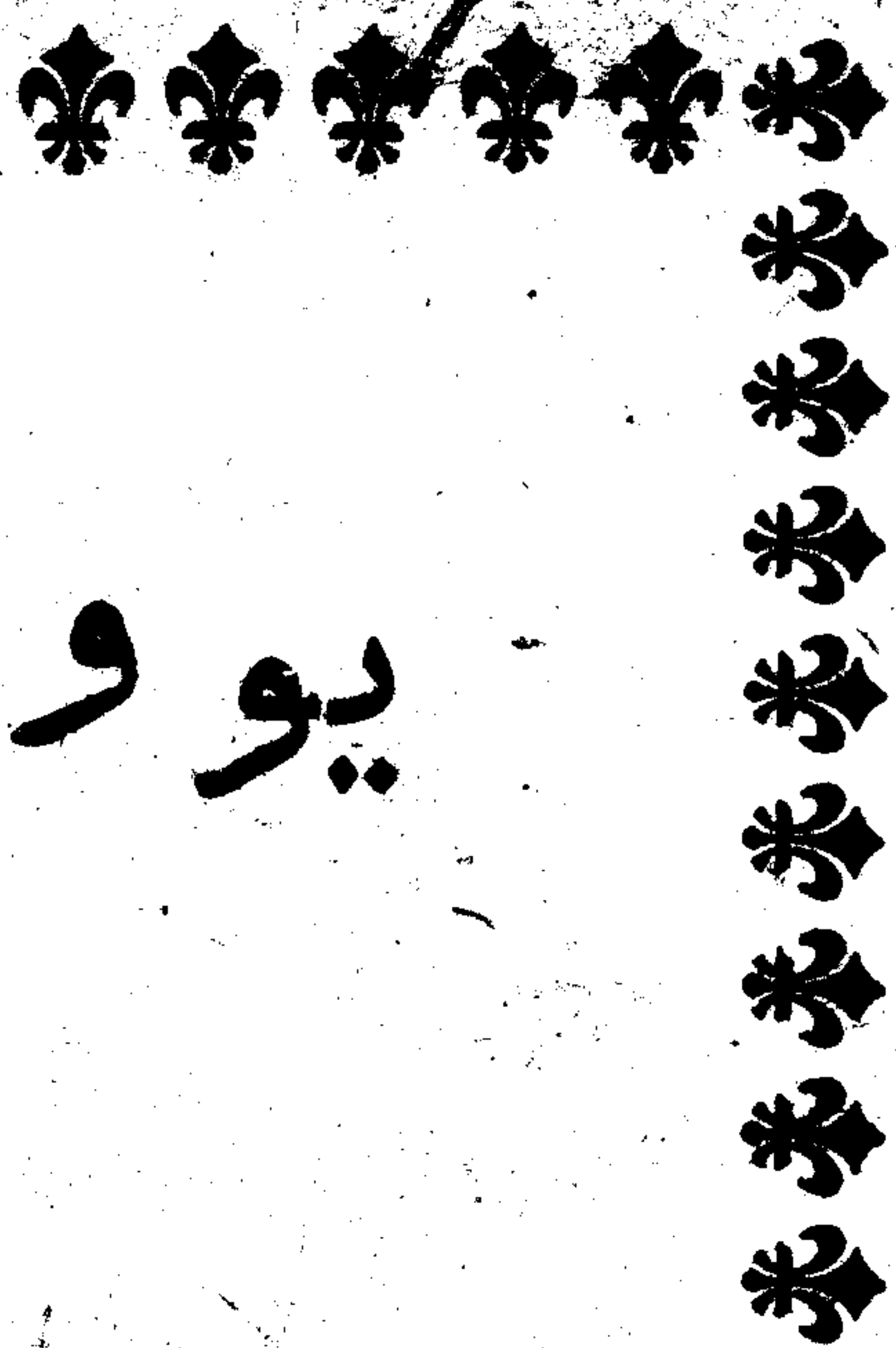
چرس

د گلو بوى مې خما رونه لري * عطرمې زهر آزار و نه لري
 مضر يم ژوند او د صحت د پاره * دښمن د تنگ او شجاعت د پاره
 زه دخپل دوست سره دښمن يم مدام * هر يو آشنامې زر خريدى غلام
 زه عقل و ژنم د جنوان د پاره * بر بادي غواړم د ژوندون د پاره
 مانه پر هېز و كړي مضر نبات يم * د ژوند دښمن د بېد بختي ممت يم
 راشه كه غواړي تندار تون و گوره * د لېونتوب د ژوند افسونو گوره
 زه په لوگي كښي ډېر كيفونه لرم * هره غوزه كښي عالمونه لرم
 چرسى پرواز كړي اندېښنو كې زما * سپوزمې ته خېزى په نشو كې زما

ډېر و فاداره عمليان لرم زه

(فنا) لپلا يم لېونيان لرم زه

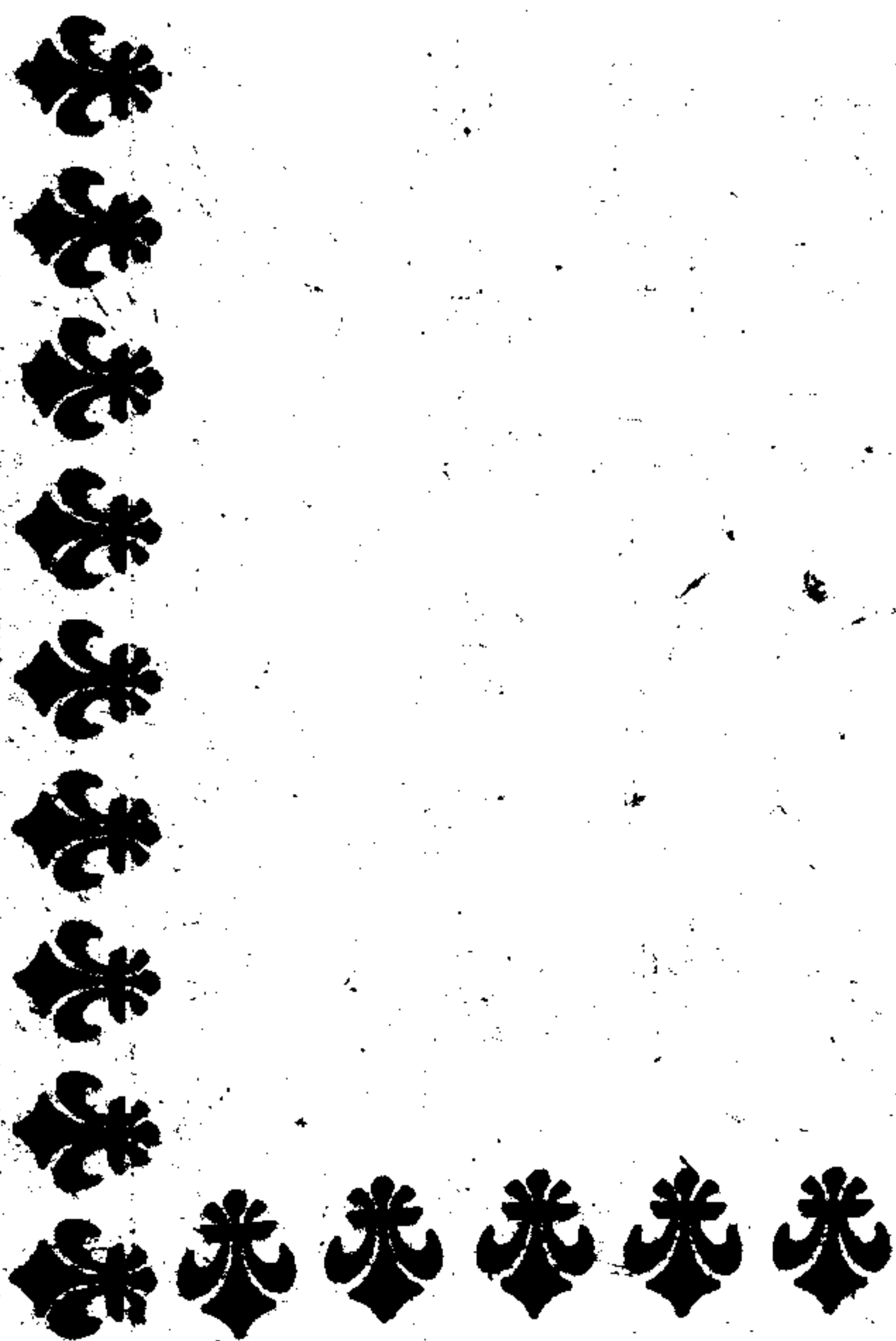

يو وزي انگور ييم

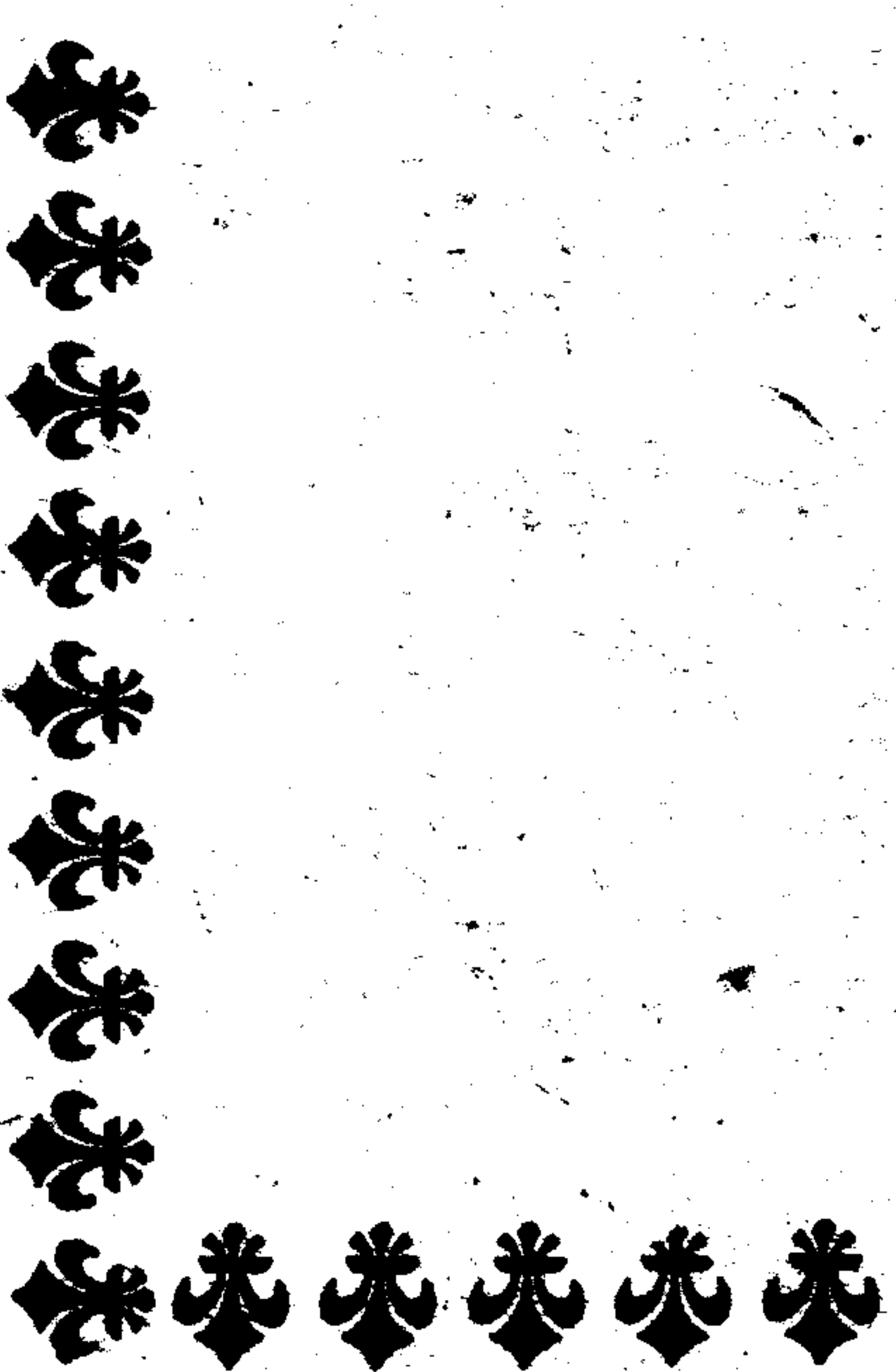
يو وزي انگور ييم نمونه د جمعيت يمه
 د پر خوز اتفاق لري داني زما ملت يمه
 د که پيمانه زما د ميني له خوز و خيني
 ټولو ته منظور د شيريني په برکت يمه
 بن مې ميگده ده د شربت د کي پيا بي په لاس
 د پر بنه خوز شربت لرم ساقی د طبيعت يمه
 د که ده بنينه زما خمار مستي او کیف خيني
 لويه مدرسه د کائناتو د عبرت يمه
 د و ب به شي سيلاب کسي دخمار او د نشو زما
 زه په امدو جزرد او بو کسي کیفیت يمه
 تېر شه له خودی خيني که غواړي معجزی زما
 اور يمه او بو کسي دمستی سوږ حرارت يمه
 کیف مي جوړوي وحشي حيوان اهلي انسان خيني
 يو خاڅکی اوبه لرم خو هومره لوی قدرت يمه
 پاک ندي انسان چه جوړوي له مانا پاک شراب
 اصل زما پاک دی د پاک خداي بنه خوز نعمت يمه
 جوړه ميخانه او خمخانه مي دزاهد کره
 زه هم يو مخلوق د پاک خستن يم عبادت يمه
 بنه په صدق خدمت کوي مېوه مي انسانانو ته
 زه شيرين ثمر د کار زحمت او زراعت يمه

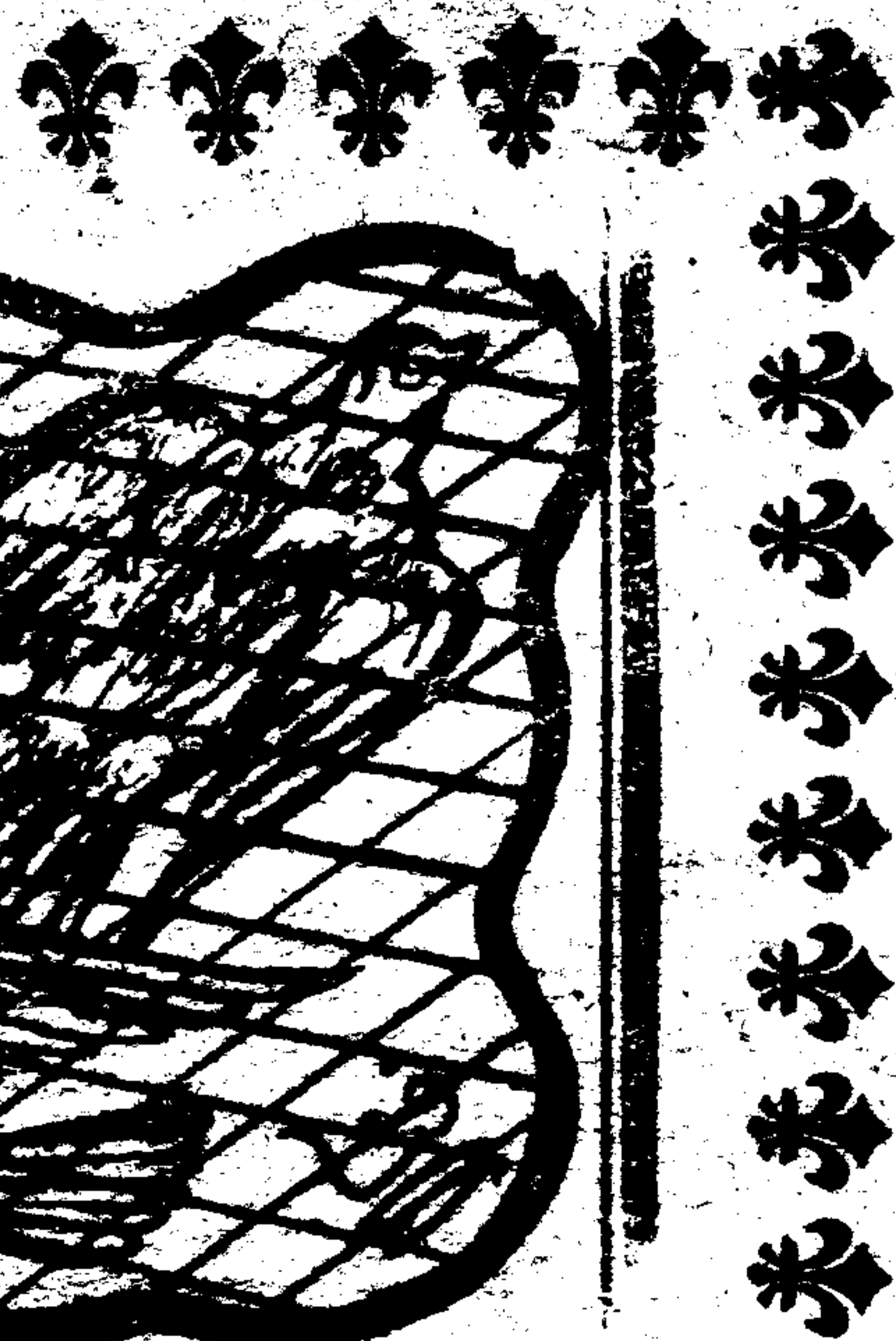

هله په مزومز و خو ندونو (فنا) کبزمه
کله چه دسرو شونډو و پياله کښي خوږ شر بتيمه

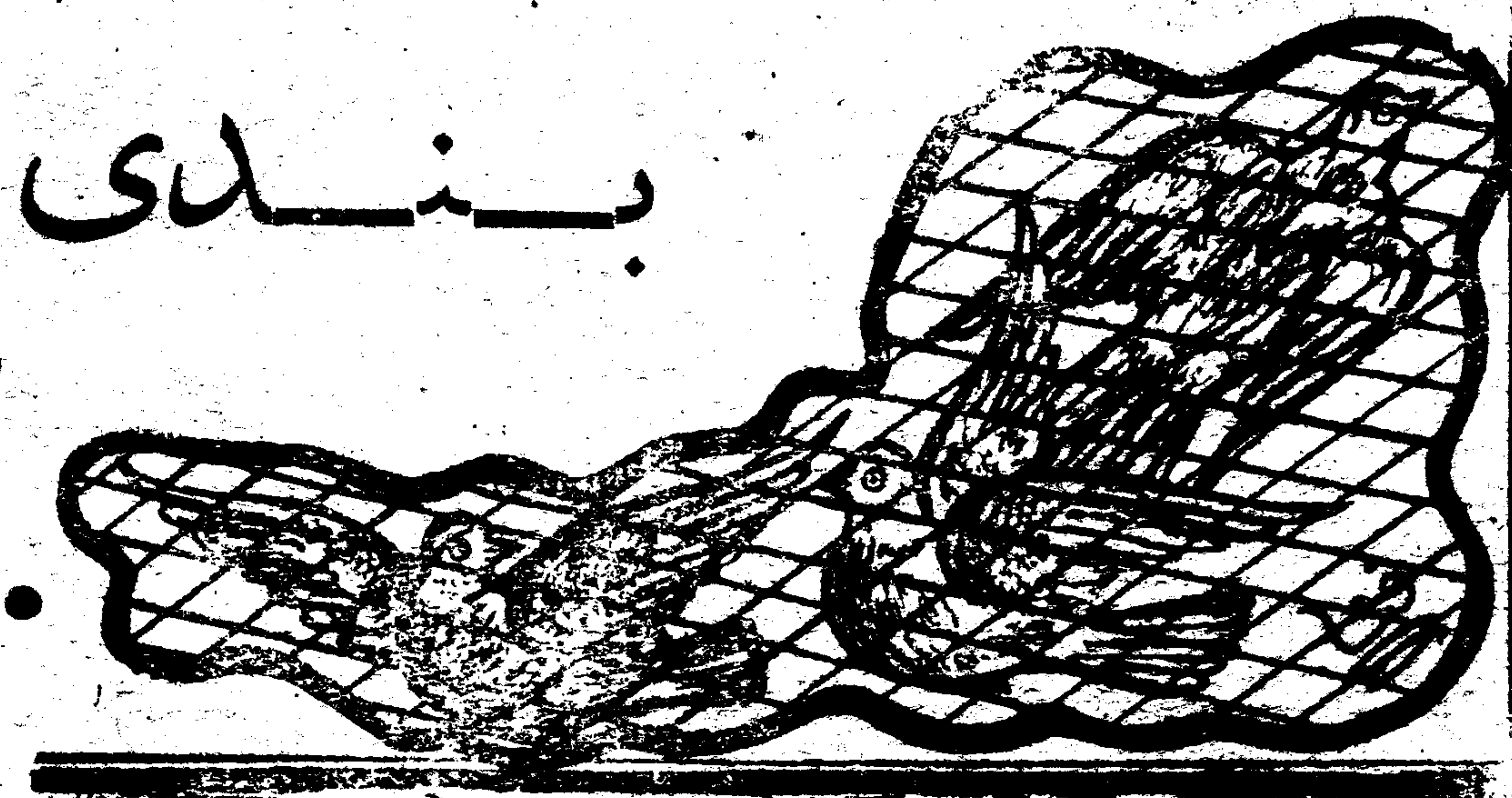
★ ★ ★ ★ ★ دام او نازنه ★ ★ ★ ★ ★
 ★ دخيالونو پسر لسي وښه هوا وه
 ★ شين چمن بڼو بوستان لويه فضا وه
 ★ په دې بڼ کښي ښي مېلې چرچي ياران و و
 ★ ښي مېوې خوږې او به هر رنگ گلان و و
 ★ يومارغه و په دې بڼ کښي ښه خوشحاله
 ★ دماڼي پشان يي ونو کښي وه جاله
 ★ بوټي غوښي به ددې مارغه خوراک و
 ★ خوږې سړي وينې او به دده د خښاک و
 ★ دامارغه به کل خوږې نورې دانې هم
 ★ بد لولسي بي د خپل بڼو جامي هم
 ★ يوزيرک صياد راپېښ شو په دې بڼ کښي
 ★ د مرغانو دام يي کېښود په چمن کښي
 ★ له قضا نه دا مارغه په دام کښي گير شو
 ★ د صياد سره قفس کښي بيا اسير شو
 ★ دا مارغه نه و خاين او رشوت خوار و
 ★ دده بڼ ماڼي ژوندون حرام مردار و
 ★ دا دانه د خيانت رشوت دانه وه
 ★ دخاين دښکار د پاره بهانه وه
 ★ دا صياد نه و قانون او عدالت و
 ★ دا قفس نه و زندان او اسارت و
 ★ نه دانه وه اي (فنا) نه دام حلقې وې
 ★ د خاين په د وارو پښو کښي زولني وې
 ★ ★ ★ ★ ★

بندی

گوتره

- چه ستا د پښو د زنگ آواز واو رمه
- د زولنومې شر نگرهار ياد پېزی
- ته هم بندی يې دانسان په لاس کښی
- حککه خو نخواره استعمار ياد پېزی
- خدايز و گوتره ستا د حال په ليدو
- په جېلخا نو کښی مې احرار ياد پېزی
- چه واوړم ستا خوږ روح پر وړه غمېر
- د محبو بې شير ين گفتار ياد پېزی
- چه ستا ر نګینې ښکلې بڼې گورم
- نومې د ښکلې يار سنگار ياد پېزی
- چه نوم دې واخلم اې نېک مرغه مارغه
- د آزادی روغې رو و يبار ياد پېزی
- ته مې استا حې شه پيغام مې يوسه
- چه د (فنا) خوا خوږی يار ياد پېزی

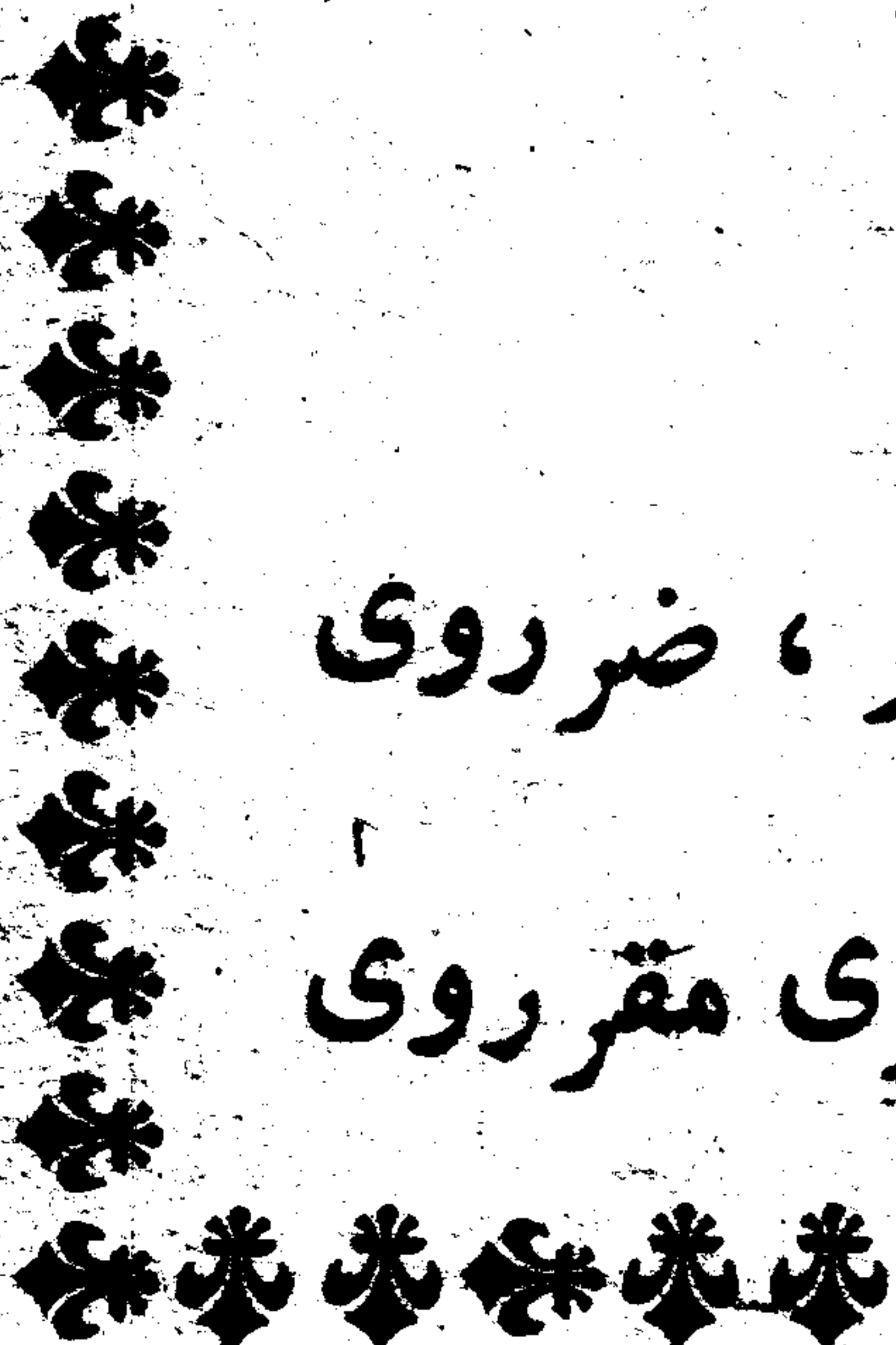
د اور ياز مزمه

سپينه واوړه (فنا) سپين او ياسره زروى

خوږلى طوفان سېلاب ، خطر ، ضرورى

د باران خاڅكى د خداى رحمت باله شى

خه چه اورى خداى به كړى مقررورى

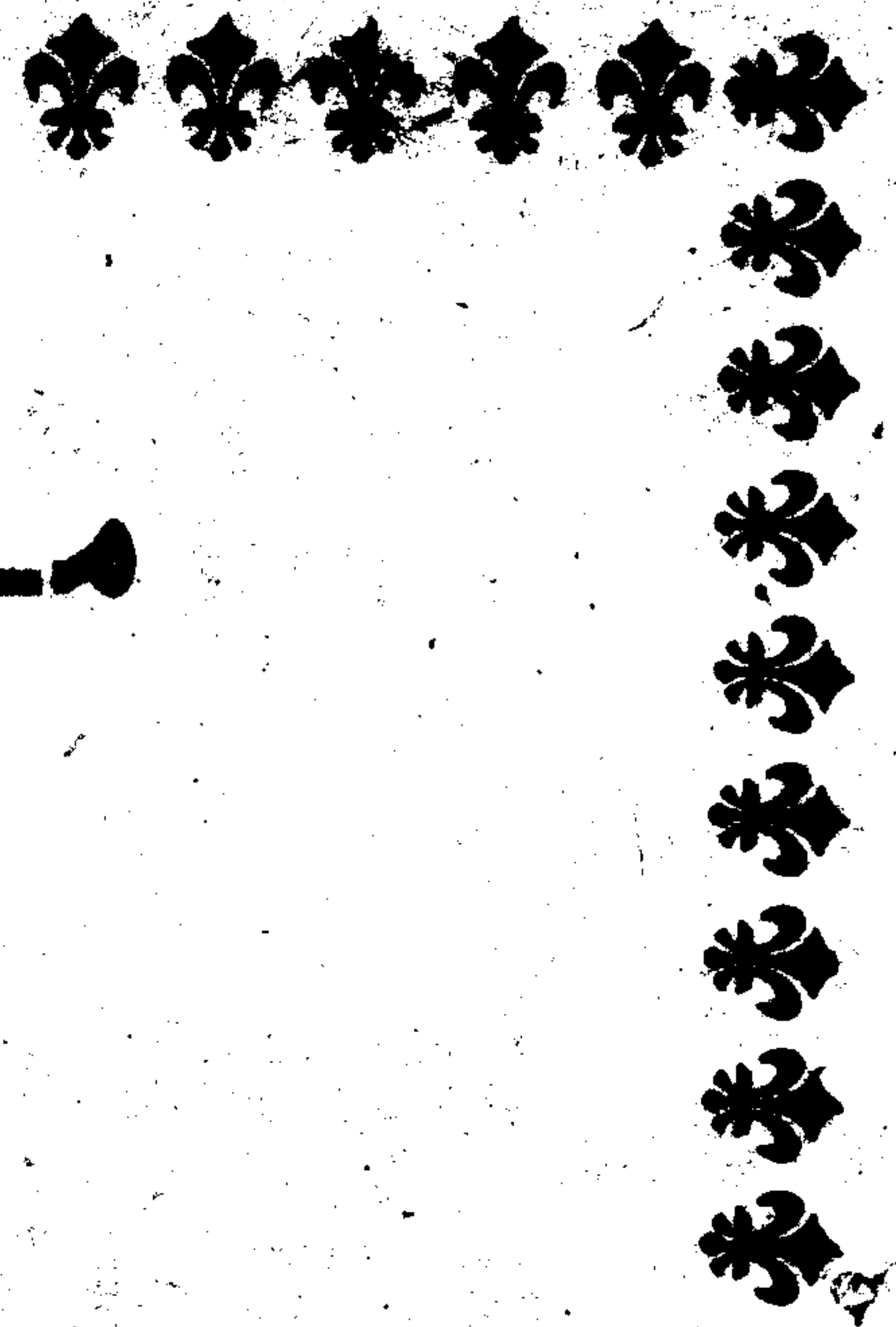

داهم یو خیال

- ★ په مستو میو مسته مستی سره پیدا شی
- ★ یوشین چمن ته راشی او شنه شی په خندا شی
- ★ وفا په و عده و کړې ز ما د زړه طبیبه
- ★ رنځور د انتظار ته د درد اورنځ دوا شی
- ★ کزې د گلو خانگی داستا په احترام شی
- ★ گلرخي ته مشغوله د گل په تماشا شی
- ★ د گل د بوټو شاته ما خان وی غلی کړی
- ★ نا خاپه زه پیدا شم لږ شانتی وار خطا شی
- ★ باطن کښی بڼه خوشحاله ظاهر کښی لږ ملاله
- ★ په ناز او په غرور د پرمالوری ته راشی
- ★ ته وگورې سپوږمی ته زه وگورم ستا مخ ته
- ★ زه هم په تماشا شم ته هم په تماشا شی
- ★ زه هیله در بنکاره کړم ته د پړو کړې نازونه
- ★ یو شو شېبې جنگی شی یو شو شېبې پخلا شی
- ★ حیران شم چه دا څنگه یو ځل شی مهرزبانه
- ★ ستم کښی جلا شی و فاسره آشنا شی
- ★ د مینی په دنیا کښی سلطان او ملکه شو
- ★ خمار له بی خوبی نه رنگینه له حیا شی
- ★ سر کښې دې زما غېز کښی تسلیم د پاکی مینی
- ★ له سره تر قدمه یوه ټوټه و فاشی
- ★ گل توی شی ستا په غېز کښی له اوسې زما په غېز کښی
- ★ زه ستا د عشق (فنا) شم او ته راته لیا لیا شی

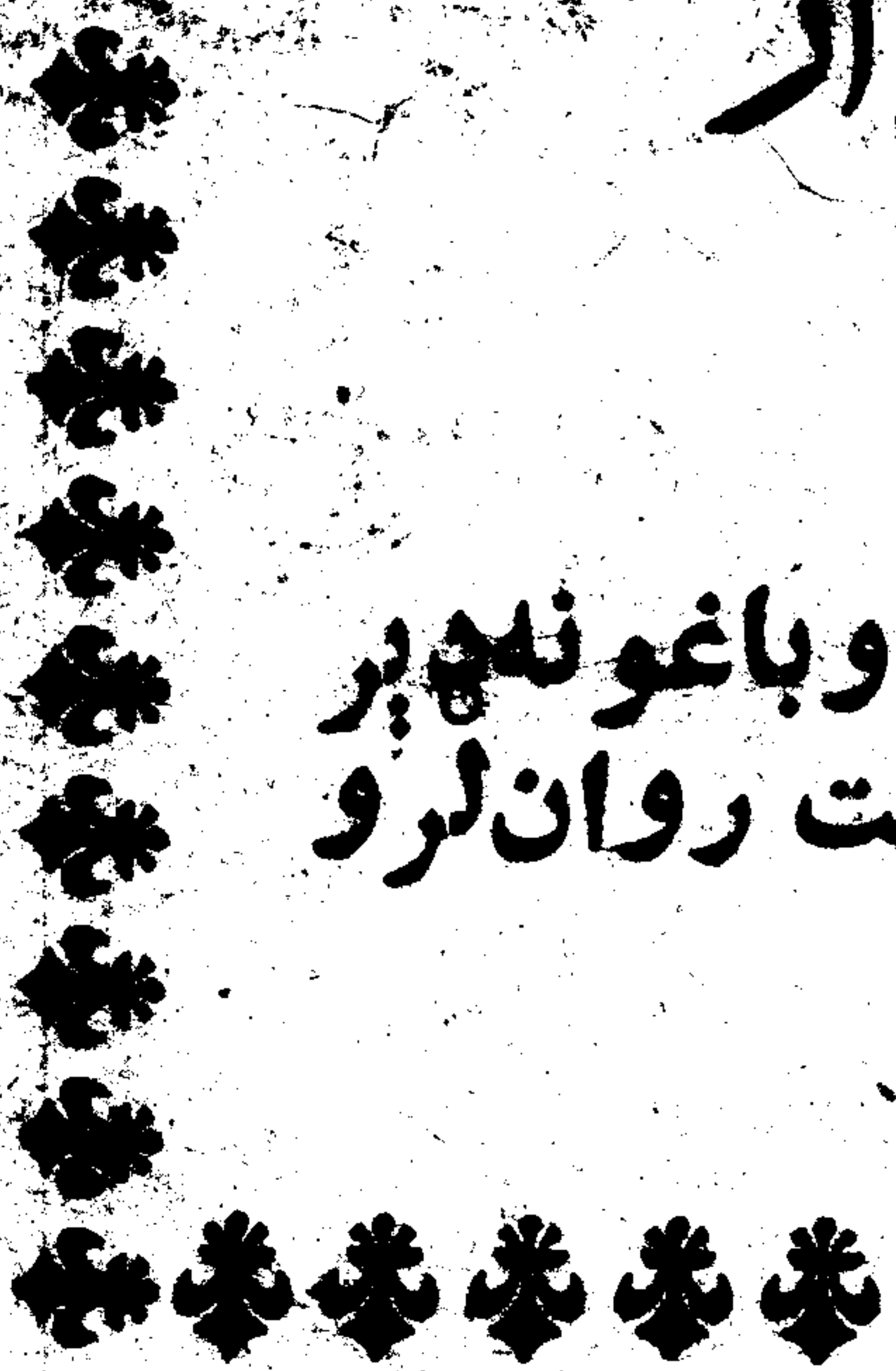

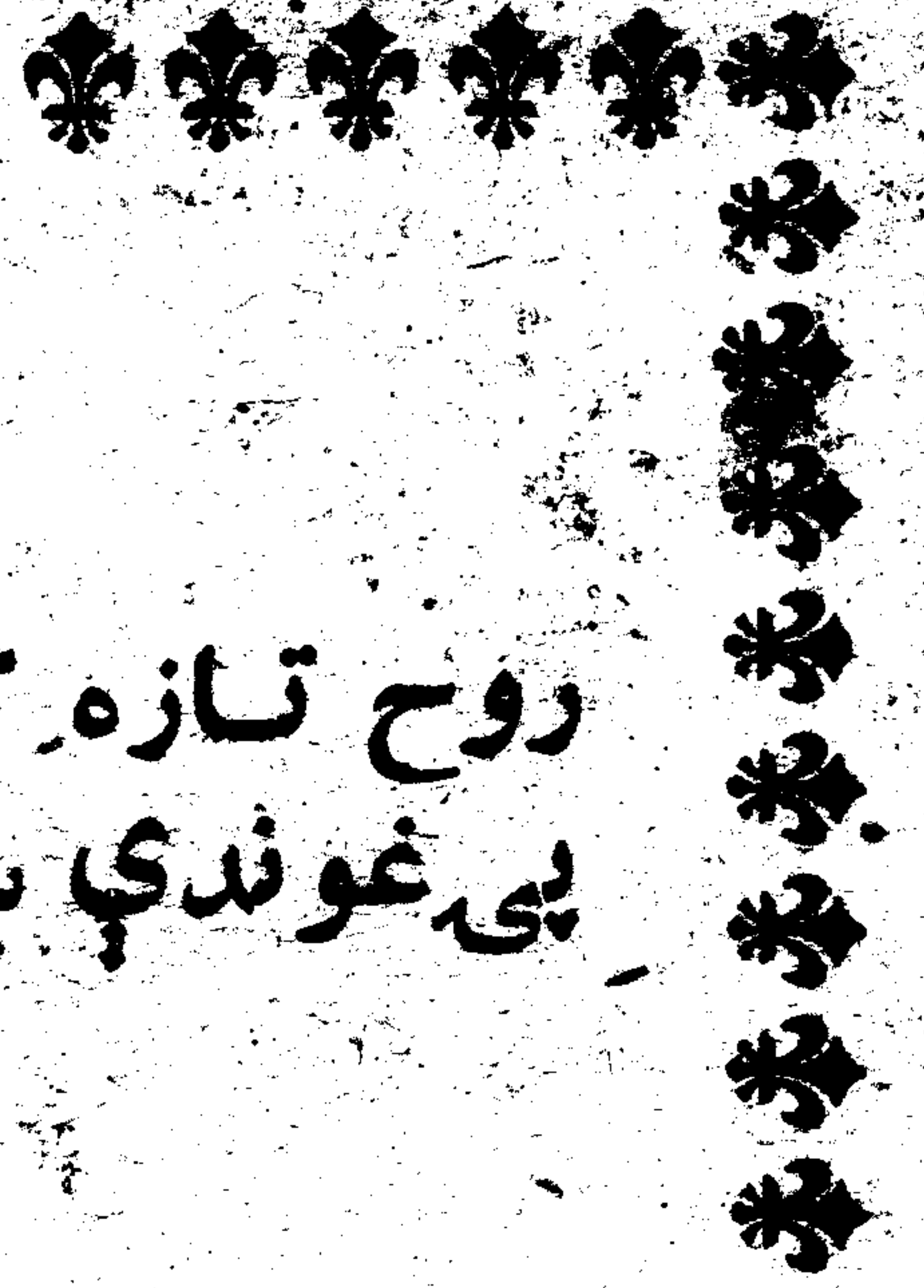
پولا

* * * * *
 * دبادام په خېر سوری سوری روندېنه دی *
 * هغو سترگو کښی چه شرم و حیا نشته *
 * د کور په کور کښی جوړ شیرین محفل دی *
 * خو یاران د زمانې کښی و فا نشته *
 * د گېلاس گېلاس کښی بڼه خوازه شربت شته *
 * خود زرو پیاله کښی صدق و صفانشته *
 * د فلک له لاسه شین دناک غمناک زړه *
 * چه د نرخ بازار کښی ولی بقا نشته *
 * د سرو شونډو په عناب صفر اما تېزی *
 * دمین تندي ته بله دوا نشته *
 * بهی نلری زېر رنگ ستا ای رنخوره *
 * ناک مڼه د مخ اوزنی (فنا) نشته *
 * * * * *

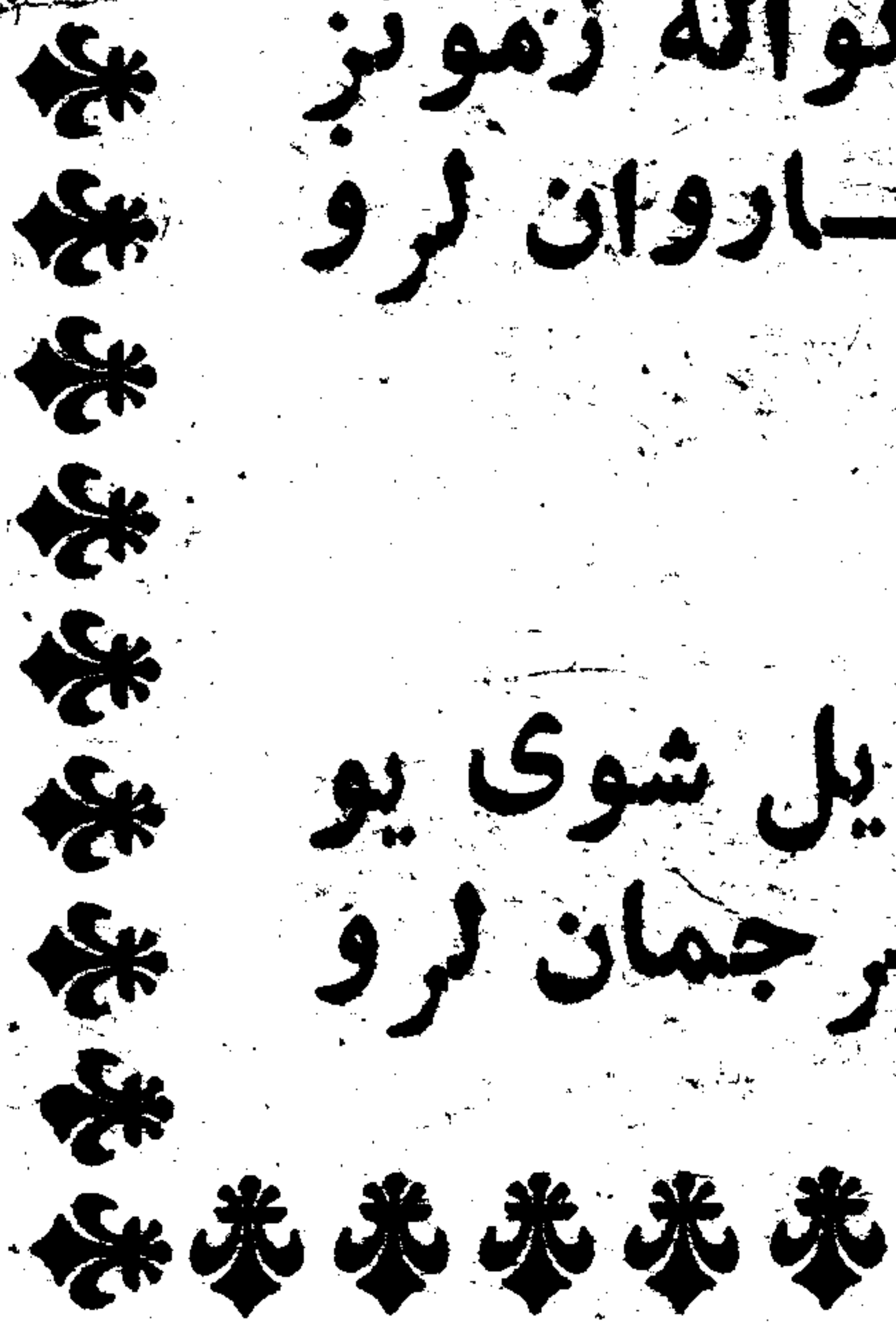
د پښتونخوا د غرونو آواز

زېرو سرو گلانونه لمن کښی گلستان لرو
 وېرښه رنگین بڼی یونه مالپار اونه دهقان لرو
 سڼی بڼی منظر یې شنه چمنونه او باغونه وېر
 شاوخوا درو کښی دریا بونه مست روان لرو
 غټې جگې ونې ځنگلونه بوټی هر رقم
 گل لرو اغزی لرو غا ټول او ارغوان لرو

دوبي کښي هم واورې وي زمونږ په جگوڅو کو کښي
 لکه پسرلي کښي مونږ هم ژمي هم خزان لرو
 روح تازه کوي مدام هوا د سردرو زمونږ
 پي غوندي ښي پاكي او خوزي اوبه روښان لرو
 هر کله وي خلاص زمونږ دميني غېږ کېږ ديوته
 هم د مستو پېغلو ښو حلميانو ډېر خوبان لرو
 لوی لوی گر نگونه مودعزم او ثبات ښي
 تل چه کوي لوبي د شاهين سره زرکان لرو
 ډکه له هيبت و پرې نه هره مغاره زمونږ
 پام کوه غليمه چه زمر و غوندي غرخان لرو
 ښو د زماني دتغير او تحول شاهد
 زړو کښي حکايات اوروايات گوره بي شان لرو
 ډېرې حادثې ماجرا گاني موليدلي دي
 ډک د زماني د تاريخونو لوی داستان لرو
 تيزې موتر اوسه دي رنگيني د غليم په خون
 خاورو لاندي ډېر دوطن لار کښي شهيدان لرو
 ډک لهر لوري او افتخار ځيني تاريخ زمونږ
 هرې تيزې شاته مرچلونه نمايان لرو
 ننگ او غيرت روزي شامدام آبو هوا زمونږ
 تاج بو مونږ د مخکي ننگيالي خلقي جوانان لرو
 درس د عظمت شان وشوکت دي جگواله زمونږ
 نه يا ستو مغروره پر سر لاره د کاروان لرو
 کله به تر سره شي آرزو هوس ارمان زمونږ
 زړو کښي ډک کانونه دياقوت او د مرجان لرو
 داچه اوس د شعر په خوزه ژبه ستايل شوي يو
 مونږ لکه (فنا) درد مند شاعر او ترجمان لرو

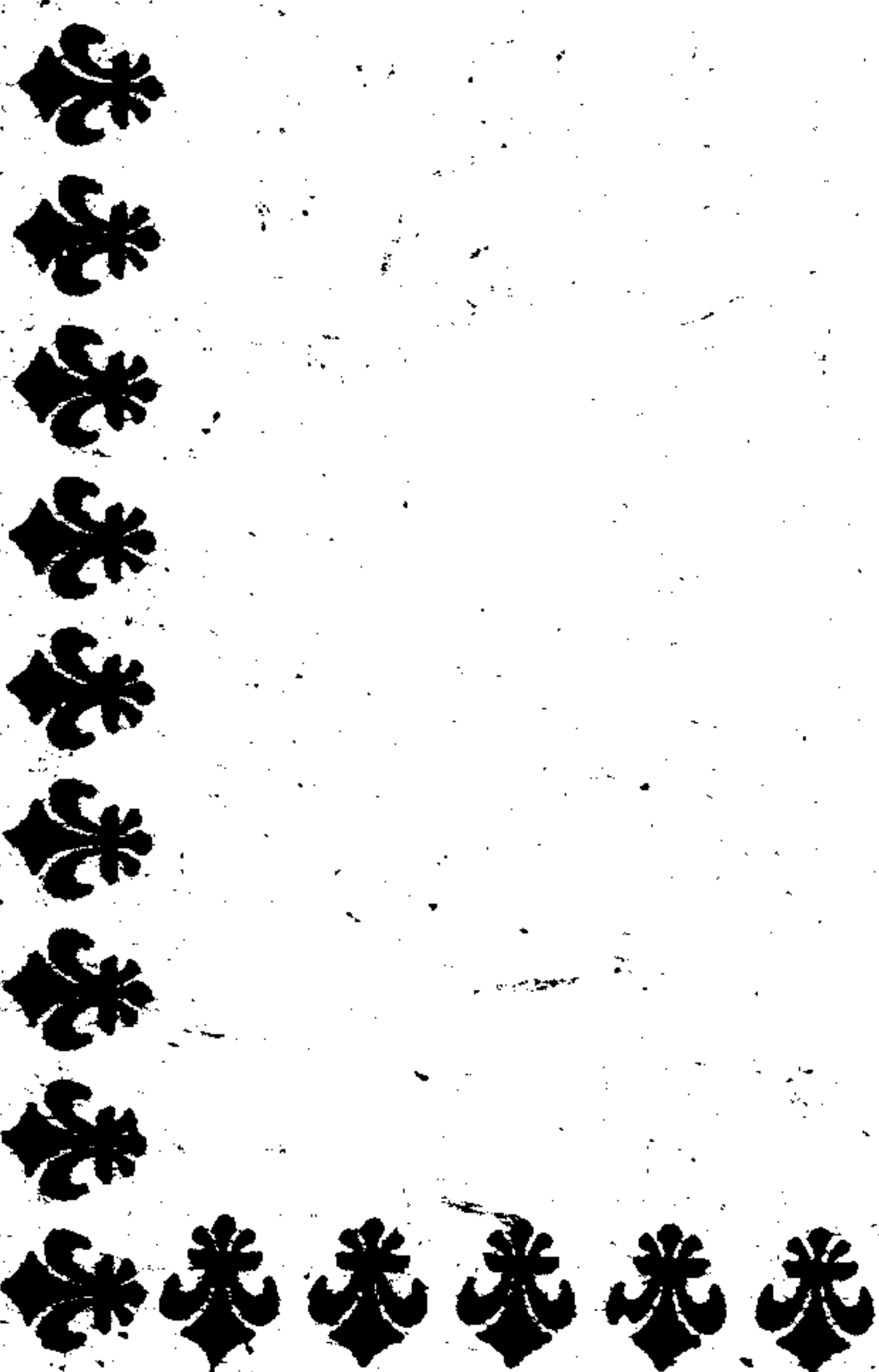

خاوره

توریمه په رنگ خو سره لعلونه سره گلان لرم
 غېز کښې د شیرینې او لیلا پشان خو بان لرم
 یوسر کښې مې بن بوستان اوشنه شنه چمنونه دی
 بل سر کښې مې وچ دښت و بېدیا او شار داگونه دی
 لجان که دې لږ خوار کړه به جوړ درته گلزار شمه
 زه که دې له یاده ووتم نو به خار زار شمه
 لاس دې کړه تنیا کی لجان خولې چه زه آباد شمه
 و کرم پر مختگ نړۍ کښې دې پر په ښه نوم یاد شمه
 سر له مانه جگر کړه ومې ساته له دښمن خینې
 لاره کښې دننگ ناموس و پر بز ه مه کشتن خینې
 مانه پیدا شوی یې (فنا) زه ستاجو هریمه
 ماته کم نظر مه کوه گنج د سیم او زریمه

تیزلا

دخویانو زړه په ما باندې تشبیه شی
 لېونی قیس ته باران زما لیلا ده
 چه په سرو وینو گلگونه شمه هله
 له گوهر اولعل نه جکه زما بهاده
 دوطن په خپواکی کښې لرم برخه
 مجاهد د پاره جوړ سنگر زما ده

د خوارانو حال ته خیر شه ای بدایه
 چه بی ستاپه دروازه کسبی شور غوغاده
 که نه ستامانی به رنگه کر مه پوه شه
 چه ولاړدی دمانی تاداوپه ماده
 زه په تله کسبی مقیاس دکم او زیات یم
 حق باطل کسبی عدالت زما معناده
 زمر د لعل و یاقوت زمانومونه
 زماغېز کسبی لاجورد او هم طلا ده
 (فنا) واخله مانه د پرنه کلک درسونه
 چه ټوټه می د ثبات عزم دنیاده

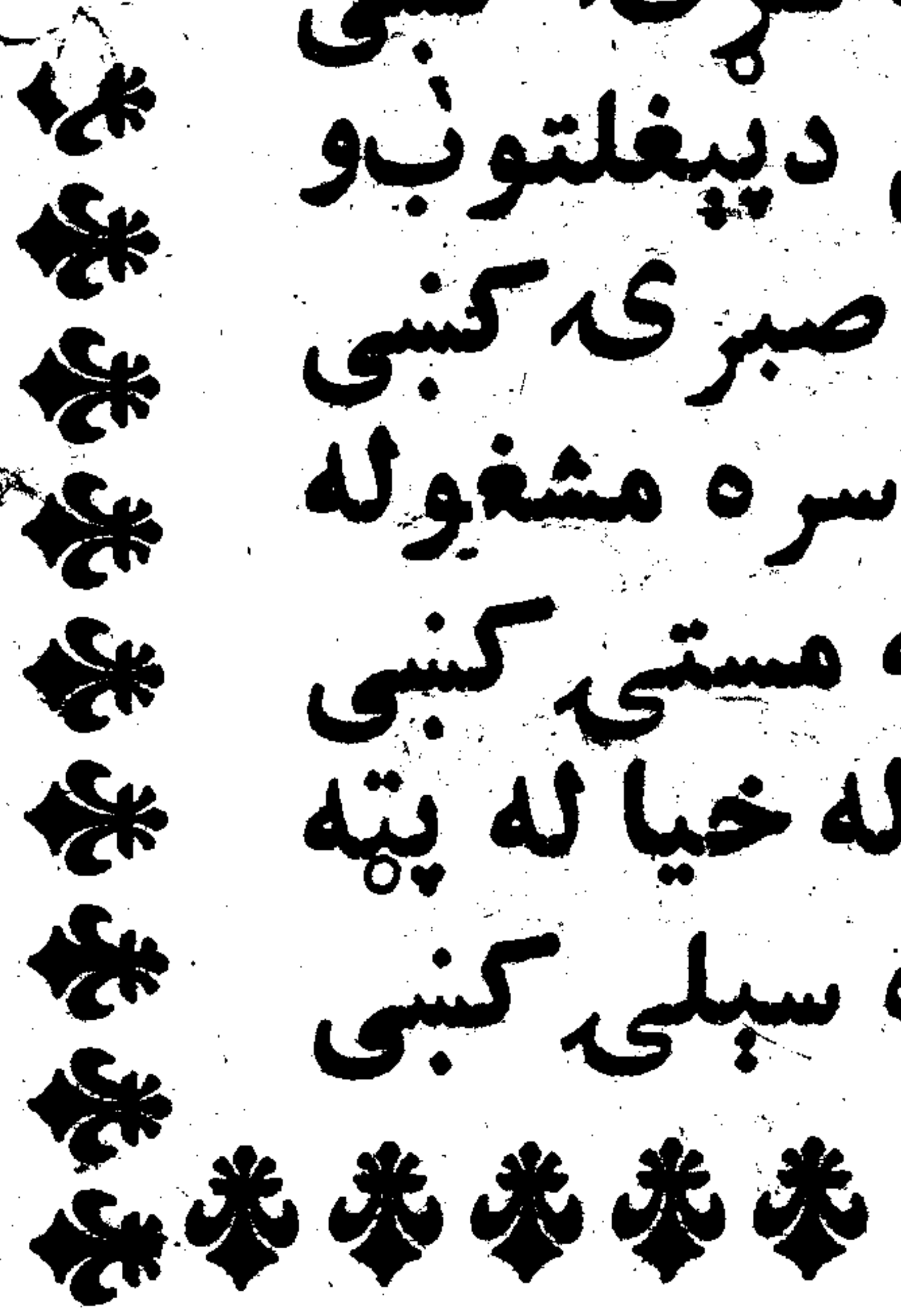

کوچی

له حیا او شرم و نازه د که پکه
 لکه ناسته چهوی ناوی په دولی کسبی
 دکمیس پاوی بی ستوری مخ سپوزمی وه
 خلبده او بر پنبده توره کبزدی کسبی
 یابی ورېخ د تور کاکل په مخ خوره شوه
 یابه وه کبزدی روښانه دی سپوزمی کسبی

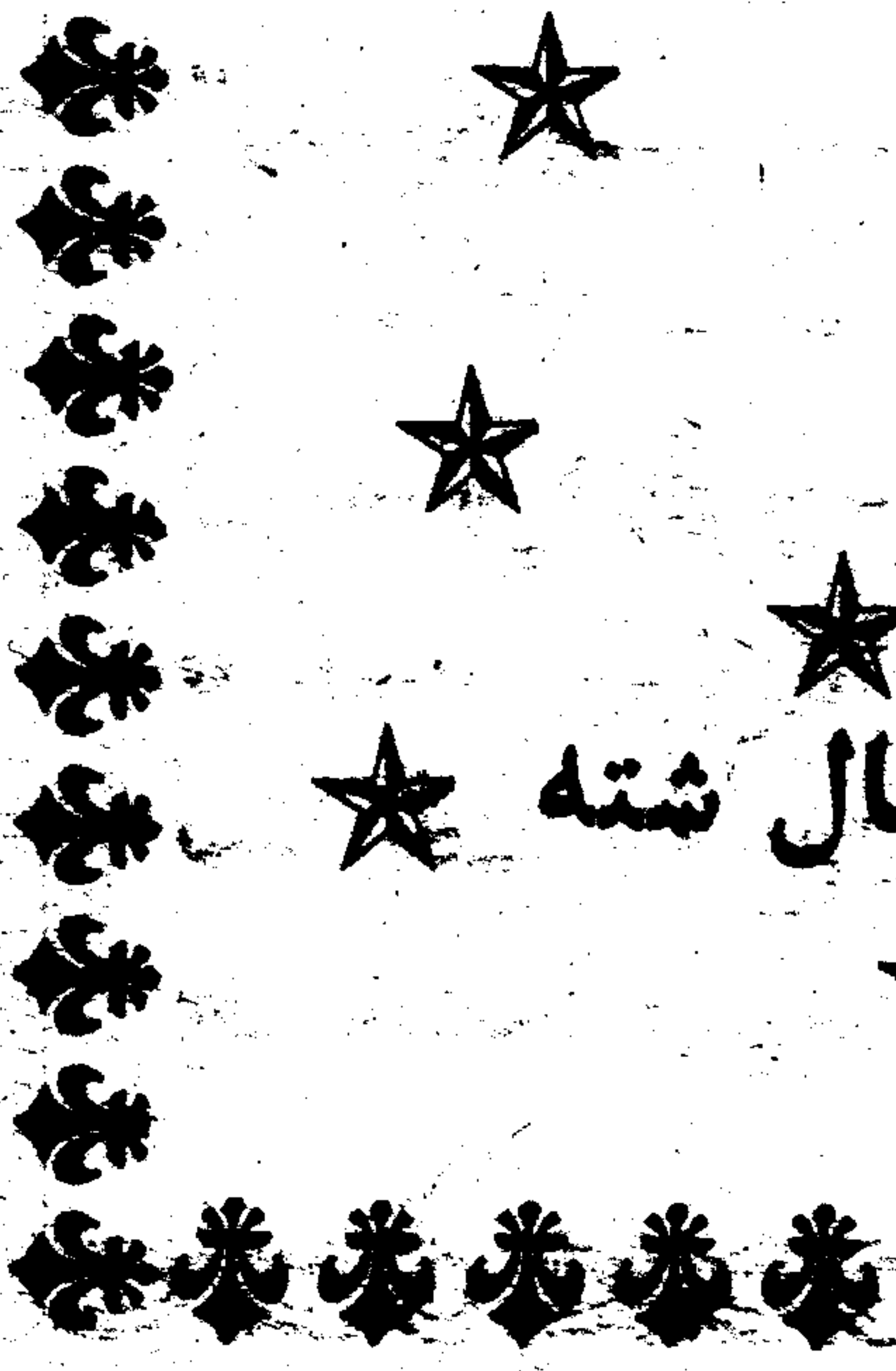
بی حیاوزمه به ورغله کبزدی ته
 خان بی واچاوه دناز غاړه غری کسبی
 په زرگی کسبی بی اور بل د پېغلتوبو
 ناقراره د جوانی په بی صبری کسبی
 د هوس هیله ارمان سره مشغوله
 تاوېده را تاوېده به په مستی کسبی
 شوه ناخاپه د (فنا) له خیا له پته
 دکبزدی پرده بی ولوېده سپلی کسبی

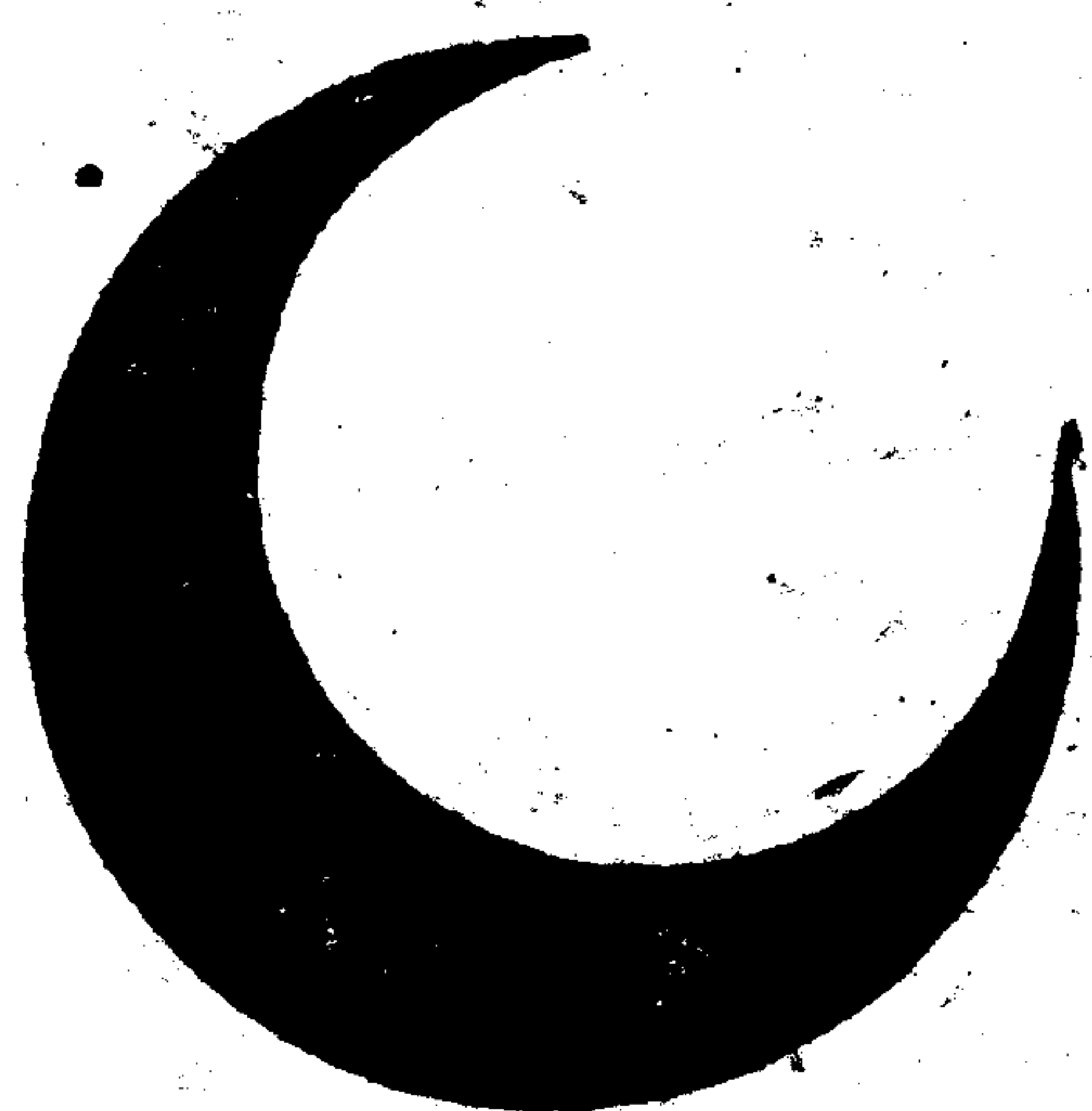

آسمانی پیغله

★ ته دشیی ★ ناوی پی دی لویی ★ فضا کبی ★
 را روانه پی به ناز ★ ستورو نجا کبی ★
 لکه نجل ★ په ناز غرر و او ★ په نخر و حی ★
 بنه سنگینه په تکمین او په ورو ★ ورو حی ★
 ★ هسی ★ بنکاری ★ د شا ★ عر دخیال نظر کبی ★
 لکه پیغله چه سنگاره شی سره زر کبی ★
 خوار غریب ★ شاه و گدادی ★ خریدار ستا ★
 نه ولور دی پاکل ★ شوی نه رو یبار ستا ★
 کله بدر ★ او محاق کله ★ هلال شی ★
 ★ یا د سپین ★ مخ تورو ورو خو ★ په مثال شی ★
 د محاق خا در نه نیم مخ ★ را بنکاره کپی ★
 ★ لکه ★ پیغله پلو ★ لاندی ننداره کپی ★
 د خمار او کیف ★ نه دکی تما ★ شی ستا ★
 خوری ★ بحر و بر فضا کبی پلو ★ شی ستا ★
 کیفیت د پاکی ★ مینی ستار نا کبی ★
 ★ د بنایسته حس ★ جلوی دی تماشا کبی ★
 د خوبانو ★ په مثال کله کبدای شی ★
 د دلبر سره می سیال ★ کله کبدای شی ★
 ★ نه دی ★ بوزه نه دی ★ غوز ★ نه دی شین حال شته ★
 نه دی یار غوندی ★ بنایسته ★ بنکلی جمال شته ★

★ نه دې سر پېستر گي ★ خمار ي نه سور ★ شال شته ★
 نه دې ناز او ★ د کوزو گتو ★ کمال شته ★
 خو ★ بيا هم د يار ★ تسل کړم په ★ د يدار ستا
 د زړه ★ چاک گنډم ★ د وړانگو په ★ هر تار ستا
 نه ظالمه ★ ستمگره ★ نه خو ★ نکاره
 له خوبانو ★ خيښي ډېره ★ و فـا ★ د اړه
 د فراق شپه ★ کښي دې وړانگي ★ سر ي لمبې ★ دى
 ★ پلوشي دې زخمى ★ زړو نوته ★ بـر چي دى ★
 دو ★ صال د شپې ★ خراغ تر ★ صبح دم پي
 دمينو ★ پاک محرم ★ همراز ★ همدم پي
 اې دښه ★ حسن او ★ رمز وراز ★ خاوندې
 اې د کيف ★ الهام تائير ★ اعجاز ★ خاوندې
 معجزه دې ★ رابنکاره ★ شق القمـز ★ کښي
 ننوتى پي ★ گر پوان د ★ پي عمير کښي ★
 ستاله نوره ★ د ک د ميو ★ پيما نه شى ★
 ستورى ستا د ★ مخ په شمع ★ پروانه شى
 ډکوي ★ د خيبر ★ لار سپينو ★ شيدونه
 جوړوي ★ وي د کيميا ★ بوټي له ★ اغزونه
 تاليدلى ★ دمستا ★ نو پيما ★ نى دى
 تاليدلى ★ د خوا نانو ★ چيل خانى ★ دى
 تاليدلى ★ په سرو وينو ★ شه پيدان ★ دى
 تاليدلى ★ مظلومان او ★ ظالمان دى ★
 کله پته شى ★ دور پخو په ★ خادر کښي
 يا ★ غاړي شى ★ د ناروغ سره ★ بستر کښي
 زېره ★ بنکارى ★ د شرشم د گلو ★ باغ پي
 د غريب ★ د لار د خواړه ★ د کور و ★ خراغي
 ستا خراغ ★ د مظلومانو ★ سره مل دى
 ستار پيا ★ کښي نه رهنزن ★ شته او نه غل دى ★

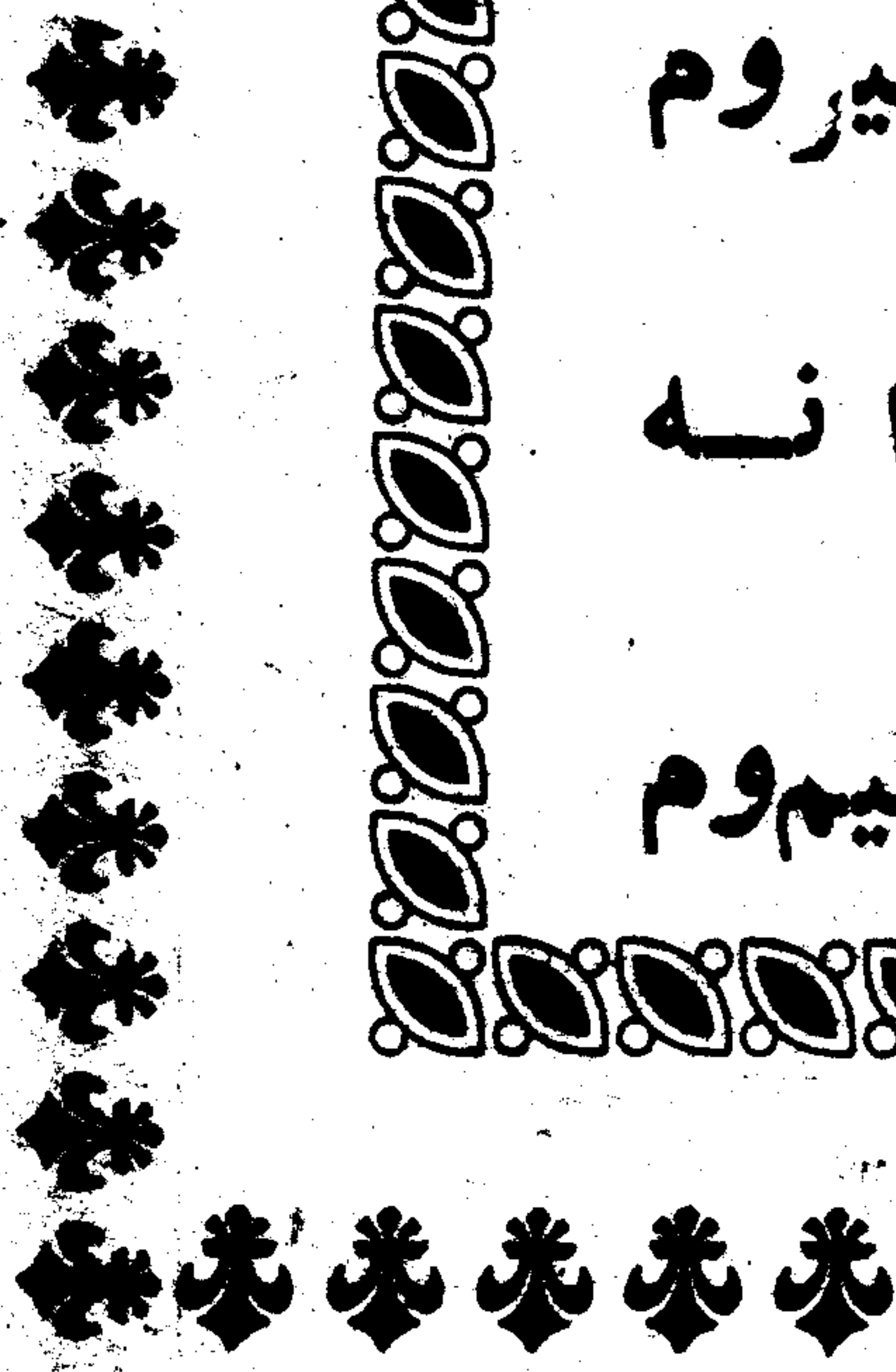

☆ ای سپوزمیه ته دسپینو زرو جام یی
 دغریب بله دیوه تیاره ما بنا م یی
 په یوه سترگه ټول گوری یی حق بینه
 حکه یی د ټولو زړو نو کسبی شیرینه
 ☆ دمجهو لو موهو ماتو لوی جهان یی
 د بشر له شزه اوس لږ په امان یی ☆
 شرق و غرب سره آرزو ستا د وصال شته
 ستا په سر نری کسبی شور او قیل و قال شته
 ای سپوزمیه خوار لسمه شپه دی ستاوی
 باوفا خوار لیس کلنه دلر با وی ☆
 ☆ د نسیم د چلبد لو خوز آواز وی
 په سا حل کسبی داو بوخوندو رسازوی
 نه جفا ژړا بیلتون نه انتظاروی
 نه سوداغم اند پښنه وی نه اغیار وی
 پسرلی وی نیمه شپه وی او (فنا) وی
 ☆ پاکه مینه کرشمی وی ناز خداوی ☆

اور بشی

زه بېشکه دغلو دانو امیر و م
 چه خوراک دهر مسکین اوهر فقیر و م
 مدرسسه دپند عبرت می افسانه ده
 معما دقناعت زما دانه
 دانسان د نفس دپاره لوی غلیموم
 حیوانی شهوت دپاره لوی حکیموم

ډير توپير دى پيدا شوى په جهان كښي
 حيواني فطرت غالب شو په انسان كښي
 زه پخوا و مه خوراك د انسانانو
 خوروى مي اوس انسان په بودگيانو
 دغوايانو دپښو لاندې يم غوښل كښي
 اوس د خړو توپره كښي پروت يم هر غوښل كښي
 زما شراب پېرى كافر په سيمه و زر نن
 مسلمان راته په كمه كړى نظر نن
 زه د فقر خاكي ماري ته كسيميا يم
 (فنا) رنج د حرص و آز ته ښه دوايم

Decorative floral border on the right side

سپين زيرى ماليار

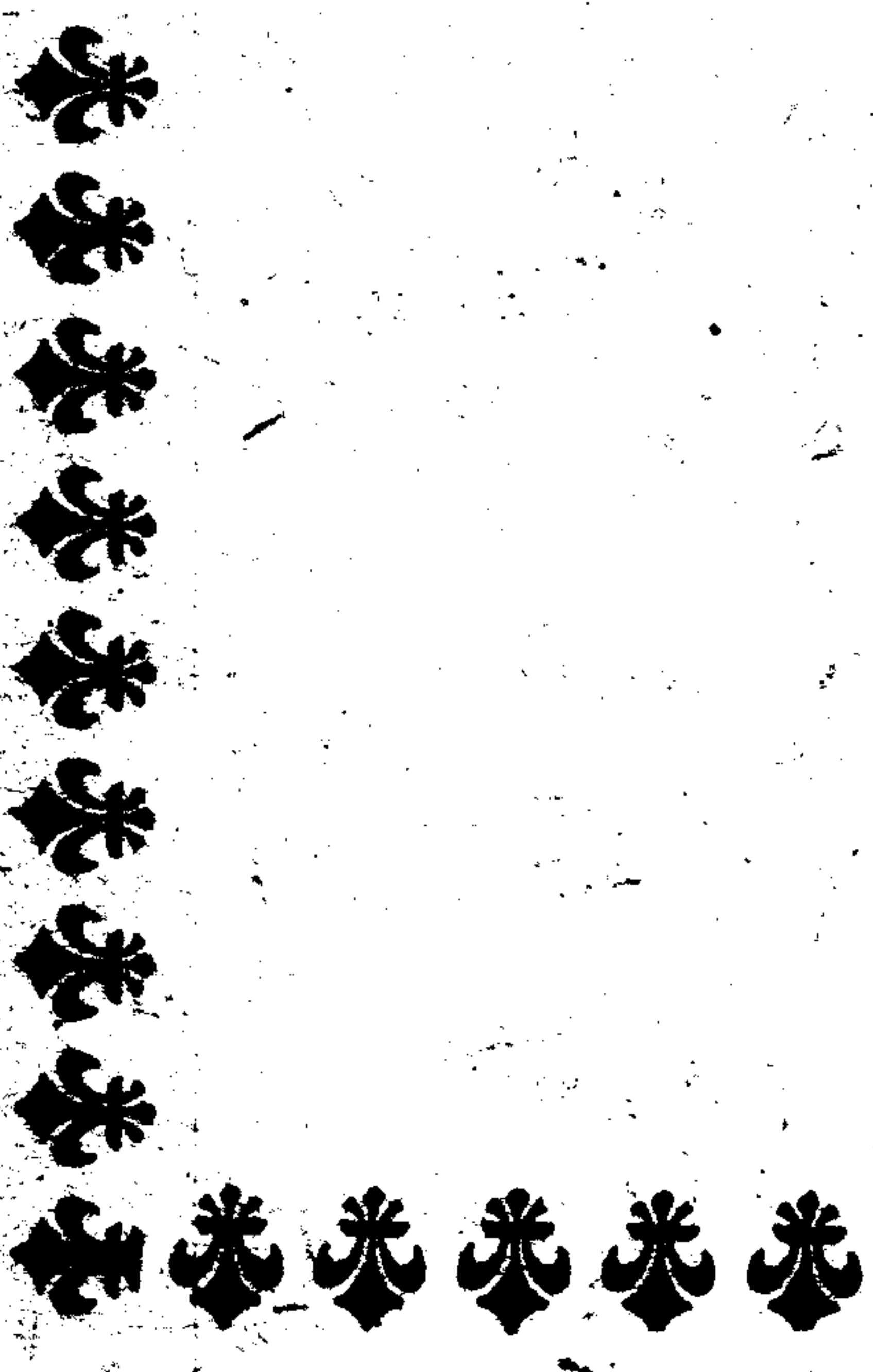

يارانې مي د بلبل او گل ليدلى ځاى نښي نغمې مي د مرغانو اور ږدلى
 صبا يې به كړ خېدم د گلو خوا كښي
 نور زمبى به مي هر كله وپه ملا كښي
 له اوبونه مي اخيستي د صفا درس
 له بلبل نه مي اخيستي دوفادرس
 د سپوز مي دشپو لذت مي نه هېر پزې
 د خوړو مېوو نعمت مي نه هېر پزې
 ما غاړې غاړې ليدلى ډېرې څانگې
 ما ليدلى د سپوز مي زرينې وړانگې
 دلمر خړك په ژبه دا اقرار مي ياددى ځاى دشبنمو د نېستې فرار مي ياددى

Decorative floral border on the bottom left side

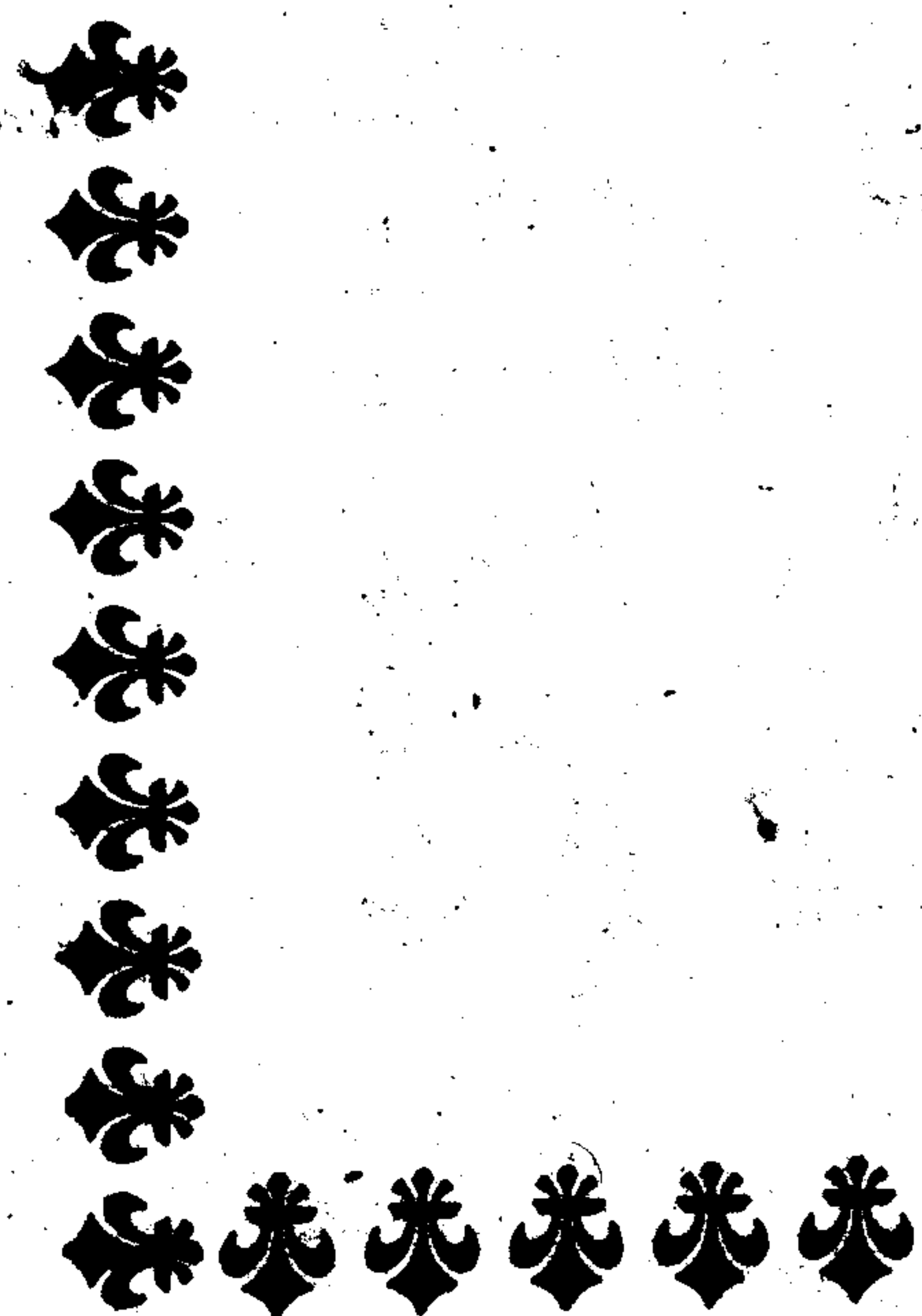
(۱) (۲) (۳) (۴) (۵) (۶) (۷) (۸) (۹) (۱۰)
 (۱۱) زمالاسونو پښو کښې ډېر اغزی دی تللی
 (۱۲) ډېر اغزی مایه اغزیو دی ا بستلی
 (۱۳) بارانو نو ډ پر ژر لی دی صحرا کښې
 (۱۴) ماخو خان اغزی ر پبلی دی بېدیا کښې
 (۱۵) چه یاد پزی می د اوچ او شاړ ډ اگونه
 (۱۶) (۱۷) (۱۸) (۱۹) (۲۰) غا ټول پشان می ز ډ ه لری داغونه
 (۲۱) (۲۲) (۲۳) (۲۴) (۲۵) (۲۶) (۲۷) (۲۸) (۲۹) (۳۰)
 (۳۱) (۳۲) (۳۳) (۳۴) (۳۵) (۳۶) (۳۷) (۳۸) (۳۹) (۴۰)
 (۴۱) (۴۲) (۴۳) (۴۴) (۴۵) (۴۶) (۴۷) (۴۸) (۴۹) (۵۰)
 (۵۱) (۵۲) (۵۳) (۵۴) (۵۵) (۵۶) (۵۷) (۵۸) (۵۹) (۶۰)
 (۶۱) (۶۲) (۶۳) (۶۴) (۶۵) (۶۶) (۶۷) (۶۸) (۶۹) (۷۰)
 (۷۱) (۷۲) (۷۳) (۷۴) (۷۵) (۷۶) (۷۷) (۷۸) (۷۹) (۸۰)
 (۸۱) (۸۲) (۸۳) (۸۴) (۸۵) (۸۶) (۸۷) (۸۸) (۸۹) (۹۰)
 (۹۱) (۹۲) (۹۳) (۹۴) (۹۵) (۹۶) (۹۷) (۹۸) (۹۹) (۱۰۰)

د شکو فی جشن

شکو فی د طبیعت شهکار هنری
 ته د خا نگو په افق کښی سپین سحر یی
 د ماشوم په خپر د بناخ زانگو کښی زانگی
 گوشواره یی ته د ښکلی پېغلی خانگی
 ستا په گل کښی د جوانی پېغلتوب ناز نشته
 په ښکلا کښی دې د عشق او مینې راز شته
 تل په تاوی ښکلی خانگی هر مرینی
 لکه خیال سره غاړی وی لېچی سپینی
 یی د لښتو په سپنسی کښی مرغلرې
 سپینی غاړې ستا امېل ته منتظرې
 د گلپانو توپېدل دې یو طوفان دی
 د گوهر او مرغلر و جوړ باران دی
 لکه سپین زر لاس د خانگی نه توپېزې
 د چمن د پېغلو بوټو پښو ته لوپزې
 په تا جوړه بڼی کښی جشن چراغان شی
 ډیر خوبان دې په ښکلا مین حیران شی
 غوړو کی ته د ښکلا ستر مظهر یی
 چه د پېغلی خانگی سپین ور پښمین خادری
 رسېدلی د ښکلا په لوړ معراج یی
 چه د ناوې د لاس گل او د سرتاج یی
 ته په خانگو کښی خیالی ید بیضایی
 د بهار ناوې د سپینی خولی خندا یی
 یادوې ژمی واورینی خانگی ما ته
 حیروې می د غریب د تن خا متا ته

بڼه لطيفه او پسته يي لکه سپين لاس
 ستا لمن نه لېرې غواړم د گلچين لاس
 پاک لمنه يي داغ نشته ستا لمن کښي
 کاشکي خښ شمه (فنا) ستا په کفن کښي

دار غوان مشعل

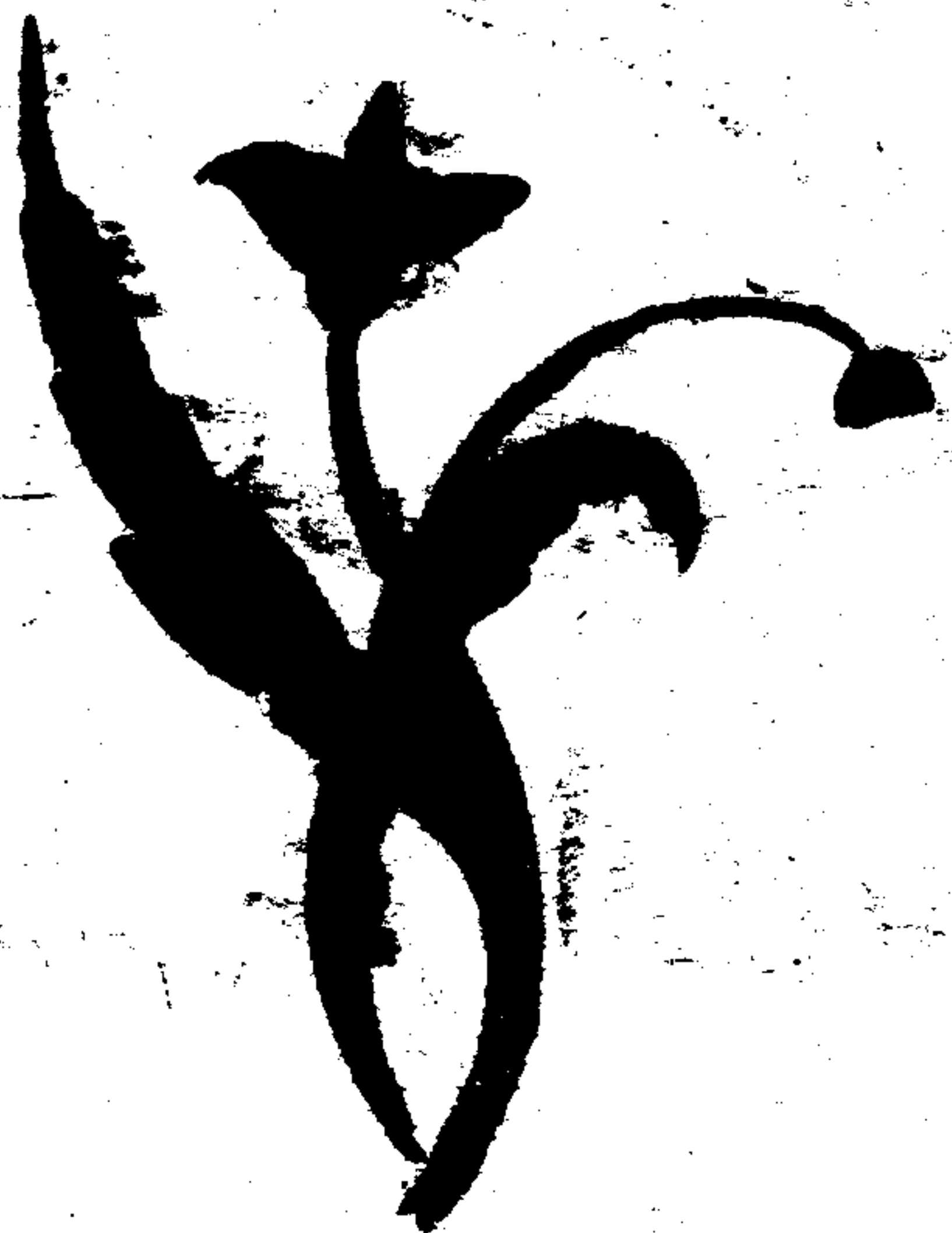
هره خانکه مي د سرو گلو مشعل دي
 لکه سرې منگلي اور په ما کښي بل دي
 زه دطور دغره داور يو انعکاس يم
 په نکريزو بڼه رنگين د قدرت لاس يم
 خو د سرو نوکانو تيغ خنجر مي نشته
 دهنر لاس يم اغزي ضرر مي نشته
 پاڼه گل مي زهر د ياقوت مرجان دي
 د شاعر خيال ته مي خانکه د جنان دي
 تل دغرو دامان په ما باندې رنگين وي
 خونه زما لمن نا پاکه او رنگين وي
 زما لمن ته د گلچين نا پاک لاسونه
 نر سپزي يم دغرو بانگه نجونه
 تشبیه نکري زما خانگه په خونين لاس
 يا دظلم په سرو وينو کوم رنگين لاس
 که مي وپوښتي (فنا) څوک په قيامت کښي
 لاس به پورته کړم ناحق خون شهادت کښي

دور پښه و چنډجی

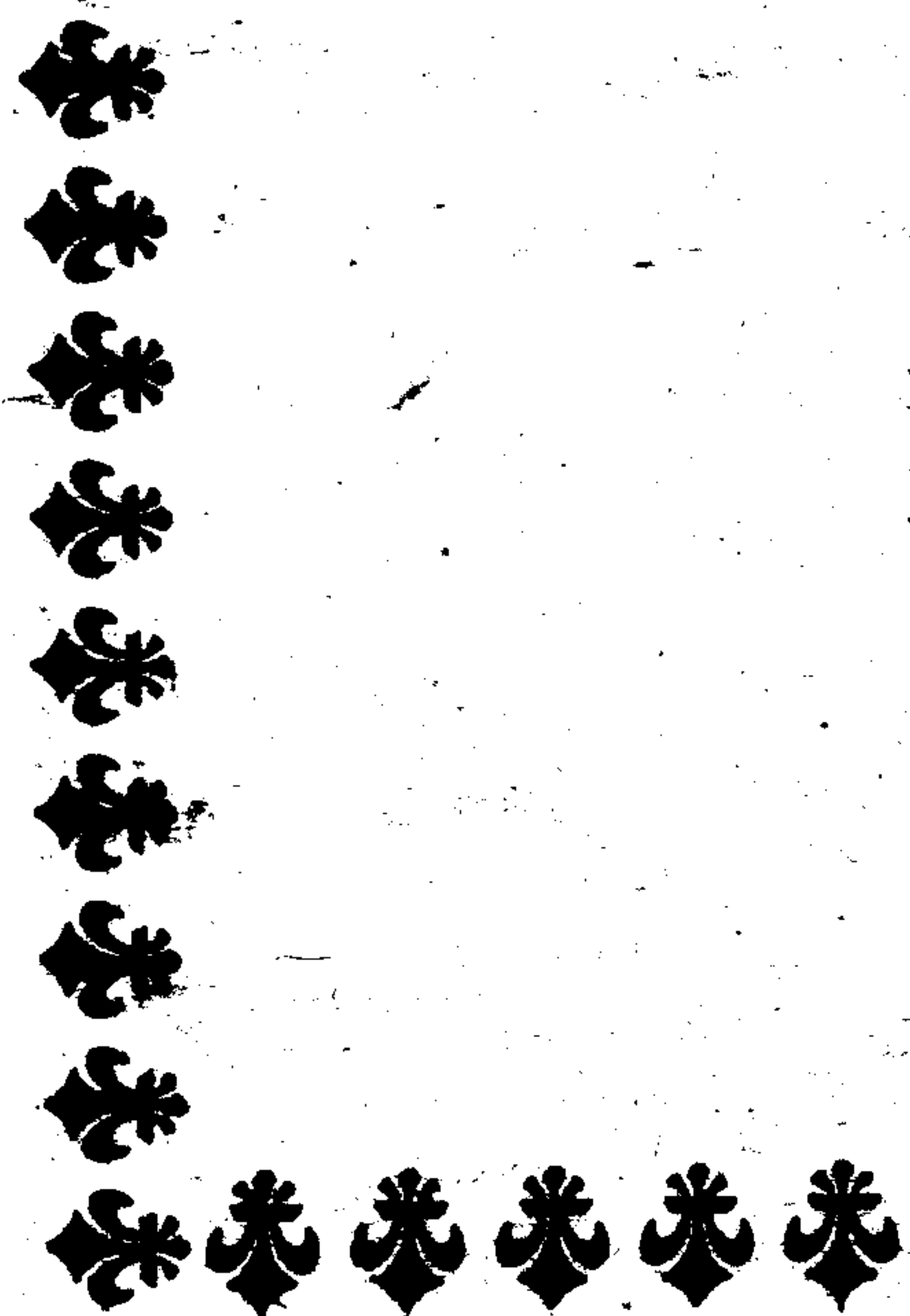
د توت پاڼه مي خوراک دي چه نبات دي د دور پښه و په کفن کښي مي ممت دي
 دور پښه و په چنډجی مشهور حيوان يم د انساني خدمت نه جازز ما حیات دي

د شبنم مرغلرې

اې شبنمه دلالة جام کښې سيماب يې
 دغوټې پيا له کښې عطر د گلاب يې
 ستا هنداره کښې صفانور او خلا شته
 پر خې ستا په توري شپې کښې هم رڼا شته
 ته د گل په مخ خولې د شرم اونا ز يې
 هم د آب هم د آبر و سپيڅلې راز يې
 د شنبلي په تېره څو که هسې بنکاري
 لکه اوبنکې وي بڼو باندي ولاړې
 داغزې په نېش کښې جوړ د زهر افسون يې
 په ساغر د گل کښې خوږ شربت ميگون يې
 هسې بنکاري د شنبليوشين چمن کښې
 پاو لې داره شين بخمل د پېغلي تن کښې
 ته صد ف يې د سپين غاښ خوله دغوټې کښې
 يې دستور و گوشواره غوږ د سپوږمې کښې
 تورو شپو کښې د چمن شين فرش آسمان ستا
 مرغلرې او الماس زلې باران ستا
 په زخا او پت راځي د شپې چمن ته
 بيا په غلا صبایي وخته ځي وطن ته
 ته د شپې تور تم کښې جوړ آب حیات يې
 خودور ځي بيا وزمه راز دمات يې
 د نسيم په وزرالوزې آسمان ته
 ته په لمر مين يې ځي د عشق جهران ته
 ته چه والوزې د گل مخ شي بي آبه
 غوټې واړه بي پردې شي اې سيمابه

له پستی نه خي د علوي پاک حرم ته
 معوه کېږي له و جوده خي عدم ته
 د حیات اوبه اوهم دمرگ سراب يی
 دفانی ژوندون تعبیر لکه حباب يی
 ته روڼي اوبنګي دستور و د ژړا يی
 درسته شپه ژاړې صبا ته بیا خندا يی
 ایشبنمه ته دتور وشپو تورتم کښی
 ژاړې اوبنګي تو یوې دچا په غم کښی
 گوندي ستابه کوم یتیم کونډه یادېږی
 چه دي اوبنګي په دي شپه کښی راتو یسېږی
 یابه ناوې دواده شپه کښی ژړېږی
 په الماس گوتسه زرجبری و دېږی
 یی دآب ، آبرو ، حیا او صفا ټکی
 د درد مند شاعر د زړه د ژړا ټکی
 ستا داني زما د نظم آب و تاب دی
 هر یو خاڅکی دي په در گوهر حساب دی
 په گلپاڼی کښی (فنا) ته زوړ شراب یی
 دهنر او شعر جهان کښی انقلاب یی

مرگ او ژوند

طبیعت په پسرلی کښی ژوندی کېږی
 بیا په دوبي کښی پخېږی خلمی کېږی
 شی رنځور درد مند زهیر اوزېږ خزان کښی
 ژمی مری چه ډېر ناتوان سپین ږیری کېږی

دینگر چیغه

د وطن دین نیانگی نن ماشومان دی
روزل کپزې ددې خاورې آب هوا گڼی
د توبی ژر اباران د خدای رحمتدی
خو د زهد فصل سوزی په ریا گڼی
چه کری هغه به رپی لوی متل دی
د حرام تخم حاصل، حرام زنا گڼی
مزرعه به می سموره تل مدا م وی
د نیکی تخم گرم د زړو بیدیا گڼی
د نیت اخلاص او صدق احسان بز گریم
د وفا زړی شنیدم د عشق دنیا گڼی
د ژوندون حاصل څه نه دی بی عمده
د بقا درمن به واخلم په (فنا) گڼی

خپشاوره

خپشاوره که د ادهب بن په قلم شی
نوبه هللهشین زرغون د زړو حرم شی
ای حلمیه د هېواد دین مالیا رسته
بسا خبیره دانش یو لسه آزار شه
خپشاوره کړه له منجه خنډو خاړه ټول
چه وطن شی بن بوستان گل و گلزار ټول

بنای پری شی د خو درو بو تو سر ونه
چه یی گتی کینی د پری وی ضررونه
دنہضت بن و بوستان بنه پاک صفا کره
خطر ناک اومضر بو تی ټول امحا کره

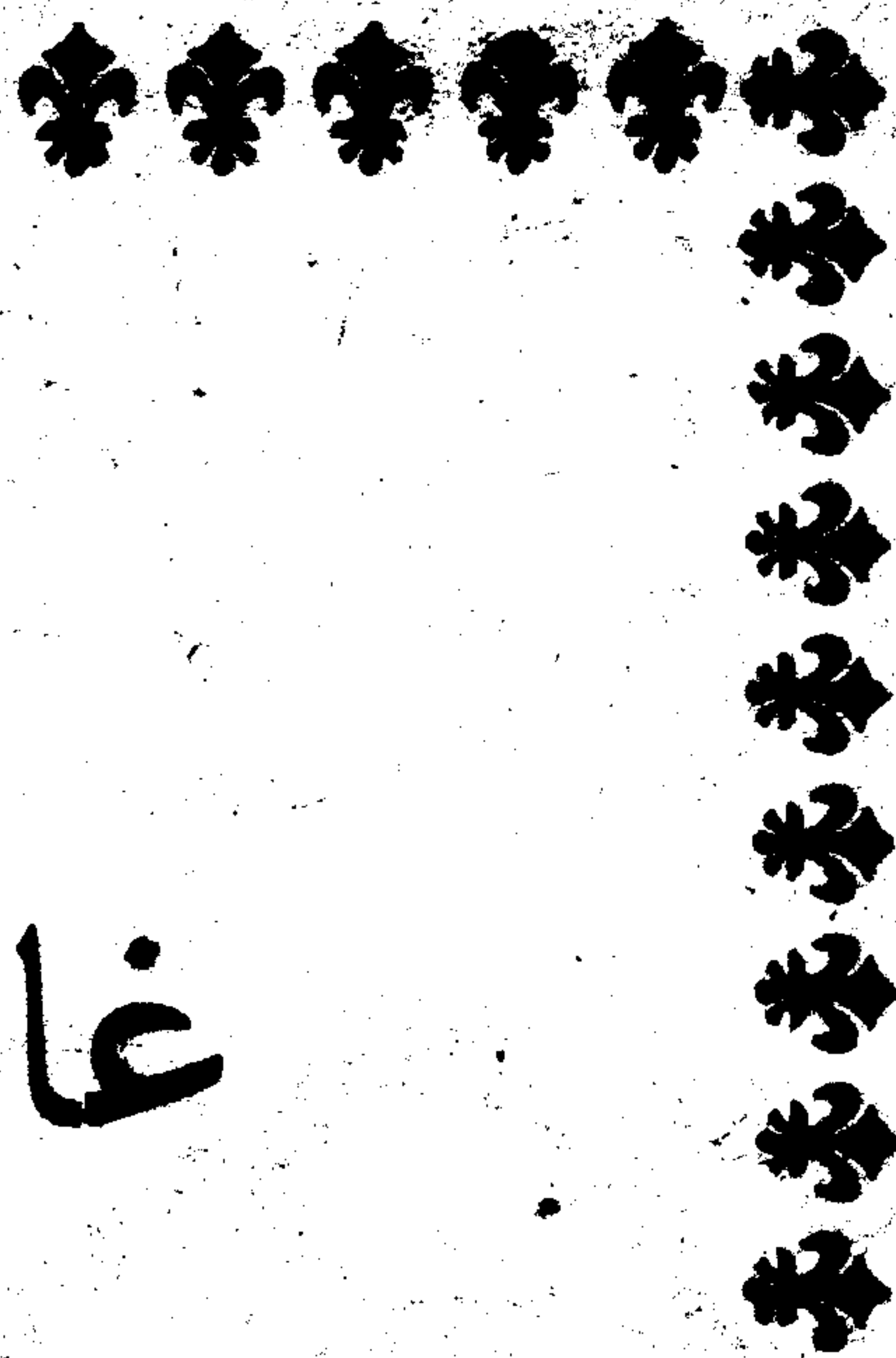
ته کره پاکه د هېواد د پشرفت لاره
د ظالم او د خا یین له خس و خاوه
په پر چه که خپش او د ظلم بنی شی
(فنا) اهلده به سمور باغ د وطن شی

تمباکو خه وایی

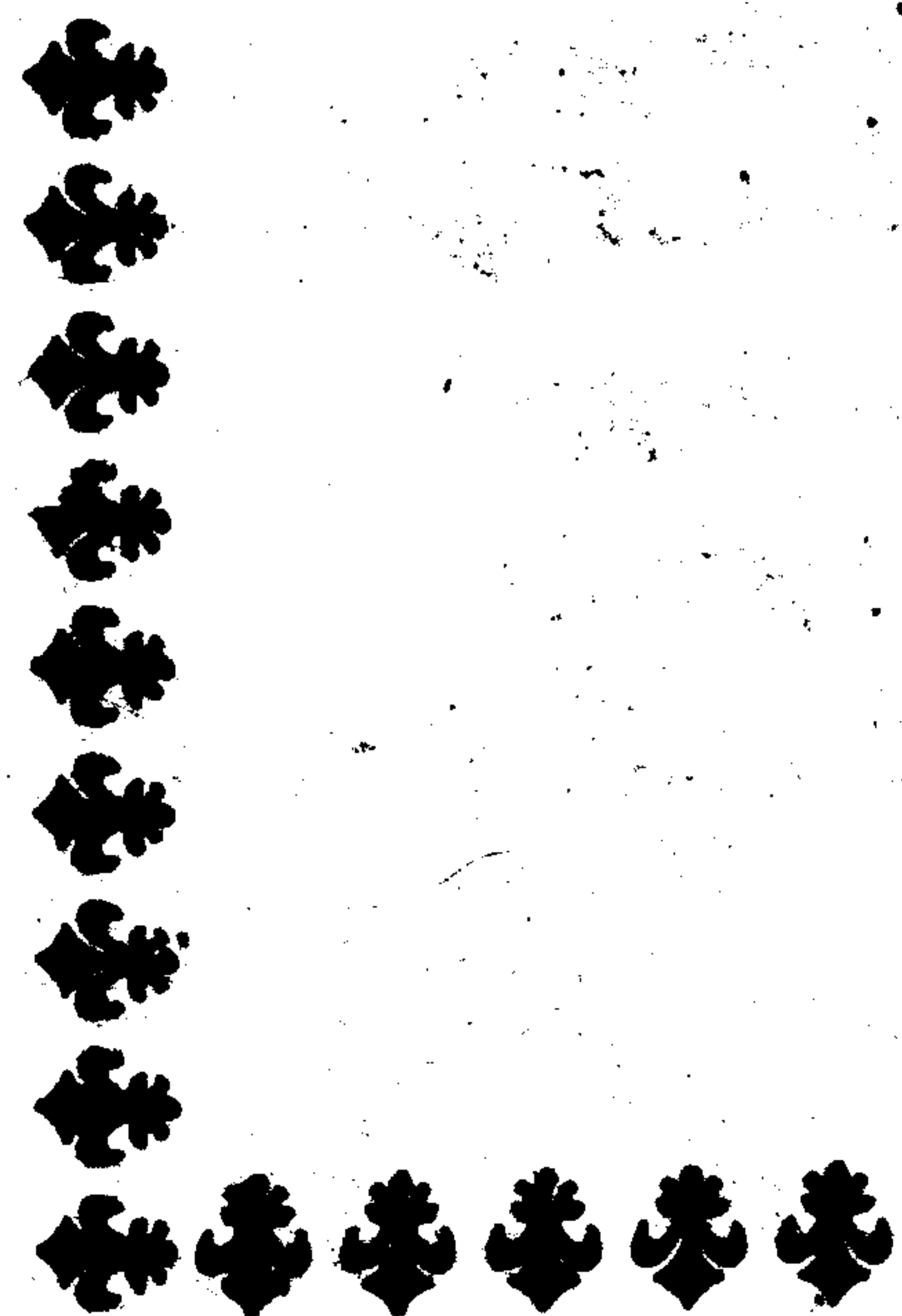
- ★ زما پانده د چلبم د خبولی تاج دی ★
- ★ په لمبو کینی سوز بدل زما معراج دی ★
- ★ پرم منلی د یارانو انجمن کینی ★
- ★ کرم د پیر خریداران په هر وطن کینی ★
- ★ د لږو گیو په خلقو کینی می بندیان شته ★
- ★ زولنو کینی می پابند د پر عملیان شته ★
- ★ کیه خه هم ضرر د بنمن زه د روغتیا پم ★
- ★ د دوکتور طبیب حکیم د رنځ دوا پم ★
- ★ زه د بنمن پیم دهغه چه زما مل شنی ★
- ★ کسو چنپوان زما عمل کینی بد عمل شی ★
- ★ له سر و شونډو و خو لگی اخلم چه سیگار پم ★
- ★ پاکتی خولی میردار وم که زه نصوار پم ★
- ★ که خه هر زما لویکی نا پاک حرام دی ★
- ★ خوعا قیل آزاد انسان زما غلام دی ★
- ★ بد نوم زر په ابرو دامی کمال دی ★
- ★ سوزوم پیسی دخلکو دامی جمال دی ★
- ★ لوی کرم په هوش او فکر د انسان زه ★
- ★ دبشر تمیز (فنا) کره حیران زه ★

غاتول

د صحرادوچوشوندا وترجمان یم د
 غم شریک دلعل یاقوت اودمرجان یم د
 د دشتونو تما شا کرم لجر خونه د
 د وطن غم په سر و وینو کرم گلگونه د
 زه له باغ اوله باغوانه بی نیاز یم د
 د خونخوار و درنگینو پنجوراز یم د
 په بنایسته مخ بد نظر په زړه زخمی کرم د
 داغ په زړه دوچ داگونو بی آبی کرم د
 زه د سرو ستر گودا وینکو پیا له یم د
 تور و خاور و ته بهور کرم مه سره وینه د
 په هوس د سر سبزی په دپره مینه د
 د لیلی د بشکلی مخ سره هم راز یم د
 دمجنون داغی ارمون سره د مساز یم د
 خال په بشکلی مخ داغی کرم په لجر زه د
 د مین د زړه له حاله یم خبر زه د
 د شهید د قبر سر ته بل خراغ یم د
 د مزار په شاوخوا بی رنگین باغ یم د
 د زړه داغ می درنگین زخم تعبیر دی د
 زما سور رنگ د شهید روح تفسیر دی د

نا روا خو لگی له سرو شونډو و گلگون کړم
 تو یول دبېگناه خون لڅگر خون کړم
 د(فنا) دزړه د زخم لوی شاهد یم
 درد مندانو ته دده درنځ قاصد یم

بېگناه ته پاک محل جنت نشان یم
 گنهگارو ته دوزخ په دې جهان یم
 که مظلوم او بېگناه په ما کښی بند شی
 نود دوی د او سپلو آتش فشان یم
 د قاتل زانی رهن او غل د پاره
 زه د قید او اسارت نوی جهان یم
 یو تور تم یم د الزام په قلمرو کښی
 دخاین ژوندی جسد ته گور ستان یم
 لرم شرتک دزولنو لڅخیر هر گوت کښی
 دخونخوار ظالم دپاره ښه مکان یم
 سلطنت یم د یوسف غونډې صادق ته
 دخلیل پشان خلیل ته گلستان یم
 په تفسیر دمعامې (فنا) پوه شه
 پېژند نه کله غواړې زه زندان یم

★★★

زرکې ته

(١) تا ته چه گور مه بهار ياد پزى
 (٢) ياد پستونخوا مخکه کوهسار يا د پزى
 (٣) کله چه گورم د زرکانو ډلې
 (٤) ياد مهر يانوسره بنکسار يا د پزى
 (٥) چه ستا د ناز او نخرو تگ ته گورم
 (٦) هله د يار د ناز رفتار يا د پزى
 (٧) کله چه ستا بنکلى خپره و ينمه
 (٨) نو د محبو بې تش ديدار يا د پزى
 (٩) چه ستا نغمې مې غوز ته ور سپزى
 (١٠) خوزى خبرې درو يبار يا د پزى
 (١١) چه په قفس کښې ستاسندرى و اورم
 (١٢) ياد گنهرگار و استغفار يا د پزى
 (١٣) ته چه خوزې مسـتـې بد لې وايې
 (١٤) نو مې (فـنـا) شيرين گقتار يا د پزى

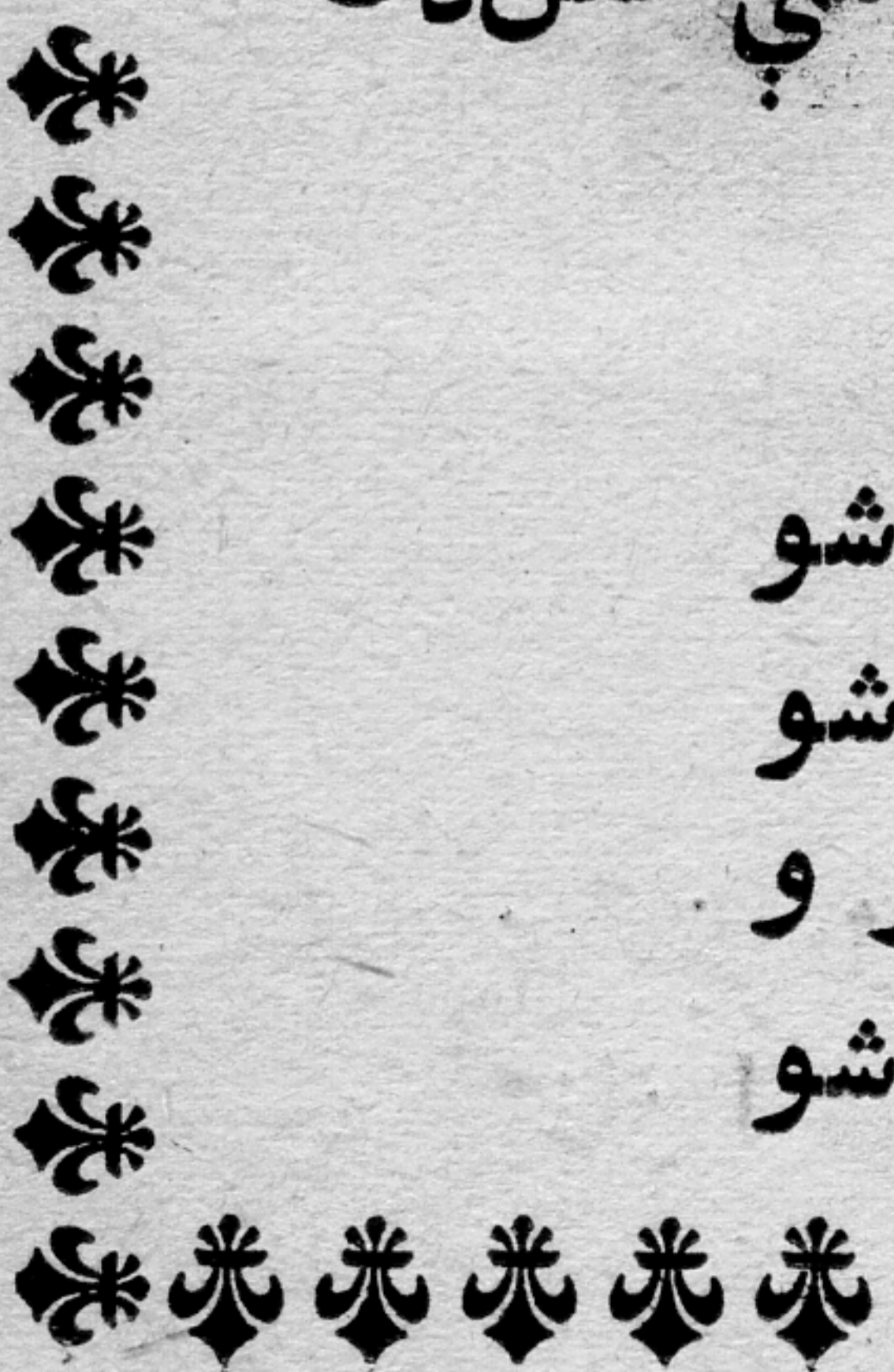

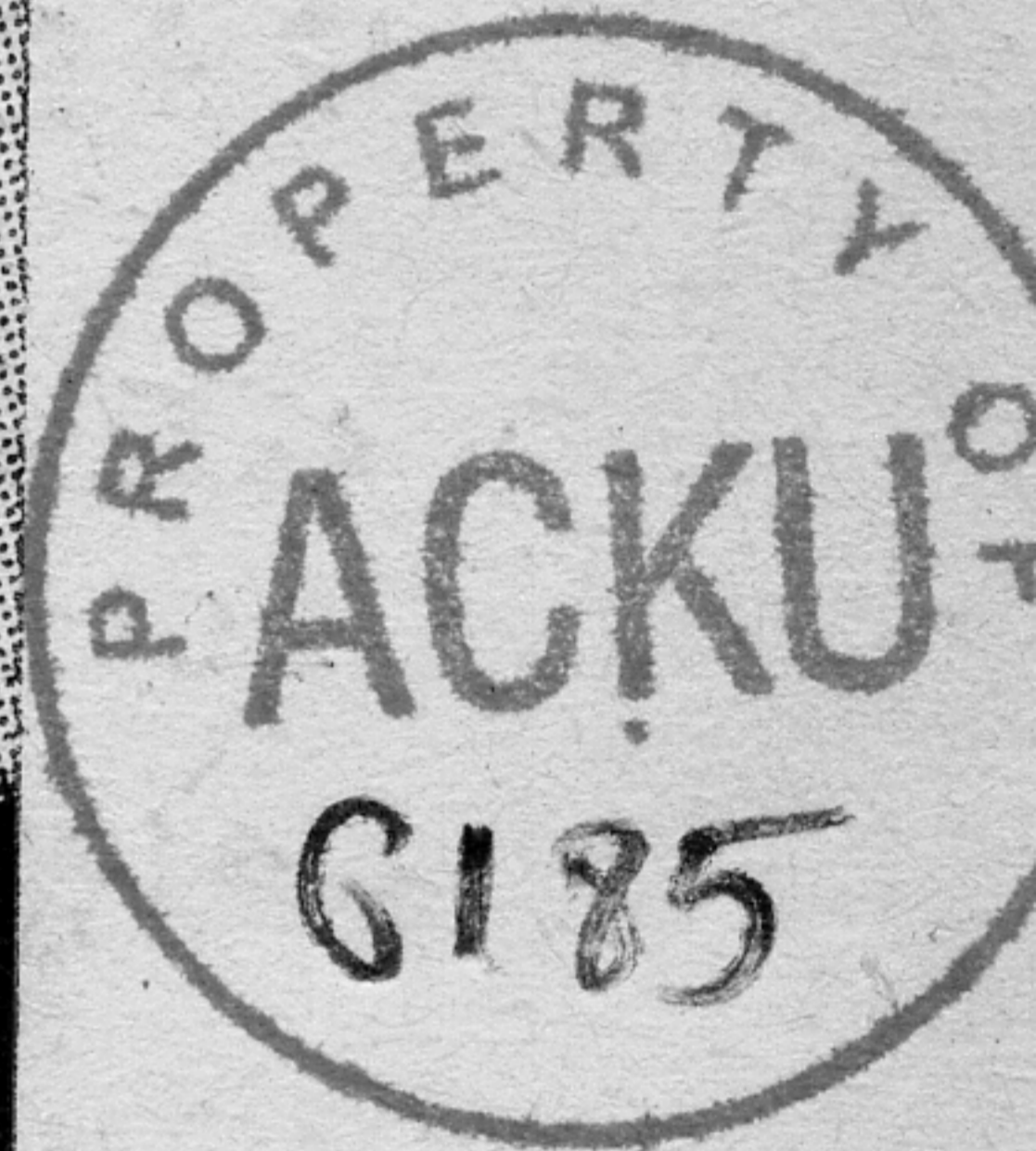
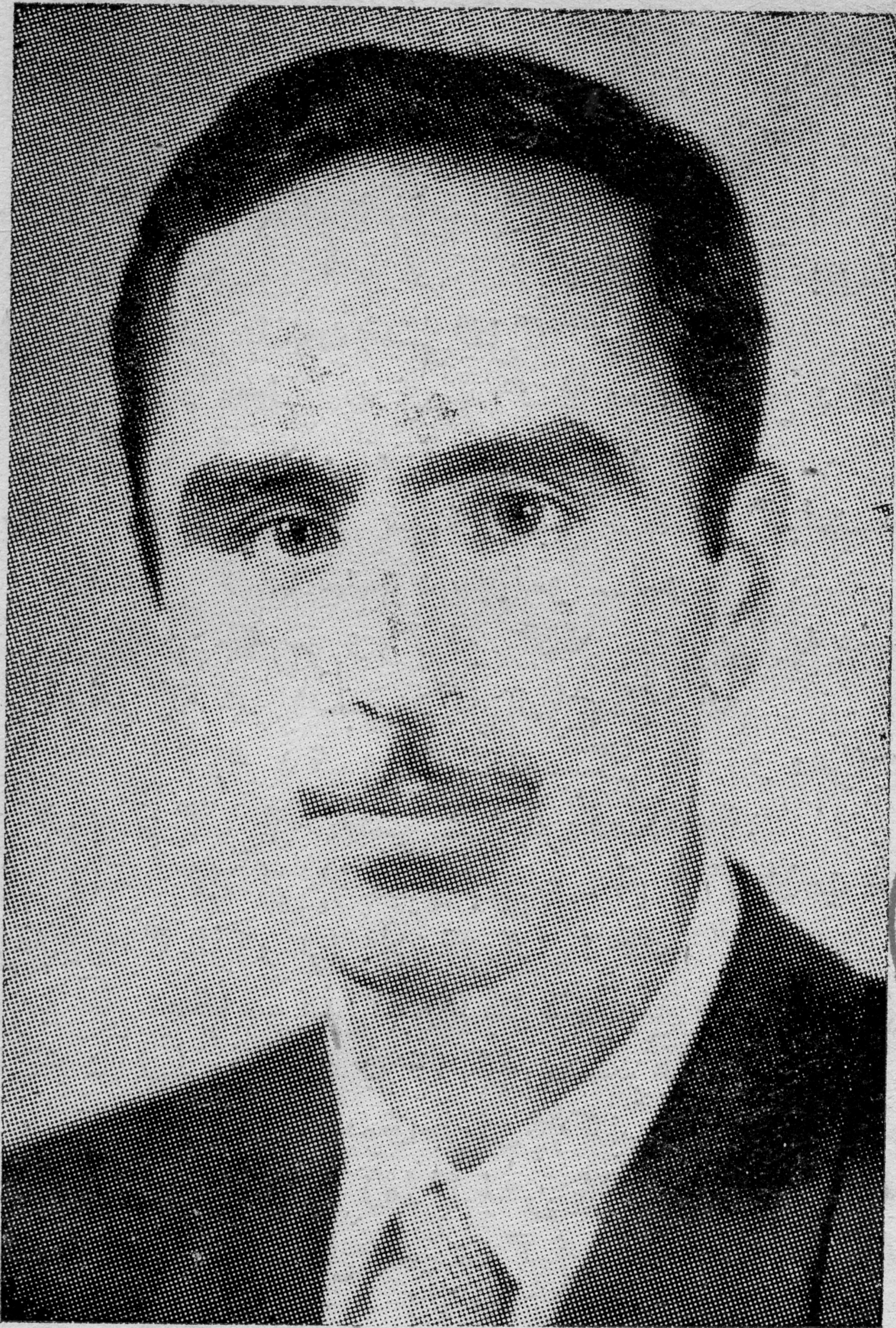
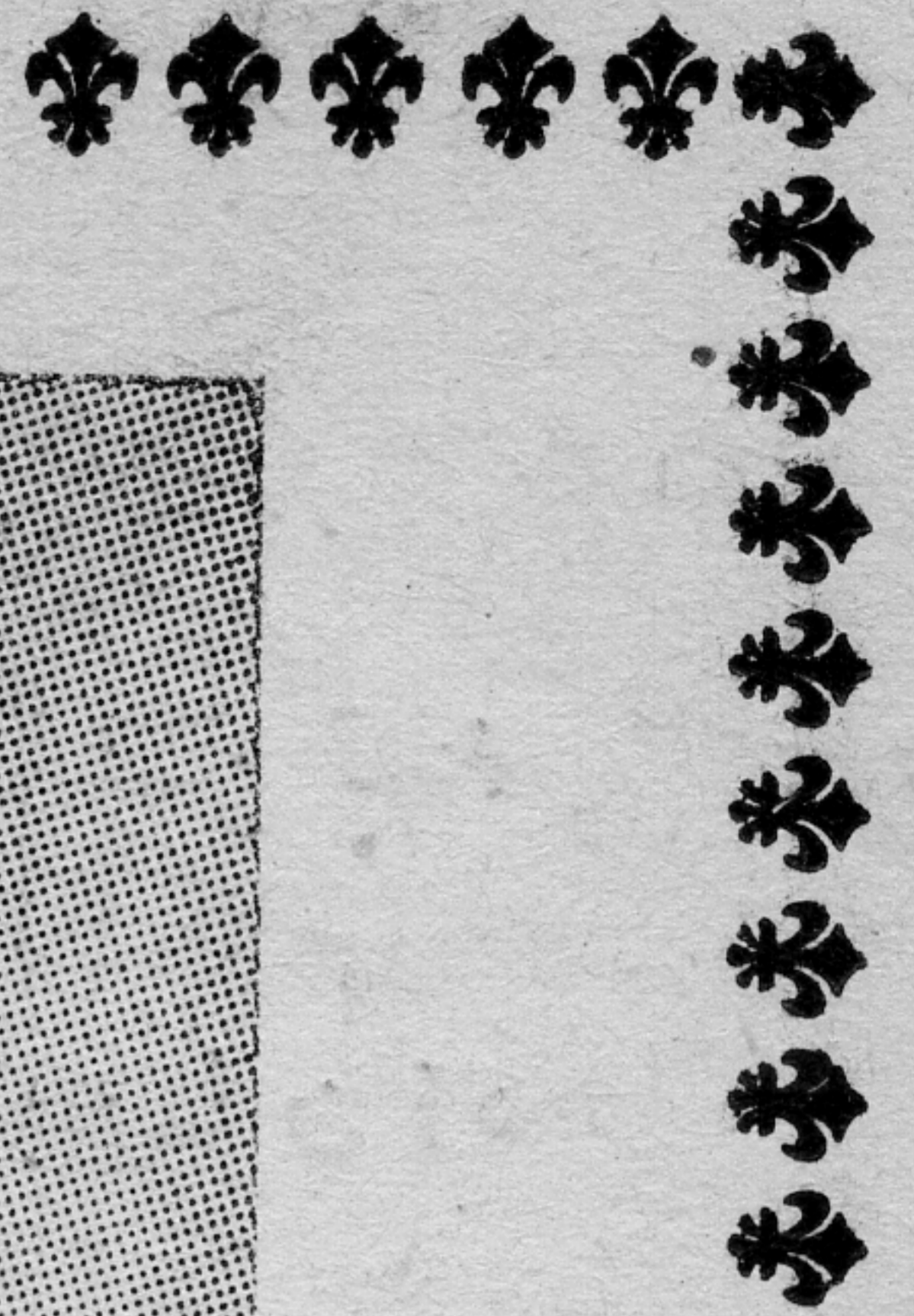
گلچین شاعر

د جمال شا * عریبم * حُم د خیال چمن ته
 * * نوزم بیاد حسن او غبیر گلشن ته
 * * لومه د * بنکلا بنایسته گلان زه
 * * جو روم خانته د گل نوی جها ن زه
 * * دپستی * سینی باغچه کنبی گل گلزاردی
 * * د نجلی په غبیر کنبی موج گل د انار دی
 * * ر نگینو لباسو نو آراسته ده
 * * د وصال شپه کنبی د گلو گلدسته ده
 * * نری ملا * یی گلدسته د سپینو گلو
 * * د * سر و گلو گلدسته یی په منگلو
 * * دایر سر با ندی * هم ایبسی د گل تاج * دی
 * * د * وصال د ارمان آرزو معراج دی
 * * زی دستر گوپه نرگس * کنبی شراب خمگه
 * * گلا لی * مخ نی عرق د گلاب خکمه
 * * دسروشوندهوله گلزار یی * غوٹی اخلم
 * * دی غوٹی نه * بنه شیرینه خو لگی * اخلم
 * * چه د ناز د نازبوپه بوی * مستبزم
 * * بیادعطر و بوی جهران * کنبی محوه * کبزم
 * * زه (فنا) شاعر یم عشق زما گلشن * دی
 * * زه بابل یم د گل * پانیه می کفن دی

خزان

جسم اوروح ماده معنی یو کای حیوان شو
 عقل او نطق ورسره یو کای شو انسان شو
 دخوانی او پبغلتوب ژوندون بهار و
 چه دمرگک چپاو پرې راغی بیا خزان شو

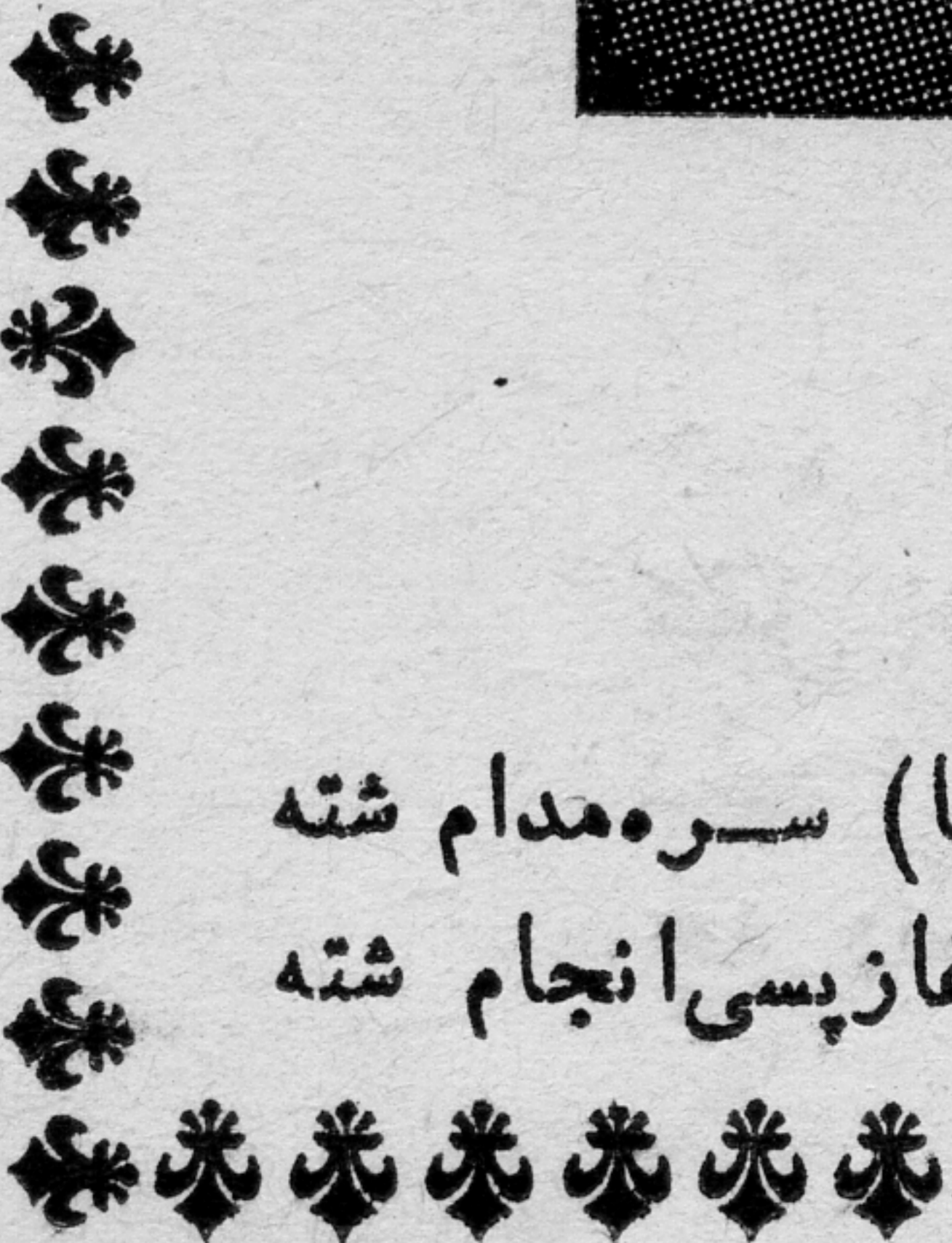

محمد جان (فنا)

پای

خونری کسبی دژوندون او مرگ نظام شته ☆ دبقا هیله (فنا) سره مدام شته
چه آ غاز ا نجام م دې نشته هغه ته یې ☆ بل ضرور دهر آ غاز پسی انجام شته

کور ودانی

د بناغلی قندهاری د دولتی مطبعی د ر ئیس له هغی بنی او په زړه پورې همکاري له کبله چه ددی کتاب د چاپولو په متعلق یی له ما سره کړېده خپله شکریه او دزړه له کومی امتنان د نما نځنی سره هغوی ته خر گندوم.

د بناغلی چرانغلی د حروفچینی مدیر، بناغلی گلاب الدین مامور او د محمد رفیق او سخیداد کار کونکو هغه زیر چه دوی ددی کتاب په بنکلی کولو کسبی اېستلی دی دیادونی او قدر وړ بولم او د دولتی مطبعی د ټولو کار کونکو بریالیتوب غواړم «فنا»

د (فنا) نور کتابونه

- ۱:- گالبرگها   د فارسی نثرونو مجموعه
- ۲:- د اورلمبی   (نظم)
- ۳:- چارگل   (نظم)
- ۴:- پتنگ   (نظم)
- ۵:- د شاعر خیال   (نثر)
- ۶:- فریادی شاعر چاپ شویدی

سهون لیک

مخ	کربنه	ناسم	سم	مخ	کربنه	ناسم	سم
الف	۱۰	تی	ته	ه	۶	زړو	زړو
د	۴	غورلیدلی	غورېدلی	ی	۲۵	رزبنت	ارزبنت
د	۸	بشرلی	پسرلی	۱۶	۱۳	نندراه	ننداره

DE
SHAER PESARLAY

BY

M. JAN (FANA)

APRIL 1961

KABUL

دولتی مطبعه

کابل

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**